Аслă Çĕнтерӳпе саламлатпăр!

Муркаш район хаçачĕ

Çĕнтерӳ ялавĕ

1944 çулхи çу уйăхĕн 5-мĕшĕнчепе тухать

32 (8098) № ✻ Юн кун, 2013 çулхи çу (май) уйăхĕн 8-мĕшĕ ✻ Хакĕ ирĕклĕ

Раççейре

Японипе çыхăнусем йĕркеленеççĕ

Апрелĕн 30-мĕшĕнче Чăваш Ен Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев Мускавра Японипе Раççейăн «Анлăрах çыхăнса ĕçлемелли майсене шырасси» форумне хутшăннă.

Форум ĕçне Японин премьер-министрĕ Синдзо Абэ, Раççей Правительствин председателĕн пĕрремĕш çумĕ Игорь Шувалов, Японипе Раççейăн ĕç ушкăнĕсен представителĕсем хутшăннă.

Хăйсен сăмахĕсенче Синдзо Абэ тата Игорь Шувалов Раççейпе Япони хушшинчи экономика хутшăнăвĕсен çĕнĕ тапхăрĕ пуçланнине, çирĕп çыхăнусем йĕркелени икĕ еншĕн те усăллă пулнине палăртнă. Форумра Раççейре ял хуçалăхĕнче тата апат-çимĕç промышленноçĕнче, экологи хула строительствинче, онкологи чирĕсене диагностика тăвассинче тата сиплессинче Японин малта пыракан технологи мелĕсемпе анлăрах усă курассин малашлăхĕ пирки сăмах пынă.

Форум хыççăн Япони посольствинче Михаил Игнатьев Японин премьер-министрĕпе Синдзо Абэпе тĕл пулса калаçнă. Чăваш Ен Пуçлăхĕ Япони инвестицийĕсемпе тата технологийĕсемпе интересленни пирки пĕлтернĕ. Пĕрле çыхăнса ĕçлемелли объектсенчен пĕри Çĕнĕ Шупашкарта тăвакан йăла каяшĕсен полигонĕ пулса тăма пултарĕ.

Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан Петр Чижов – Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçин Хорнуй ял тăрăхĕнче паян пурăнакан виçĕ участникĕнчен пĕри. Хорнуйĕнчи Петр Даниловичăн вăрçă тути-масине 1943 çулта ас тивме лекнĕ. Çав çул ăна Мăн Сĕнтĕртен тӳрех фронта ăсатнă.

Вăрçă ветеранĕн çар службин 1950 çулччен тăсăлнă. Япони самурайĕсемпе пынă çапăçусене те хутшăнма тивнĕ унăн, Корейăра та пулнă. Çар ретĕнчен таврăнсан та алă усса ларман ветеран, вăрçăпа юхăннă халăх хуçалăхне ура çине çĕклессишĕн ырми-канми тăрăшнă.

В. ШАПОШНИКОВ сăн ӳкерчĕкĕ.

Майăн 9-мĕшĕ – Çĕнтерӳ кунĕ

ЧĂВАШ РЕСПУБЛИКИН ХИСЕПЛĔ ÇЫННИСЕМ!

Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçин хаклă ветеранĕсемпе тыл ĕçченĕсем!

Сире Çĕнтерӳ кунĕ ячĕпе пĕтĕм чунтан саламлатăп!

Çак уяв пирĕншĕн пуриншĕн те уйрăмах çывăх. Вăл халăх пĕрлĕхне, хăюлăхпа паттăрлăха тата Тăван çĕр-шыва чунтан юратнине сăнарлакан çутăран та çутă символ пулса тăрать. Фашистла Германие çĕнтерессине çывхартас ĕçе миллионшар çын хăй вăйĕ çитнĕ таран тӳпе хывнă, вĕсенчен нумайăшĕ çĕр-шывăмăрăн ирĕклĕхĕпе никама пăхăнманлăхне сыхласа хăварассишĕн пурнăçне панă.

Чăваш Ен çыннисем Тăван çĕр-шывăн мĕн пур фронтра паттăррăн хӳтĕленĕ, тылра вăйран кайса ĕçленĕ – ачисемпе мăнукĕсен пуласлăхĕшĕн паттăрлăх кăтартнă. Пирĕн хӳхĕм çĕрĕн 208 пин ытла харсăр ывăлĕпе хĕрĕ фронта тухса кайнă. Çĕнтерĕве çĕнсе илме пĕрре те çăмăл пулман – çапăçу хирĕнчен пурте каялла таврăнайман. Вăрçă хыççăн Чăваш Республики арканнă хуласемпе ялсене юсаса çĕклеме пĕтĕм çĕр-шывпа пĕрле хастаррăн хутшăннă. Пирĕн атте-анне, асатте-асанне, кукаçи-кукамай килес ăрусем телейлĕ пурăнччăр тесе экономикăна кĕске вăхăтра ура çине тăратнă.

Кашни çулах Майăн 9-мĕшĕнче эпир çĕр-шывăмăршăн питех те йывăр килнĕ çулсене тивĕçлипе тӳссе ирттерне тата пире Çĕнтерӳ парнеленĕ паттăрсене чыслатпăр. Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçин хаклă ветеранĕсемпе тыл ĕçченĕсем! Паттăрлăхăрпа хăюлăхăршăн пурсăра та çĕре çити тайма пуç! Эсир – халăхăн тĕп хăвачĕ!

Сире вăрăм ĕмĕрлĕ кун-çул, çĕкленӳллĕ кăмăл-туйăм, ырлăхпа телей сунатăп!

М. ИГНАТЬЕВ,
Чăваш Республикин Пуçлăхĕ.

АСЛĂ ОТЕЧЕСТВЕННĂЙ ВĂРÇĂ ВЕТЕРАНĔСЕМ, САЛТАК АРĂМĔСЕМ, ТЫЛ ĔÇЧЕНĔСЕМ, ВĂРÇĂ АЧИСЕМ, ЕНТЕШĔМĔРСЕМ!

Сире Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçинче Аслă Çĕнтерӳ тунăранпа 68 çул çитнĕ ятпа пĕтĕм чун-чĕререн саламлатăп.

Эсир хаяр та хăрушă вăрçăра тăшмана çапса аркатрăр. Хăвăрăн пурнăçăра шеллемесĕр, Тăван çĕр-шывăмăрăн ирĕклĕхĕпе чысне, никама пăхăнманлăхне сыхласа хăвартăр. Ытти çĕр-шыв çыннисемпе пĕрле Европăри нумай халăха фашизмăн пусмăрĕнчен хăтартăр, çĕр çине мирлĕ пурнăç илсе килтĕр. Çĕре çити пуç таятпăр эпир паян сирĕн умăрта çакăншăн, пире мирлĕ пурнăç парнеленĕшĕн.

Тылра та ватти-вĕтти кунне-çĕрне пĕлмесĕр ĕçлерĕ, тăшмана çапса аркатма, Çĕнтерĕве çывхартма пулăшрĕ. Паян районта 942 тыл ĕçченĕ пурăнать. Ĕç ветеранĕсем пурĕ 5157-ĕн. Чĕререн тухакан тав сăмахĕсене йышăнсамăр пирĕнтен маттур та хастар ĕçшĕн.

Вăрçă кашни çемьере, кашни çынра хăйĕн хура йĕрне хăварчĕ. Пирĕн районтан кăна çак хăрушă вăрçа 9845 çын тухса кайнă. Вĕсенчен 5491-шĕ каялла таврăнайман. Шел пулин те, сайралсах пырать вăрçă ветеранĕсен речĕ. Паян районта 65 вăрçă ветеранĕ, вăрçăра вилнĕ салтаксен мăшăрĕсем 5-ĕн, блокадăри Ленинградра пулнисем 2-ĕн пурăнаççĕ. Тăван çĕр-шывшăн пуçне хунă салтаксем ĕмĕр-ĕмĕр пирĕн чĕрере. Вĕсен умĕнче, Çĕнтерӳпе таврăннă салтаксемпе тыл ĕçченĕсен умĕнче эпир çĕре çити пуç таятпăр. Тавах сире Аслă Çĕнтерӳпе паянхи телейлĕ пурнăçшăн.

Çĕр çинче урăх нихăçан та вăрçă ан пултăр. Çавăнпа та хамăртан килнине йăлтах тумалла пирĕн. Тăван район, республика, çĕр-шыв аталанăвĕшĕн кунран-кун çитĕнӳллĕрех вăй хумалла. Çамрăк ăрăва мĕн пĕчĕкрен сирĕн пек паттăр та хăюллă, вăйлă та чăтăмлă пулма вĕрентмелле. Сире курса пирĕн ачасемпе мăнуксем те Тăван çĕр-шыва юратма, унăн пуласлăхĕшĕн яваплăха туйса ӳсчĕр.

Хаклă çыннăмăрсем! Сире çирĕп сывлăх сунатăп. Кунçулăр телейлĕ те вăрăм пултăр, ватлăхăр канлĕ килтĕр, çумра ялан сирĕн çывăх çыннăрсем пулччăр. Тата нумай-нумай çул пурăнăр. Тавах сире тепĕр хут сирĕн паттăрлăхăршăн.

Р. ТИМОФЕЕВ,
район администрацийĕн пуçлăхĕ.

Тĕп ыйту – çур аки ĕçĕсем

Видеоконференци

Майăн 6-мĕшĕнче Чăваш Ен Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев муниципалитет районĕсемпе хула округĕсен администрациу пуçлăхĕсемпе видеоконференци ирттернĕ. Çурхи ака-суха ĕçĕсене хăвăртрах вĕçлесси пирки сăмах пынă видеоконференцире.

«Иртнĕ кунсенче пулнă çумăрсем çурхи ĕçсене кăштах чăрмав кӳчĕç. Анчах та агротехника енĕпе ку лайăх çеç. Малараах акма ĕлкĕрнисемшĕн çакă усса кайĕ кăна», – палăртнă тĕл пулăва уçнă май Михаил Васильевич.

ЧР ял хуçалăх министрĕ Сергей Павлов пĕлтернĕ тăрăх майăн 6-мĕшĕ тĕлне çурхи пĕрчĕллĕ тата пăрça йышши культурăсене пĕтĕм лаптăкăн 47,1 процентчĕ чухлĕ акса хăварма ĕлкĕрнĕ. Иртнĕ çулхи çав вăхăтрипе танлаштарсан ку вăл чылай аванрах. Апла пулин те лапланма сăлтав çук. Кăçал тыр-пула çĕр улмин, ытти культурăсен лаптăкĕсем 2012 çулхинчен чылай пысăкрах. Ĕç калăпăшĕ ӳсет.

Ытти çулсенчи пекех Патăрьел, Елчĕк, Комсомольски районĕсенче акана чи малтан тухнă, пĕтĕм лаптăкăн 70 процентне акса хăварнă. Çав вăхăтрах кăнтăр енчи Улатăр районĕнче акнă лаптăксем пĕтĕмпе те 20 процент кăна. Çĕмĕрле, Шупашкар районĕсем те ака планĕсене 13 процент кăна пурнăçланă. Канаш районĕнчи икĕ хуçалăхра хире тухман та. Вăрлăх, техника, çунтармалли-сĕрмелли материалсем çитменнипе сăлтавлаççĕ. М. Игнатьев кун пек предприятисен çĕрĕсене яваплăрах хуçасене çирĕплетсе пама сĕннĕ, министра йышăннă мерăсем пирки тепĕр эрнерен пĕлтерме хушнă.

Район уй-хирĕсенче

Районти çĕр ĕçченĕ çу уйăхĕн кашни уяр кунĕпе туллин усă курассишĕн тăрăшать. Техника тĕрĕслевĕ витĕр тухнă тракторсем иртен пуçласа каçченех хирте тăрăшаççĕ.

Çĕр ĕçченĕн кăçалхи çур акире уй-хир ĕçĕсен планĕпе килĕшӳллĕн пурĕ 10737 гектар çуртрисем акса хăвармалла. Ĕнерхи кун тĕлне тĕрлĕ харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсем хатĕр уй-хирсене пурĕ 3170 гектар (29 процент) акса хăварма ĕлкĕрнĕ.

«Восток», «Герой» хуçалăхсем пĕр çул ӳсекен курăксене 43 гектар акнă. «ВаСем» чикĕллĕ яваплăхлă общество 15 гектар (15 процент) çĕр улми лартнă.

Районти уяв программинчен

Тăван çĕр-шывăн 1941 – 1945 çулсенчи Аслă вăрçинче Çĕнтерӳ тунăранпа 68 çул çитнине халалланă районти уяв митингĕ Муркашра майăн 9-мĕшĕнче иртет, 10 сехетре пуçланать. Унччен «Сывлăх» физкультурăпа спорт комплексĕ умĕнче вăрçă çулĕсенчи юрăсем янăраççĕ, картингистсем хăйсен пултарулăхне кăтартаççĕ.

Чăваш Республикин çар комиссариачĕн Муркашпа Элĕк районĕсенчи пайĕн пуçлăхĕ А. Кочуров парад тăратать. Çамрăк армеецсем Раççей Федерацийĕн тата Чăваш Республикин патшалăх ялавĕсене илсе тухаççĕ.

Савăнăçлă лару-тăрура уяв митингне район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев уçать. Хыççăнах Аслă Çĕнтерӳ кунĕ ячĕпе СССР спорт мастăрне Владимир Салтыкова асăнса велосипедистсем старта тухаççĕ. Уява хутшăнакансем, хăнасем пуханнисене Аслă Çĕнтерӳ кунĕ ячĕпе саламлаççĕ.

11 сехет иртсен вăрçă çулĕсене халалласа Муркаш шкулĕнче вĕренекенсем литмонтаж кăтартаççĕ. Муркаш шкулĕнчи кадетсен плац-парачĕ, районти çарпа патриотика клубĕсен çамрăк армеецĕсен уйрăмĕсен парачĕ пулать. Кайран Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçинче вилнисене халалласа лартнă палăк умне чечексем хураççĕ.

12 – 13 сехетсенче Муркашри ял тăрăхĕсем хушшинчи культурăпа кану центрĕн ветерансен хорĕн концерт программине паллашма май пулĕ.

Уявăн каçхи программи 20 сехетре пуçланать. Ăна ачасен Муркашри искусство шкулĕн воспитанникĕсем уçаççĕ. Район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев тата Муркаш ял тăрăхĕн пуçлăхĕ С. Ермолаев салам сăмахĕсем калаççĕ.

Çĕнтерӳ кунне халалласа «Эпĕ ас тăватăп! Эпĕ хăпартланатăп!» ятпа ирттернĕ пĕрремĕш район фестивалĕн çĕнтерӳçисене чыслаççĕ. Хыççăн асăннă фестиваль çĕнтерӳçисен концерчĕ пулать.

Кайран çамрăксен «Пурне те ятран аса илер» акцийĕ иртет. Хыççăн концерт программи малалла тăсăлĕ.

Çĕнтерӳ салючĕ 22 сехет те 30 минутра пулать. Уяв каçĕ «Эпĕ ас тăватăп! Эпĕ хăпартланатăп!» концерт программипе вĕçленĕ.

Аслă Çĕнтерӳ кунне халалланă уяв мероприятийĕсем майăн 8 – 9-мĕшĕсенче мĕн пур ял тăрăхĕсен территорийĕсенче, ĕç коллективĕсенче те иртеççĕ.

Асăрхаттару

Вăрмансене кĕме чарнă

Чăваш Республикин çут çанталăк ресурсĕсемпе экологи министерствинчен пĕлтернĕ тăрăх Мари Республикин территорийĕнче апрелĕн 29-мĕшĕнчен тытăнса майăн 13-мĕшĕччен пушар хăрушсăрлăхĕн уйрăм режимне çирĕплетнĕ. Майăн 1 – 12-мĕшĕсенче вара вăрмансене ирĕклĕн çӳрессине чикĕленĕ.

Аса илтеретпĕр, майăн 1-мĕшĕнчен тытăнса 12-мĕшĕччен Чăваш Ен тĕп хулин территорине кĕрекен Атăл леш енчи вăрмансене çӳрессине чикĕленĕ. Кун пирки йышăнăва апрелĕн 30-мĕшĕнче Шупашкар хула администрацийĕн пуçлăхĕ Алексей Ладыков алă пуснă. Çакă вăрмансенче пушар тухас хăрушлăхпа çыхăннă.

Çырăнтару – 2013

Çырăнмасăр ан юлăр

«Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçата иккĕмĕш çур çулта илсе тăма малалла çырăнтараççĕ.

Апрелĕн 1-мĕшĕнчен хаçата ултă уйăха çырăнмалли хак – 216 тенкĕ те 30 пус.

Хаклă вулаканăм! Малашне те пĕрле пулар!

Аслă Çĕнтерӳ тунăранпа – 68 çул

Вăрçăра кашни самант пĕлтерĕшлĕ

1941 – 1945 çулсенче Тăван çĕршывăн Аслă вăрçине хутшăннисенчен Йӳçкасси ял тăрăхĕнче паянхи куна 4 ветеран кăна пурăнать. Шел пулин те, кăçалхи ака уйăхĕнче чи ватă ветеран, 96 çулти Григорий Константинов пирĕнтен уйрăлса кайрĕ.

Эпĕ вара 1921 çулта Актай ялĕнче çуралса ӳснĕ, хальхи вăхăтра Муркашра пурăнакан Николай Александров пирки каласа парасшăн. Николай питĕ пултаруллă ача пулнă, спорта юратнă. Йĕлтĕрпе чупассипе яланах малти вырăнсене йышăннă. Спорта юратни ăна вăрçăра та пулăшнă.

1941 çулхи январьте унăн салтака кайма ят тухать. Вĕсен çемйи колхоза кĕмен пулнă. Çавăнпа та ăна çар комиссариатне кайма лаша та уйăрса паман. Актайран Вăрнара 45 çухрăм çуранах çитме тивнĕ.

Николай Украинăри Новгород-Волынски хулине лекет. Виçĕ уйăх çамрăк салтаксен курсĕнче вĕренет, присяга тытать. 1941 çулхи июнĕн 22-мĕшĕнче юнашарти Житомир хули çине фашистла Германи бомбăсем тăкма пуçлать. Новгород-Волынски те тăшман çавăрса илес хăрушлăха лекет. Николай çак вăхăтра çăкăр заводне хураллана пулнă. Фашист бомбисемпе минăсем çурăлса кĕмсĕртетеççĕ, хула хуп-хура тĕтĕмпе хупланать. Николай заводран хăйĕн часне чупса каять, анчах унта никам та çук: чĕрĕ юлнисем тухса кайнă, хыççăн чупать – хăваласа çитеймест.

Житомиртан каймалли çул çинче халăх кăткă пек хĕвĕшет. Çул çинче пĕр машина тăрать. Унта ларма вара вырăн çук – халăх тăп-тулли. Николай çак машина çине аран хĕсĕнсе вырнаçать. Киев хулине çитиччен çакăнти салтаксемпе офицерсем саперсен 19-мĕш полкне туса хураççĕ. Чукун çулсем, кĕперсем юсаççĕ. Тăшман аллине лексен пысăк объектсене сывлăша сирпĕтеççĕ: вĕсемпе тăшман усă курма ан пултартăр теççĕ.

– Пĕр юхан шыв урлă кĕпер тунă чух манран инçе мар бомба çурăлчĕ, контузие пула госпитальте выртса тухмалла пулчĕ. Пĕррехинче вара яла çитсен нимĕç самолечĕсем бомбăсем пăрахнă хыççăн парăнма йыхравлакан листовкăсем тăкма тытăнчĕç, – аса илет ветеран.

Вăрçăн малтанхи çулĕсенче çăмăл пулман. 1942 çулта Николай Ленинград блокадине лекет. 39-мĕш уйрăм батальонра автоматчик пулса фашистсемпе çапăçать.

– Пĕррехинче батальон командирĕ мана хăй патне чĕнчĕ те приказпа почтальон пулма çирĕплетрĕ. Вăрçăра салтаксене çырусем епле кирлĕ пулнине çавăн чухне ăнланса илтĕм. Эпĕ вĕсене çырусем парсан мĕн чухлĕ савăнăçĕ вĕсен пит-куçĕнче, – вăрçăра кашни самант пĕлтерĕшлĕ пулнине палăртать Николай Александрович. – Пирĕннисем юхан шыв урлă каçса плацдарм йышăннăччĕ. Манăн кимĕпе ишсе вĕсем патне çырусем çитерсе памалла. Мана тăшман асăрхать, пулеметран пеме тытăнать. Кимĕ тĕпне хутланса выртатăп, вара нимĕçсем вилчĕ ку тесе-ши, пеме пăрахатчĕç...

Николайсен чаçне Польша çĕрĕ çине куçараççĕ. Кунта вĕсем шăпах нимĕçсен вăйлă укрепленийĕ тĕлне лекеççĕ. «Катюшăна» чĕнсе илеççĕ. Çапла кăна нимĕçсене арканма пултараççĕ. 1945 çулхи апрельте вĕсен чаçĕ Чехословакие куçать. Вăрçă пĕтнине Николай Прагăра кĕтсе илет. 1946 çулта тăван яла – Актая таврăнать.

Салтакран килсенех Николай колхоза кĕрет, хушнă пур ĕçе те пурнăçлать. Çемье çавăрать: мăшăрĕпе 5 ача çуратса пăхса ӳстереççĕ. Шел те, унăн виçĕ ачи вăхăтсăр çĕре кĕнĕ, иккĕшĕ пурăнаççĕ. 2005 çулта вара мăшăрĕ те çĕрĕ кĕрет...

Николайăн наградăсем кăкăр тулли. Эпир унпа чылайччен калаçса лартăмăр. Вăл шкулта 4 çул анчах вĕреннĕ пулсан та лайăх çырать. Вăрçări пурнăçĕ çинчен тетрадь çине çырса пынă. Патшалăх ветерансене манманшăн чунтан савăнать вăл.

Сăн ӳкерчĕкре: Николай Александрович Александров. 1945 çул. Вăрçă чарăнсан Чехословакире тунă сăн ӳкерчĕк.

Илья ЯКОВЛЕВ.

Хурăнкасси ялĕ.

Çĕнтерĕве кунсерен çывхартнă

(Вĕçĕ. Пуçл. иртнĕ номерте).

Çӳлте асăннă йышши тĕслĕхсене малалла татах тăсма пулать. Отарккăри Яков Пондреев пĕрремĕш тĕнче вăрçинче пуçламăшĕнчен тытăнса вĕçне çитиех пулнă. Граждан вăрçинче шуррисене хирĕç Буденный йĕркеленĕ утлă çар ретĕнче çапăçнă. Яков Исаевич Аслă Отечественнăй вăрçăра та хутшăннă. Тыткăна лексе унăн тамăкĕ витĕр те тухнă. Вăл хăйĕн çур ĕмĕрне вăрçăсенче ирттернĕ.

Анаткас Апаш ялĕнчи Петр Николаев пĕрремĕш тĕнче тата граждан вăрçисенче, Аслă Отечественнăй вăрçăра çапăçнă. Петр Николаевич кавалерист тата пулеметчик пулнă. Тăватă хутчен, пĕрре йывăр аманнă. Хастар çапăçнăшăн Рокоссовский маршал алă пусса панă грамотăна тивĕç пулнă.

Исетеркăри Иван Леонтьев 1937 çулта çара кайнă та 1939 çулта Хĕвел анăç Украинăна ирĕке кăларассишĕн çапăçнă. Иван Леонтьевичăн шурă финнсемпе çапăçма тивнĕ. Аслă Отечественнăй вăрçăра пĕрремĕш кунран пуçласа вĕçне çитиччен пулнă.

Исетеркăри ялта чухне тракторист пулнă Яков Федоров иртнĕ вăрçăра хăватлă Т-34 танкпа çапăçнă. Курск пĕккинчи хаяр çапăçусенче те танкпах пулнă, Берлин патне çĕнтерӳпе çитнĕ. Анчах та вăрçă пĕтес умĕнхи кун 1945 çулхи майăн 8-мĕшĕнче Яков Федоровичăн пурнăçĕ вăхăтсăр татăлнă.

Çав ялти Александр Белова Аслă Отечественнăй вăрçă пуçлансанах çара илсе кайнă. Туапсе хулинче çыранти артиллерипе усă курса тăшманпа çапăçма вĕреннĕ. Ун хыççăн пăрахут çине ларса тăшман тылĕнче картланса юлнă Севастополе, тамăк хуранĕ евĕрлĕ çĕре леçсе хăварнă. Александр Илларионович унта хулана тăшманран хăйĕн хăватлă туппипе хӳтĕленĕ. Кайран вара хулана хăварса çар çыннисене карапсемпе Кавказ енне илсе тухнă чухне тупăпах тăшман карапĕсенчен хӳтĕлеме тивнĕ.

Юлашкинчен Севастополь тавраш ĕнче хăйсем çеç юлсан çăлăнма май килмен – тыткăна лекнĕ. Германире тыткăнри 136668 номерлĕ чура пулса тăнă. Бухенвальдри вилĕм лагерĕнчен тарма пикеннĕ, анчах ĕç тухман. Тарма пикеннĕшĕн çынсене çунтарнипе пĕр вĕçĕм мăкăрланса ларакан крематорие чикеççĕ пулĕ тенĕ. Тен Турри пулăшнă пулĕ – чикмен. Остерфельдри çĕр кăмрăкĕ кăларакан шахтăна илсе кайса çăла янă пек 864 метр тарăнăшне антарса янă та кунĕн-çĕрĕн унтан кăлармасăр ĕçлеттернĕ. Çывăрасса та çĕр тĕпĕнчех çывăрма тивнĕ.

1945 çулта унта американецсем пырса çитсен тин шахтăран тухнă. Хамăрăннисем патне çитсен те нуша нумай кĕттермен – пĕр вĕçĕм допроссем пуçланнă, вĕсен «вĕтĕ али» витĕр тухма тивнĕ.

Александр Илларионович тепĕр çулталăк çурă Германире служба ра тăнă хыççăн 1946 çулхи декабрьте киле çитнĕ. Çапла, Александр Белов тинĕсре ишнĕ, çапăçнă – шыва путман, тăшман хупăрласа тăракан Севастопольте кунĕн-çĕрĕн кĕрлесе тăракан вутра пулнă – çунман, пĕр çухрăма яхăн тарăнăш çĕр тĕпĕнче çиеле тухмасăр кăмрăк кăларнă – çамрăк чун унта та парăнман. Пур нушана та тӳссе ирттернĕ чăваш салтакĕ.

Чуманкасси çынни Алексей Филиппов, 1920 çулта çуралнăскер, 1940 çулта çара кайнă. Çарта Балтика флотне лекнĕ. Шыв айĕн çӳрекен М-96 кимĕ çинче гидроакустик пулнă. Кимĕ командирĕ 1942 çул вĕçĕччен Одесса çынни Маринеско пулнă.

Пĕррехинче 1942 çулхи август уйăхĕнче Поркала Колоба утравĕ çывăхĕнче ишсе пынă чухне Филиппов кимĕ командирне шыв çийĕпе тăшманăн пысăк транспорт карапĕ пыни çинчен пĕлтернĕ. Ăна пĕчĕкрех 3 карап сыхласа пынă. Командир шыв çине тухмасăрах транспорт карапне атакăлама шут тытнă. Ун çине 2 торпедо кăларса янă. Тăшманăн 7 пин тоннăллă карапĕ шыв тĕпне путнă.

1942 çул вĕçĕнче Маринеско С-13 маркăллă урăх карап çине куçнă. М-96 кимĕ 1944 çул вĕçĕнче шывра мина çине пырса кĕрсе арканнă.

Димитрий Емельянов (Отарккă ялĕнчен) ялта тракторист пулнă. 1940 çулта пĕрремĕш суха ирттернĕ. Вăрçă пуçлансанах çара кайнă. Малтан Ростов тавраш ĕнче çапăçнă, тăшмана Кавказри нефть кăлармалли вырăнсене яман. 1943 çулта «Курск пĕккин» вут-çулăмĕ витĕр тухнă. Белгород çывăхĕнче аманнă, 2 уйăх госпитальте выртнă. Кривой Рог патĕнче иккĕмĕш хут, ку хутĕнче йывăр аманнă, 7 уйăх хушши сывалнă. Малалла Румынире, Карпатра çапăçнă. 1944 çулхи ноябрь уйăхĕнче Будапештран инçех мар каллех йывăр аманнă. 8 уйăх хушши вырăнпах выртнă, çав тапхăрта вăрçă та вĕçленнĕ. Киле 1945 çулхи ноябрьте таврăннă.

Афанасий Кузьмин (Исетеркĕ çынни) 1940 çулта салтака кайнă, Мурманск хулинчен инçех мар Норвеги пе чикĕленнĕ вырăнта çĕршыва сыхланă. Вăрçă пуçлансан та çавăнтах пулнă. Çапăçу хирĕнче тăшман вутçулăмĕнчен çĕр ăшне окоп чавса хӳтĕленеççĕ. Кунта вара окоп чавма май килмен, тавралла шурлăх пулнă. Шурлăхра çулла ура путать, хĕлле вара шурлăх тимĕр евĕр шăнса ларать. Çавăн пек вырăнта çапăçнă Афанасий Кузьмин. 3 хут аманнă, сывалсан кашни хутĕнчех унчченхи вырăнах таврăннă. Кайран – Карели фрончĕ. Çав вăхăтра тăшмана пулăшма Норвегирен унти фашистсен «Норд» батальонĕ пырса çитнĕ. Çав батальона тĕп тума тăшман тылне отряд янă. Кузьмин та çав отрядра пулнă. Кайрантарах А. Кузьмин Данин Борнхольм утравĕ çинче пулнă. Киле 1946 çулта çеç таврăннă.

Пантелей Федоров (Чуманкассинчен) вăрçăра вĕçĕмех разведкăра пулнă, разведчиксен ушкăнне ертсе пынă. Малтан Çурçĕр Кавказра, унтан «Курск пĕккинче» çапăçнă. Польшăна, кайран Прага хулине ирĕке кăларнă. Вăл Апаш енчисенчен фронтра орден чи нумай илекенни пулнă, 4 ордена тивĕçнĕ. Ăна Верховнăй главнокомандующи 23 грамота парса чысланă.

Халăха вăрçă кирлĕ мар. Çĕр-шыв мĕн чухлĕ пуянрах та вăйлăрах, çавăн чухлĕ ун çине вăрçăпа тапăнма та хăрушăрах. Çавăнпа та пирĕнтен кашниййĕнех хăйĕн ĕçĕ вырăнĕнче тăрăшуллăрах та тухăçлăрах ĕçлеме тăрăшмалла. Çавăн чухне пирĕн çĕр-шыв татах пуянрах пулĕ, çынсем те лайăхрах пурăнма тытăнĕç, вăрçă хăрушлăхĕ те чакса пырĕ.

Иван ВЯЗОВ,
Чăваш халăх академикĕ,
Муркаш районĕн хисеплĕ гражданинĕ.

Саламлатпăр

Юратнă мăшăр, анне, ырă кăмăллă хунямa, асанне, хисеплĕ тăван тата пускил – Муркашра пурăнакан **Маргарита Максимовна ЕРМОЛАЕВА** çак кунсенче хăйĕн сумлă юбилейне паллă тăвать.

Хыçра санăн сахал мар çул, эсĕ вара яланхи пекех ырă кăмăллă, илемлĕ, хастар. Çемье ăшшине упранипе, тăван-хурăнташа пулăшнипе эсĕ яланах пирĕншĕн чи ырă тĕслĕх. Эпир те хамăрăн савăнăçпа, хамăрăн хурлăхпа чи малтан сан пата пыратпăр. Мĕншĕн тесен эсĕ – тĕнчере чи лайăххи: ăнланатăн, каçаратăн, канаш паратăн. Çирĕп сывлăх, сутă кунсем, вăрăм ĕмĕр суннипе пĕрле малашне сана ытларах савăнтарма тăрăшăпăр. Яланах телейлĕ пул. Сана, пирĕн ăшă хĕвелĕмĕре, эпир чун-чĕререн юрататпăр.

Саламлаканĕсем: мăшăрĕ, ывăлĕсемпе кинĕсем, мăнукĕсем, çывăх тăванĕсем тата пускилĕсем.

Юратнă та хаклă аннене, асаннене – Мăн Тутаркас ялĕнче пурăнакан **Валентина Германовна БЛИНОВĂНА** майăн 12-мĕшĕнчи 70 çулхи сумлă юбилей ячĕпе чун-чĕререн ăшшăн саламлатпăр. Утас çулу санăн вăрăм та такăр пултăр. Турри вăй-хал парса тăтăр, чир-чĕртен упратăр. Малашне та ачăрсемпе, мăнуксемпе, тăвансемпе савăнса та килĕштерсе пурăнма çирĕп сывлăх сунатпăр. Пире пулăшса тăнăшăн, çемье ăшшине упраса пурăннăшăн чĕререн тав тăватпăр. Эсĕ пурри пирĕншĕн пысăк телей, савăнăç. Эпир сана юрататпăр, санпа мухтанатпăр.

Саламлаканĕсем: ывăлĕсемпе хĕрĕсем, кĕрӳшĕсемпе кинĕсем, мăнукĕсем, кĕçĕн мăнукĕсем тата çывăх тăванĕсем.

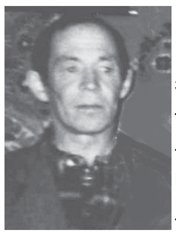

Мăн Шаптак ялĕнче пурăнакан пирĕн тăван, кума – **Владимир Николаевич ДИМИТРИЕВ** майăн 1-мĕшĕнче 60 çул тултарчĕ. Çав ятпа эпир ăна çирĕп сывлăх сунса ăшшăн саламлатпăр.

Владимир Николаевич, пурнăçăн анлă та тумхахлă çулĕ çинче эпир сана сутă та ырă кунсем сунатпăр. Мăшăрун юратăвĕ, ачусемпе мăнукăрсен ăшши яланах вăй-хал парса тăччăр, çемьере туслăхпа юрату хĕлхемĕ тикĕссĕн ялкăштăр, унта килĕшӳпе çураçу хуçалантăр.

Салампа Муркашра пурăнакан Егоровсен тата Захаровсен çемйисем.

Нумай çул Çатракассинчи пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан вăтам шкулта чăваш чĕлхи учителĕнче ĕçленĕ, Кашмаш ялĕнче пурăнакан **Эльвира Димитриевна ЯРИКОВĂНА** юбилей ячĕпе чи ăшă сăмахсемпе саламлатпăр. Юман пек çирĕп сывлăх, юхан шыв пек вăрăм кунçул, çăл куç пек тапса тăракан вăй-хал, иксĕлми телей сунатпăр. Сĕтелӳ çăкăр-тăвартан ан татăлтăр, пур тăвансемпе, ял-йышпа пĕрле савăнса пурăнмалла пултăр. Эпир сирĕнпе мухтанатпăр, эсир пурришĕн савăнатпăр.

Пысăк салампа: Çатракассинчи пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан вăтам шкул коллективĕ.

Пирĕн юратнă та хаклă çыннăмăра – Муркашра пурăнакан **Светлана Витальевна ЯКОВЛЕВĂНА** 50 çулхи юбилейпа чун-чĕререн ăшшăн саламлатпăр. Эсĕ пирĕнпе юнашар пулнишĕн эпир савăнатпăр, тав сăмахĕ калатпăр. Çирĕп сывлăх, вăрăм кун-çул, иксĕлми телей, ăнăçу сунатпăр. Эпир сана пурте юрататпăр, хисеплетпĕр, умри çулу санăн яланах анлă та сутă, такăр пултăр.

Салампа: мăшăрĕ, ашшĕпе амăшĕ, йăмăкĕсем, кĕрĕвĕсем, мăнукĕсем, тăванĕсем.

Çатракасси ял тăрăхĕнчи Çатракасси ялĕнче пурăнакан юратнă хĕрĕм, мăшăр, анне, хуняма, кукамай, тарават тăхлачă, ырă кăмăллă тăван – **Любовь Ивановна СМИРНОВА** çак кунсенче 55 çул тултарчĕ. Юбилей ячĕпе эпир ăна чĕререн савса ăшшăн саламлатпăр, пире татах нумай çул савăнтарса пурăнма вăрăм ĕмĕр, çирĕп сывлăх, ĕçре ăнăçу сунатпăр. «Свобода» хуçалăхăн Çатракассинчи ĕне фермине 30 çул ытла вăй хуракан тăванăмăр доярккăра тăрăшса ĕçленĕ. Çак фермăра вăй хуракан мăшăрĕпе Виталий Наумовичпа вĕсем 4 ача ӳстерчĕç, пурне те тĕрĕс çул çине тăратрĕç, ĕç юратăвне аталантарчĕç. Пысăк тав сана эсĕ пурришĕн. Анинене, чун-чĕререн юратса, ырлăх-сывлăх сунса, çуралнă кун ячĕпе саламлатпăр!

Саламлаканĕсем: амăшĕ, мăшăрĕ, хĕрĕсем, ывăлĕсем, кĕрĕвĕсем, кинĕ, 8 мăнукĕ, хăти-тăхлачисем, çывăх тăванĕсем.

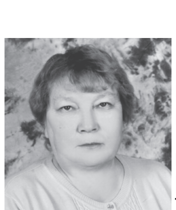

Çатракасси ял тăрăхĕнчи Кашмашра пурăнакан юратнă мăшăра, аннене, ырă кăмăллă хунямана, асаннене-кукамая, ялан тарават тăхлачăна – **Эльвира Димитриевна ЯРИКОВĂНА** сумлă юбилейпа ăшшăн саламлатпăр. Ĕç ĕмĕрĕнче ĕçрен тата çынна пулăшасран нихăçан та парăнманскерне малашне те тату пурнăç, çирĕп сывлăх, иксĕлми телей, ăнăçу сунатпăр. Пурнăç çулĕ такăр та вăрăм килтĕр, чир-чĕр санран пăрăнса ирттĕр.

Саламлаканĕсем: мăшăрĕ, ывăлĕпе кинĕ, 2 хĕрĕпе кĕрĕвĕсем, мăнукĕсем, хăтисемпе тăхлачисем, çывăх тăванĕсем.

Хаклăран та хаклă аннене, кукамая, тăхлачăна – Йӳçкасси ялĕнче пурăнакан **Елена Николаевна ЗОТИКОВĂНА** 80 çул тултарнă ятпа ăшшăн саламлатпăр. Юман пек çирĕп сывлăх, юхан шыв пек вăрăм кун-çул, иксĕлми телей, канлĕ ватлăх сунатпăр. Турри пулăшса вăй-хал парнелетĕр, чир-чĕртен упраса тăтăр. Эпир сана юрататпăр, сана тав туса çĕре çити пуç таятпăр. Эсĕ пурри пирĕншĕн питĕ пысăк телей, савăнăç.

Салампа: 5 хĕрĕ, 5 кĕрӳшĕ, 11 мăнукĕ, тăхлачисем тата çывăх тăванĕсем.

Вăрçă вутĕнче иртнĕ çамрăклăх

Çĕнтерӳ салтакĕсене – чыс та мухтав

Аслă юлташăмсемпе тĕл пулсан, вĕсен кăкăрĕсем çинчи орден-медальсене курсан, паянхи асаттесен çамрăклăхĕ вăрçă вут-çулăмĕнче иртни пирки пĕр самахсăрах ăнлантăм. Вĕсем те, эпĕ мĕн класне сиссех-тăр, ун çинчен сăмах тапратмарĕç. Аслă Çĕнтерӗве те вăрçăпа ĕç ветеранĕсем халăхăмăрăн пĕрлехи ӳсĕмĕ тесе палăртрĕç.

Çĕр-шыв историйĕ унăн çар пурнăçĕпе тачă çыхăннă. Вăл вара – Раççей халăхĕн мухтавлă енĕ. Эпир хамăрăн паттăр хӳтĕлевçĕсене юрататпăр, хисеплетпĕр, вĕсемпе мăнаçланатпăр. Пирĕн çар малашне те çĕр-шыв хăрушсăрлăхĕн, Раççей аталанăвĕн çирĕп никĕсĕ пуласса шанни хамăр аттесемпе асаттесен çарти паттăрлăхне манманнинчен пуçланать. Çакă эпир Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçине хутшăннă тата унта пуç хунă хамăр ентешсене манманнинчен вăйилет. «Пирĕн ĕçе курса паянхи çамрăксем хăйсенче патриотизм туйăмне вăйлатчăр», – терĕç эпĕ хăйсене Çĕнтерӳ кунĕпе саламланине йышăнса сăн ӳкерчĕкри ветерансем.

– Çул хыççăн çул иртет – Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçи историе шаларах та шаларах кĕрсе пырать. Апла пулин те кашни килтех аслашшĕсемпе ашшĕсен паттăрлăхне упрани, паян çĕр-шыв хуралĕнче тăракансемпе мухтанни пысăк пĕлтерĕшлĕ. Çакна тума пултаракан кашни çын – çар ретĕнче тăрать-и вăл е мирлĕ ĕçе чунне парса пурнăçлать – чăн малтанах Тăван çĕршыв хӳтĕлевçи. Вĕсен паянхи тĕллевĕ – вырăс çарĕн мухтавлă енĕсене упраса хăварасси. Тавах çакна тума пултарсан, – терĕ юлташĕсемпе хĕпĕртесе тăххăрмĕш теçеткепе пыракан Николай Яковлев (**сăн ӳкерчĕкре сулахайри**). Николай Лукич Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçине 1943 – 1945 çулсенче хутшăннă.

1941 çулта çуралнă Илья Яковлев вара вăрçă ачин кунçулне лайăх пĕлет. Йӳçкасси ял тăрăхĕнчи Хурăнкассинче çуралнăскер вăл ачаллах çĕр ĕçĕпе туслашнă. Ĕçре пит хĕретменскере хăй вăхăтĕнче 18 çул уй-хир бригадине ертсе пыма шаннă. Ĕçе тиркемен арçын паян утарçă ĕçĕнче канлĕхе тупать. «Турă кайăкĕсемпе» ĕçлекен ывăлĕн ăнăçăвĕпе савăнать. «Çĕр-шыва хӳтĕлесси ĕçе юратнинчен пуçланать», – терĕ Илья Яковлевич аслăрах тусĕсене çупăрласа.

– 1941–1945 çулсенчи хаяр вăрçăна эпĕ лайăх астăватăп. Салтак юнĕпе тулнă окопсемпе траншейăсем, ирхи апатра пĕрле пулнă юлташсен пурнăçне кăнтăрлаччен тăшман пульли татни, уйрăлу вăхăтĕнче вăй питти арçынсем куççуль юхтарни – пирĕн пурнăç чăнлăхĕ. Вăрçă никама та шеллемерĕ... Тыл ĕçченĕсен ĕçри ырми-канми паттăрлăхĕ те Аслă Çĕнтерӗве çывхартма пулăшрĕ. Вĕсене те тăрăшуллă ĕçшĕн пысăк тав паян, – сăмах хушрĕ Чуманкасси ял тăрăхĕнчи Отаркка ялĕнче пурнакан Петр Митрофанов (**сăн ӳкерчĕкре сылтăмри**). Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçине 1943 çулта тухса кайнăскер, вăл Çĕнтерӳ хыççăн та çĕршыв хуралĕнче 1950 çулччен службăра тăнă. Мирлĕ пурнăçра та Петр Митрофанович алă усса ларман. Нумай хушă çул-йĕр хуçалăхĕнче, газ отраслĕнче хăйне шаннă ĕçе пурнăçласа пынă.

Аслă ăрури ентешсен паттăрлăхне манас марччĕ. Çамрăклах алла пăшал тытса Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçинче мире хӳтĕленĕ салтаксем çакна тивĕç.

А. БЕЛОВ.
Сăн ӳкерчĕкĕ авторăн.

Ветерансене саламланă

Аслă Çĕнтерӳ кунĕ çитсе килнĕ май çак кунсенче вăрçăпа ĕç ветеранĕсен Каршлăхри интернат-çуртĕнче Чăваш Республикипе тĕп федераллă инспектор Геннадий Федоров пулнă. Геннадий Семенович вăрçă участникне Леонид Кондратьева çитсе килекен Çĕнтерӳ уявĕ ячĕпе саламланă.

Интернат-çурт директорĕ Галина Мерлова каласа панă тăрăх кунта 26 çын пурăнать. Вĕсенчен пĕри – блокадăри Ленинград ветеранĕ, тепри – Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçин участникĕ, тыл ĕçченĕсем 12-ĕн тата ĕç ветеранĕсем.

Геннадий Семенович ветерансене çак çутă уявпа Раççей Федерацийĕн Президенчĕн Атăл çи федераллă округĕн полномочи представителĕ Михаил Бабич ячĕпе саламланă, Л. Кондратьева асăнмалăх парне тата чечек çыххи панă.

Çавăн пекех ветерансене Чăваш Ен сывлăха сыхлас ĕç тата социаллă аталану министрĕн çумĕ Александр Медюков, район администрацийĕ ячĕпе район администрацийĕн пуçлăхĕн çумĕ – капиталлă строительство тата обществăлла инфраструктурăна аталантарассин управленийĕн пуçлăхĕ Владимир Никитин саламланă.

Уяв саламĕ вăрçă çулĕсенчи вальс кĕввипе вĕçленнĕ.

Ветерансем тӳлевсĕр шăнкăравлаççĕ

«Пысăк тройка» операторĕсем Тăван çĕршывăн Аслă вăрçин ветеранĕсене мобильнăй çыхăну мелĕпе усă курма çăмăллăхсем туса парассипе акци иртересси ырласа йышăннă. Ку пуçарăва Раççей Федераллă Пухăвĕн Федераци Канашĕн Председателĕ Валентина Матвиенко тунăччĕ.

«Мегафон» компани ятарлă «Ветеран» тариф планне ĕçе кĕртнĕ. Чăваш Енри ку опципе усă куракан вăрçă ветеранĕсем пĕрпĕрин патне тӳлевсĕр шăнкăравлама пултараççĕ.

Акционерсен «ВымпелКом» уçă обществи пур ветеран валли те уйăхсерен 300 минут тӳлевсĕр шăнкăравласа калаçма май паракан пакет хатĕрленĕ. Тариф регионта кăна вăйра.

Акционерсен «МТС» уçă обществи ветерансене Аслă Çĕнтерӳ ячĕпе саламласссине йĕркелеме, ятран паракан сертификатсемпе тивĕçтерме планлать. Ку сертификатсемпе çăмăллатнă тариф планĕ илме май пулĕ.

ЧР информаци политикипе массăллă коммуникацисен министерстви.

Ентешĕмĕр те, унăн паттăрлăхĕ те асрах

СССР Геройĕн пурнăç çулĕпе

Умра – черетлĕ Çĕнтерӳ кунĕ. Çавна май историе юлса пыракан Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçине хутшăннисен, мирлĕ ĕçре çĕрне-кунне пĕлмесĕр ĕçлесе çĕнтерӗве çывхартнисен, ывăл-хĕрĕсемпе ашшĕсене фронта ăсатса хурлăхлă çырусем илнисен пĕрлехи паттăрлăхĕ палăрмăлăрах куç умне тухать. Пирĕн районти Çурлатринче пурăннă Агафипе Иван Воробьевсем çав çулсенче фронта 3 ывăлне те ăсатнă. Шел, кĕçĕннисем – Василипе Фадий – çапăçу хирĕнчех выртса юлнă. Асли вара – 1915 çулхи юпа уйăхĕн 12-мĕшĕнче çуралнă Алексей – тăван ялне тĕрлĕ орден-медальпе пĕрлех çĕр-шывăн чи сумлă наградипе таврăннă. Вăрçăн малтанхи кунĕсенчен пуçласа вĕçне çитиччченех тăшманпа çапăçнăскер, 1945 çулта вăл Совет Союзĕн Геройĕн ятне тивĕçнĕ. Пăхса тухар-ха паян унăн пурнăç çулне.

ВЗВОД КОМАНДИРĔ ПУЛНĂ

Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçи пуçланнă чух Алексей Иванович 31 çулта пулнă. Вăрçă хирне тухса кайиччченех салтак пăтти мĕн тути каланине лайăх пĕлнĕ вăл. Салтавĕ: 1936 – 1939 çулсенче вăл Хĕрлĕ Çарта службăра тăнă. Салтак пурнăçĕпе самаях тĕрекленнĕ яш унтан таврăнсан вырăнти колхозра ĕçленĕ, ял хуçалăх аталанăвне вăй çитнĕ чухлĕ тӳпе хывнă. Çавăнпах вăрçа тухса кайсан фронтран тăван ялне янă çырусенче те вăл яланах ял хуçалăх ĕçĕпе, пĕрле ĕçленĕ юлташсен ӳсĕмĕсемпе кăсăкланнă, салам калама ыйтнă. 2005 çулта Леонид Сергеев профессор «Çурлатăри» кĕнеке кăларнă. Унта автор Алексей Иванович хăйĕн ашшĕ Павел Сергеевич патне янă çырăва та кĕртнĕ. «Колхоз ĕçченĕсен тăрăшăвне пăхса чун савăнать, хуçалăх лайăх аталаннăшăн хĕпĕртес килет. Пирĕн колхоз пеккине шырасан та урăх тупаймăн...», – çаплах хăпартланса çырнă вăл фронтран.

Вăрçă хирĕ сарлака çав. Алексей Воробьев та фронтра тĕрлĕ вăхăтра фашист эшкерĕсемпе Тĕп, Брянск, Воронеж, 1-мĕш Украина фрончĕсенче çапăçнă. Сĕмсĕр тăшмана Совет çĕрĕ çинчен хăваласа ярассипе пĕрре мар вилĕме куçран пăхнă. Пĕрремĕш медале те вăл çапăçу хирĕнчи паттăрлăхшăн тивĕçнĕ. 1942 çулхине Брянск çывăхĕнчи хаяр çапăçусенче хастарлăх кăтартнăшăн унăн кăкăрĕ çинче «Çапăçури паллă ĕçсемшĕн» медаль йăлтăртатса тупнă. 1943 çулхи кĕркунне, Днепр юхан шывĕ урлă каçнă чухне, Çурлатри йĕкĕчĕ взводри салтаксемпе пĕрле тăшмана самаях шар кăтартнă. Çавăнпах кунти çапăçусемшĕн пирĕн ентеш Тăван çĕршыв вăрçин 2 степень орденне тивĕçнĕ.

1945 çулхи çуркунне пирĕн ентеше мотострелоксен 22-мĕш гварди бригадин инженерипе мина ротин взвод командирне лартаççĕ. Шăпах çавăн чухне тĕлĕнмелле паттăрлăх кăтартма пултарнă та вăл.

... Ака уйăхĕн 24-мĕшĕ. Çĕрле. А. Воробьев старшина Берлинти Тельтов каналĕ урлă каçса тăшманăн çар хатĕрĕсем мĕн чухлине сăнанă-тишкернĕ. Плацдарм тумашкăн меллĕ вырăн пăхса хунă та хăйне пăхăнакан салтаксене çавăнта куçарма тытăннă. Ума лартнă тĕллеве пурнăçлама юханшыв урлă кимĕпе вăл темиçе хут хутланă. Тăшман питĕ хирĕç тăнă пулсан та Çурлатри каччи ертсе пыракан взвод каялла чакман. Алексей Иванович хăйĕн салтакĕсемпе тăшманăн мина уйĕсене парăнтарнă, хыçрисен валли çул уçса панă. Пирĕн ентеш, хăй ывăр аманнă пулсан та, фашистсемпе çапăçма чарăнман, танксене сирпĕтмелли 10 минăна сиенсĕрлетнĕ. Çакна тата унччен тунă паттăрла ĕçсене шута илсе Муркаш йĕкĕтне 1945 çулхи çĕртме уйăхĕн 27-мĕшĕнче СССР Геройĕн ятне панă.

ТĂЛĂХА ХĂВАРНĂ

Вăрçă хирĕнчи паттăрлăхшăн сумлă наградăна тивĕçнĕ Алексей Воробьев фронтран таврăнсан пĕр хушă Муркаш тата Хорнуй шкулĕсенче ачасене çар ăсталăхне ăша хывма вĕрентнĕ. Ĕçрен хăраман арçынна кĕçех Буденный ячĕллĕ колхоз председательне суйлаççĕ. Яваплăха туянскер кунта та кĕске хушăрах пысăк çитĕнӳсем тунă. 1948 çулхи çур акине колхоз 10 кунта вĕçлеме, кĕрхи тырра 5 кунта, суртрисене пĕр эрнере пухса кĕртме хевте çитернĕ. Вăл вăхăтра ял хуçалăхĕнчи мĕн пур ĕçе лашапа тата алă вĕççĕн пурнăçланине шутласан ку тĕлĕнмелле кăтарту! Çак çулсенче колхоз патшалăха аш-какай памалли плана 2 çул маларах пурнăçласа пыни те ĕнерхи фронтовикăн мирлĕ пурнăçри хастарлăхне, çĕр-шыв умĕнче ответлăха туйнине кăтартать.

1951 çулта пĕчĕк колхозсене пĕрлештерсе пысăклатас ĕç пуçлансан Муркаш тăрăхĕнче «Знамя труда» колхоз йĕркеленет. СССР Геройĕ А. Воробьев председатель суменче ĕçлеме тытăнать. Анчах.... 37 çулхи ĕçченĕн пурнăçĕ вăхăтсăр татăлать.

Паттăр ентешĕмĕр мăшăрĕн Софья Павловнăн алли çинче виçĕ ача юлать: Михаил – 6 çулта, Лина – 4-ра, Иван – 3-ре.

– Аннен пурнăç çулĕ пĕртте çăмăл пулман. Ачисене тĕрĕстĕкел пурнăç çулĕ çине кăларас тесе вăл иртен пуçласа каçчен вăхăта ĕçре иртернĕ, – аса илет Лина Алексеевна ашшĕ паттăр пулнине ӳсерехпе çеç ăнланнине палăртса.

Çурма тăлăххăн ӳснĕ ачасем пурнăçри йывăрлăхсем умĕнче пуç усмасăр вĕренсе тата ĕçлесе ашшĕн ятне яман. Ятарлă пĕлӳ илме çав-çавах пултарнă вĕсем. Михаил Хусан патшалăх авиаци институтĕнчен технолог-инженера вĕренсе тухнă. Лина Çĕрпӳри ял хуçалăх техникумĕн дипломне алла илнĕ хыççăн Муркашри «Автотехсервис» предприятире инженерта ĕçленĕ. Иван И. Ульянов ячĕллĕ ЧПУн медицина факультетĕнчен вĕренсе тухнă хыççăн нумай çул Муркашри тĕп больницăра хирурга, анестезиолог-реаниматологра тăрăшнă.

– Пирĕн аттепе унăн пĕр тăванĕсем çеç мар, эпир те – иккĕмĕш ăрурисем – Алексей Иванович пурнăçран ир уйрălса кайнишĕн хурланатпăр, – салхуллăн каласать СССР Геройĕн мăнукĕ Наталия Ивановна Ястребова. Сăмах май, вăл паян аслашшĕ ĕлĕк ĕçленĕ шкултах – Муркашри вăтам шкулта – библиотекăра вăй хурать.

АЛЬМАНАХ ХАТĔРЛЕÇÇĔ

– Ӳсерехпе анне пире ялнах: «Асу ятне ан ярăр, çынпа çын пек пулăр, вĕренĕр, ĕçрен ан хăрăр», – тетчĕ. Çак сăмахсене тĕпе хурса пурăнма тăрăшрăмăр, – терĕ тивĕçлĕ канăва тухнă Иван Алексеевич.

Муркашри вăтам шкулта вĕренекенсем те, вĕрентекенсем те паян Совет Союзĕн Геройĕн ятне манмаççĕ. Тăванĕсем унăн пурнăçне малалла тĕпчеççĕ. Шкулти кадетсем, тĕслĕхрен, Алексей Воробьев пирки пуян альманах хатĕрлеççĕ.

Апла-и, капла-и – Тăван çĕршыв пуласлăхĕшĕн юнлă вăрçăра çапăçнă, вăрçă хыççăнхи çулсенче вырăнти хуçалăхсене ура çине тăратассипе вăй-халне шеллемесĕр тăрăшнă ентешĕмĕре манас марччĕ. Унăн ĕçĕ-хĕлĕпе паттăрлăхĕ çинчен пулас ăрусене те каласа кăтартасчĕ. Ку вăл – пирĕн аслă ăрусем умĕнчи парăм.

Д. МОИСЕЕВ.
Сăн ӳкерчĕке çемье архивĕнчен илнĕ.

Тавралăха хӳтĕлемелли çулталăк

Çут çанталăка хисеплесси – пĕрлехи ĕç

Хĕл ыйхинчен вăраннă çут çанталăка вĕçен кайăксен чĕвĕлтетĕвĕ-юррипе тулнă çурхи кун тыткăна илчĕ. Çак килĕшӳллĕ оркестра çурхи çил варкăшĕнче хумханакан йывăçсемпе хĕвел патне кармашакан чечек-курăк тулли илем кӳреççĕ. Çак тапхăр, паллах, этеме те хăй патне йыхравлать: ыйхăран вăранакан çут çанталăк илемĕпе киленсе кан, вăй пух, ĕçе хатĕрлен. Çурхи ăшă та илемлĕ кунсенче çак чĕнӳрен айккинче юлакан çук. Çитменнине умра – Çĕнтерӳ кунне чыслăн паллă тăвассипе çыхăннă май уявĕсем. Çак кунсенче кам килте ларса юлĕ-ха? Çурхи ăшă кунсем çитнĕ май кашниех çут çанталăк ытамĕнче пулса вăрманта е кӳлĕ-çырма хĕрринче канса илме кăмăллать. Çынсем çак канура хăйсен тирпейлĕхне çухатас мар пулсан – тархасшăн. Анчах çурхи илемпе тулнă вăрмана çитсен темшĕн-çке çĕрсем çинче, шыв çинче хуçа пулса тăракан этем хăйĕн çынлăхне çухатать: йывăç-тĕмсене хуçать, тавралăха тĕрлĕ каяшпа варалать, çунтарать, хăй хыççăн тискер йĕр хăварать.

Вăрман – çут çанталăкăн пĕр таса сывлăш бассейнĕ. Пĕр гектар çинчи вăрман çулталăкра 50 – 70 тонна сывлăша фильтрласа тасатать. Вăл çын пурнăçĕ çине мĕнле витĕм кӳни пирки калама сăмах та çитмест. Вăрман илемĕ çынсенче ырă кăмăллăха аталантарать, вĕсен çĕршыв умĕнчи юратăвне вăйлатать, ывăннине иртерет. Çакна пурте пĕлетпĕр, анчах...

ВĂРМАНА ВАРАЛАНĂШĂН

Пушă вăхăта çут çанталăк илемĕнче канса ирттерес текенсен вăрмана вараланăшăн саккунпа килĕшӳллĕн пысăк явап тытмалла пуласси пирки манмалла мар. Унăн виçисене Раççей Федерацийĕн Правительстви 1992 çултах çирĕплетнĕ. Çавăнтах ятарласа лартнă çамрăк хунавсене таптаса, касса, пусăрăнтарса, çӳп-çап айне туса ӳсме чарнишĕн те пысăк ответ тыттарасси пирки каланă. Çапла вара вăрмана канăва пыракансен йывăçсем касассинчен асăрханнипе пĕрлех тирпейлĕх пирки те самантлăха та манма юрамасть. Юлашки çулсенче ял çыннисем килти хушма хуçалăхсенче пуçтарăннă тасамарлăха вăрманта курăнмасть тесе йывăççен чĕтлăхне пырса тăкнине курма пулать. Манас марччĕ, çакă та хăйĕн-пĕрин кĕсйине пырса çапма пултарать. Кайран вара чавса çывăх та çыртма çук. Çак ыйту ял тăрăхĕсен пуçлăхĕсемшĕн те ют пулмалла мар. Вĕсен ялта пухăнакан ăпăр-тапăра вăхăтра кирлĕ çĕре кайса пăрахассине йĕркелемелле. Ахальлĕн вĕсем те ответлăхран çăлăнса юлаймĕç.

ПУШАРТАН СЫХЛАНАССИ

Раççей Федерацийĕнче вăрмансене вут-кăвартан сыхламалли правилăсене çирĕплетнĕ. Ăна тĕпе хурса ЧР Чрезвычайлă лару-тăру патшалăх комитечĕ ака уйăхĕн 18-мĕшĕнчен Чăваш Республикинчи вăрмансенче пушар хăрушлăх сезонĕ пуçланни пирки пĕлтерчĕ. Хăрушсăрлăх йĕркине пăсакансен пысăк суммăллă штрафсемпе тĕл пулма май пурри пирки вăрмана канма тухакансен асрах тытасчĕ. Ахальлĕн пĕлсе тăнă çĕртех вăрмансенче пушарсем тухаççĕ, ялсемпе хуласен «ӳпкисене» пысăк сиен кӳреççĕ. Çавăнпа та вăрманта пушартан сыхланмалли правилăсене пăснăшăн, канура вут-кăварпа асăрханусăр усă курса е юри тивертсе вăрмана сиен кӳнĕшĕн е тĕп тунăшăн, пушартан сыхланас требованисене пăснипе пушар сиксе тухнăшăн тата вăл пысăк лаптăка сарăлнăшăн граждансемпе явапллă çынсен пысăк ответ тытма тивет. Çапла калатăп, саккун умĕнче пуçа усса тăмалла пулса ан тухтăр тесен вăрмана канма тухакан кашни çыннăн пушар хăрушсăрлăх правилисене çирĕп пăхăнасчĕ, вăрманти тирпейлĕхе илемлĕх ыйтăвне иккĕмĕш вырăна хăварас марччĕ. Кунпа пĕрлех вăрмансем çывăхĕнчи типĕ курăка вут тивертесси пирки те малтан çиччĕ виçсе пăхасчĕ.

Çӳлерех каланисене шута хурса вăрмана канма тухакансем хăйсем хыççăн кану вырăнĕсене тирпейлесе хăварасса, вĕсем хыççăн çав вырăна канма пыракансен тепĕр ушкăнĕн пит хĕретмелле пулмасса шанса тăратăп.

А. КАСЬЯНОВ,
Ильинка лесничествин лесничийĕ.

Пенси фончĕн хыпарĕсем

Кашни пиллĕкмĕшĕ – нумай ачаллă çемье

«Ачаллă çемьесене патшалăх пулăшăвĕпе тивĕçтермелли хушма мерăсем çинчен» Федераллă саккун вăя кĕнĕренпе ача амăшĕн капиталĕн сертификатне районĕпе 1342 çемье тивĕçнĕ.

Республикипе кун пеккисем 43 пин çемьене яхăн. Тĕпрен илсен кусем вĕсем 2007 çул хыççăн çемьере иккĕмĕш ача çуралнисем е ача усрава илнисем. Кунсăр пуçне республикипе 8 пин ытла çемье, районĕпе 300 ытла çемье çемьере виççĕмĕш е хыççăнхи ача çуралнипе сертификат илнĕ. Республикăра çакăн пек тĕслĕх те пур – пĕр çемье вун пиллĕкмĕш ача çуралнипе сертификатлă пулса тăнă.

Сертификата ача ашшĕсене панă тĕслĕхсем районта 2, республикăра 37. Ку вăл амăшне ашшĕ-амăш правинчен хăтарнипе е вăл вилсе кайнипе çыхăннă.

Саккун вăя кĕнĕренпе ача амăшĕн капиталĕн сертификатне пама килĕшмен тĕслĕхсем республикăра 106, районта 4 пулнă. Çакăн тĕп сăлтавĕсем ачасен ашшĕ-амăшне хăйсен прависенчен хăтарни, ачасене хирĕç преступлени туни, иккĕмĕш хут сертификат илме хатĕрленни.

Пенси фончĕн управленийĕ çавна аса илтерет. Ача амăшĕн капиталĕн сертификатне пĕр хут кăна параççĕ. Ăна 2007 çулхи январĕн 1-мĕшĕнчен тытăнса 2016 çулхи декабрĕн 31-мĕшĕнчен çемьере иккĕмĕш ача çуралнăшăн е усрава илнĕшĕн тивĕçеççĕ. Ача амăшĕн капиталĕпе кирек хăçан та усă курма май пур. Ăна пурăнмалли çурт-йĕр условийĕсене лайăхлатма, ачасене вĕрентме тата ача амăшĕн пулас пенсине ӳстерме хывма пулать.

Ача амăшĕн капиталĕн виçине çуллен индексациллеççĕ. 2007 çултанпа вăл 159 пин тенкĕне яхăн ӳснĕ, 2013 çулта 408960 тенкĕпе танлашать.

Социаллă пулăшăва тивĕçеççĕ

Патшалăх Чернобыльти атом электростанцийĕнчи инкеке сирме пулăшнисене тимлĕхсĕр хăвармасть.

Кун пеккисем республикипе 1200 ытла çын. Вĕсене ватлăха пула вăхăт çитмесĕрех пенсие кăларма, инвалид пулнине кура пенсипе тивĕçтерме, çемьере тăрантаракан вилнĕ пулсан пенсипе тивĕçтернĕ чухне çăмăллăхсем туса пама, çавăн пекех уйрăм тĕслĕхсенче икĕ пенси тата уйăхсерен укçан тивĕçекен тӳлевĕн икĕ виçине парса тăма пăхнă.

Республикипе Чернобыльти инкеке пĕтерме хутшăннисене ватлăха пула паракан патшалăх пенсийĕн вăтам виçи 11 пин тенкĕпе, инвалида тухнипе паракан пенси 11,2 пин тенкĕпе, уйăхсерен укçан паракан тӳлевĕн вăтам виçи 1,9 пин тенкĕпе танлашаççĕ.

Отчетсене тĕрĕс кăтартмалла

Тĕрĕслевсем çавна кăтартса параççĕ: финанспа хуçалăх ĕçне-хĕлне туса пыракан организацисенчен çуррине яхăн иртнĕ çул хăйсен ĕçченĕсене ĕç укçи республикăри пурăнма кирлĕ минимумран, вăл шутран 40 проценчĕ ĕç укçин чи пĕчĕк виçинчен сахалрах тӳлесе тăнă.

Çакă вăл ĕç укçи мĕн чухлĕ тӳленине отчетсенче тулин кăтартманнипе, укçан пĕр пайне «конвертсемпе» панипе çыхăннă. Анчах та кун пек хăтланни, паллă ĕнтĕ, ĕçлекенсен пулас пенсийĕ çине тӳрремĕнех витĕм кӳрет. Çавăнпа та чи малтан ĕçлекенсен хăйсен кун пек тĕслĕхсене тăрă шыв çине кăларассишĕн тăрăшмалла.

Пенси фончĕн территори управленийĕсем налук, прокуратура органĕсемпе пĕрле çӳлте асăннă йышши тĕслĕхсене тупса палăртассипе тĕрĕслевсем, комисси ларăвĕсем тăтăшах ирттереççĕ. Саккун йĕркисене пăсни вара хакла ларма пултарасси пирки манма кирлĕ мар.

Пухăнакан пенсисене инвестициллеççĕ

Хăйсен пенсийĕсен пухăнакан пайне инвестициллеме заявленисем йышăнассин 2012 çул итогĕсене пĕтĕмлетнĕ. Муркаш районĕнче кун пеккисем 113 çын пулнă. Республикипе ку тĕлĕшпе 38,5 пин ытла заявлени йышăннă.

2012 çулта ертсе пыракан компанисемпе патшалăхăн шутланман пенси фончĕсене суйласа илессипе заявленисене граждансенчен Раççей Пенси фончĕн территори органĕсем тата алă пуснисем тĕрĕс пулнине шантарассипе Раççей Пенси фончĕпе килĕшӳ тунă организацисем йышăннă. Чăваш Енре кун пек килĕшӳсене Раççей Перекет банкĕпе тата патшалăхăн шутланман «Большой НПФ», «КИТ финанс», «Промагрофонд», «РГС» пенси фончĕсемпе тунă.

Республикипе йышăннă заявленисенчен ытларах пайĕ хăйсен пенсин пухăнакан пайне Раççей Пенси фондĕнчен патшалăхăн шутланман пенси фончĕсене куçарассипе çыхăннă. Кун пеккисем 24,3 пин заявлени. Районĕпе асăннă йышши заявленисем пулман. Республикипе 4,3 пин çынна яхăн патшалăхăн шутланман пенси фончĕсенчен каялла Раççей Пенси фондне куçма кăмăл тунă пулсан, районĕпе кун пек заявлени 105 пулчĕ. Патшалăхăн шутланман пĕр пенси фондĕнчен теприне куçма кăмăл тунисем районта пулмарĕç, республикăра вара – 9,6 пин çын. Ертсе пыракан компание суйласа илессипе районĕпе 8 заявлени, республикипе 352 йышăннă.

Хальхи вăхăтра Раççей Пенси фончĕ 2012 çулта хăйсен пенсийĕсен пухăнакан пайĕпе усă курассин майне улăштарма кăмăл тунă гражданисене уведомленисем ярса пама тытăнать. Уведомленипе Раççей Пенси фончĕ гражданинăн заявленине тивĕçтерессипе е тивĕçтерес марри пирки йышăну туни çинчен пĕлтерни пур. Хăвăра интереслентерекен пур ыйтусемпе те Раççей Пенси фончĕн районти управленийĕпе пыма пултаратăр. Адресĕ: Муркаш ялĕ, Октябре 50 çул урам, 23 А çурт. Пирĕн пата 63-0-41 номерпе е тӳлевсĕрех Раççей Пенси фондне 8-800-510-55-55 номерпе шăнкăравлама пултаратăр.

О. АЛЕКСЕЕВА,
Пенси фончĕн районти управленийĕн пай пуçлăхĕ.

Чупу: апрелĕн 25 – 30-мĕшĕсем

Кăнна Кушки – Шупашкар – Купăрля

Çак маршрутпа иртнĕ Иван Яковлев çуралнăранпа 165 çул, Николай Никольский çуралнăранпа 135 çул çитнине халалланă çăмăл атлетика чупăвĕ. Апрелĕн 25-мĕшĕнче пуçланнă чупу Çуркуннепе Ĕç уявĕ тата Мăн кун умĕн пирĕн районти Купăрляра вĕçленнĕ.

Пĕр эрне хушшинче спортсменсен 12 çынран тăракан туслă ушкăнĕ Тутарстанри Теччĕ, Пăва, Çĕпрел районĕсенчи чăвашсен 18 ялĕнче тата хамăр республикăри 7 районта пулса курнă.

Чупăвăн юлашки кунĕнче спортсменсене Шупашкарпа Муркаш районĕсен чиккинче район администрацийĕн пуçлăхĕ Ростислав Тимофеев, Калайкасси шкулĕнче вĕренекенсем, яваплă ытти ĕçченсем çăкăр-тăварпа кĕтсе илнĕ. Финиш йăлана кĕнĕ тăрăх Н.В. Никольскийăн тăван ялĕнче Купăрляра пулнă.

Николай Васильевича асăнса унăн тăван ялĕнче митинг ирттернĕ. Унта «Хыпар» хаçатăн тĕп редакторĕ Алексей Леонтьев, Ильич яч. хис. хуçалăх ертӳçи, депутатсен районти Пухăвĕн председателĕ Игорь Николаев, ЧР физкультурăпа спорт тата туризм министрĕн пĕрремĕш çумĕ Александр Яковлев, Шупашкарти Николай Никольский ячĕллĕ педагогика колледжĕн директорĕ Валерий Сапожников сăмах тухса каланă, спортсменсене çăмăл атлетика чупăвне хутшăннине çирĕплетекен сертификат панă.

ГИБДД пĕлтерет

Асăрхаттару акцийĕсем пĕлтерĕшлĕ

Водительсене, çуран çӳрекенсене çул-йĕр çинче тимлĕ пулмалли пирки сахал мар калатпăр, çула юсавлă техникăпа тухмаллине, руль умне эрех-сăра ĕçнĕ хыççăн лармалла маррине аса илтерсех тăратпăр. Апла пулин те çак сăлтавсемпе çыхăннă çул çинче тухакан инкексем сахалланса пыниех палăрмасть-ха.

Акă иртнĕ кварталта кăна пирĕн районта пурĕ 13 авари пулса иртрĕ, вĕсенчен 12-шĕ – федераци пĕлтерĕшлĕ трасса çинче: 7 çын вилчĕ, 20 çын суранланчĕ. Пĕлтĕрхи тапхăрпа танлаштарсан çак цифрăсем чылай пысăкрах.

Çак виçĕ уйăхра руль умне ӳсĕрле ларнăшăн 19 водителе, çуран çӳрекенсен касмалли вырăнĕсенче йĕркене пăснăшăн 11 водителе административлă явап тыттарнă.

Профилактика ĕçне татах та вăйлатас тесе апрелĕн 25–28-мĕшĕсенче «Урă мар водитель» акци те ирттертĕмĕр. Малалла иртнĕ «Автобус» операци юсавсăр техникăпа çула тухнă ГАЗЕЛЬ маркăллă маршрут автобусне тупса палăртма май пачĕ. Водителе вăл пассажирсемшĕн ответлă пулнине административлă явап тыттарса аса илтерме тиврĕ. Çуран çӳрекенсене асăрхаттарасси те профилактика ĕçĕнче пысăк вырăн йышăнать. Вĕсен пурнăçне çул-йĕр çинчи хăрушлăхсенчен асăрхаттарас тĕллевпе апрелĕн 19–21-мĕшĕсенче ятарлă рейд ирттертĕмĕр.

Скутер, мопед – хăрушă «тетте»

Çуркунне вăй илсе пырать кăна-ха, апла пулин те мотоскутерсемпе тата мопедсемпе çӳрекенсем кĕске вăхăтрах нумайланчĕç. Вĕсем вара çул-йĕр çинче сахал мар кăткăс лару-тăру туса хураççĕ. Уйрăмах 16 çул тултарман ачасем. Вĕсен саккунпа килĕшӳллĕн скутер рулĕ умне ларма юрамасть. Укçа-тенкĕ енчен аптраман ашшĕ-амăшĕсем вара ачасене çак хăрушă «теттене» илсе пама хавас.

Шел пулин те, ачасем кăна мар, аслисем те мопед е скутер рулĕ умне 16 çул тултарманнисен лартма юраманнине пурте пĕлмеççĕ. Çул-йĕр хăрушсăрлăх правилисенче вара çак пункта ахальтен шутласа кăларман. Çамрăксем çул-йĕр хăрушсăрлăх правилисене пĕлмеççĕ, вĕсен çак транспорт хатĕрĕпе çӳреме опычĕ те çук, çитменнине вĕсем мĕнле хăрушлăх тухса тăнине те чухламаççĕ. Çавăнпах ĕнтĕ скутерпа е мопедпа çӳрекенсен (мотоблокпа, велосипедпа çула тухакансем те) аварие лекнĕ тĕслĕхсем çулсеренех нумайланаççĕ.

Аслисем хăйсен сывлăхĕпе пурнăçĕшĕн хăйсем ответлă пулсан, ачасемшĕн ашшĕ-амăшĕ ответлă пулса тăрать. Çавăнпа та ачана мопед е скутер туянас умĕн тĕплĕ шухăшламалла. Çул-йĕр хăрушсăрлăх правилисенче скутер тенĕ ăнлав çук, вĕсене мопедпа танлаштарнă. Ку шута çакна майлă ытти транспорт хатĕрне те кĕртнĕ: двигателĕн ĕç калăпăшĕ 50 кубла сантиметртан ытла мар, хăвăртлăхĕ – сехетре 50 çухрăмран ытла мар.

Скутер туянасси ыйту кăларса тăратмасть – ăна ГИБДД-ра та регистрацилемелле мар, унпа çӳреме те ятарлă права кирлĕ мар. Нихăш ашшĕ-амăшĕ те унăн ачипе мĕн те пулин хăрушши пуласса шутламасть, паллах. Анчах та хаçат-журналсенче çыракан, радио-телевизорпа, Интернетра кăтартакан аварисем – чăн пулнисем. Çак транспортпа пулса иртнĕ аварисенчен 95 проценчĕ скутер водителĕн е унăн пассажирĕн вилĕмĕпе вĕçленет.

Скутер правилăсене пăхăннине кăна юратать. Мĕншĕн тесен сехетре 40–50 çухрăм хăвăртлăхпа кăна каять пулсан та вилмеллех суранланма пулать. Çавăнпа та мокик, скутер, мопед рулĕ умне 16 çул тултармасăр лармалла мар, çула тухиччен шлем тăхăнмалла, ăна кирлĕ пек çыхмалла, çулăн сылтăм енче хĕррипе кăна каймалла, ытти транспортшăн та, çуран çӳрекенсемшĕн те çак транспортăн пăтăрмах пулса тăмалла мар.

Эпир вара паян çул çинче час-часах ачасене асăрхатпăр. Çавăнпа та ашшĕ-амăшĕсене тепĕр хут асăрхаттарса ыйтса калатпăр: 16 çул тултарман ачасене скутер-мопед туянса ан парăр, çак транспорт çинче вĕсене пассажир пулса ярăнтарма та васкамалла мар.

С. ИВАНОВ,
патшалăх çул-йĕр хăрушсăрлăх инспекцийĕн районти уйрăмĕн пуçлăхĕ.

Пĕчĕк бизнес аталанăвĕ

«Космос» сире куллен хапăл тăвать

Пурнăç пĕр вырăнта тăмасăр шав малалла аталанать. Çавна май кун йĕркинче тăтăшах çĕнĕлĕхсем вăй илеççĕ. Вĕсем пурте – халăхăмăр пурнăçне ырă еннелле улăштарма çул уçаканнисем. Çакна валли Раççей Федерацийĕпе тата Чăваш Республики шайĕнчен те пулăшусем сахал мар. Вĕсемпе вăхăтра усă куракан предпринимательсем пĕчĕк тата вăтам бизнеса аталану çулĕпе малалла илсе пыраççĕ те. Хăйсем аталаннипе уттисене те çул уçса параççĕ.

Пытармăпăр, район экономикин аталанăвĕнче пĕчĕк тата вăтам предпринимательство палăрмăлă вырăн йышăнать. Уйрăмах хушма ĕç вырăнĕсем туса парассипе. Çакăнта рынок экономикинчи йывăрлăхсене çĕнсе, пурнăç кăларса тăратнă çĕнĕлĕхсене алла илсе ĕçлеме тăрăшакан çамрăксем кулленех шыравра пулнине уйрăммăн палăртассăм килет. Вĕсем рынок хутшăнăвĕсенчи çивĕч конкуренцие хирĕç тăма пултарни, çĕнĕлĕхсене алла илсе аталанни – паянхи çамрăксен сăнсăпачĕ.

Çак шухăшсемпе эпĕ иртнĕ эрнере Мăн Сĕнтĕрте уçăлнă «Космос» сĕтел-пукан магазинĕ умне çитсе тăтăм. Унăн хуçи – çак салара пурăнакан уйрăм предприниматель Алексей Кузнецов.

Магазина савăнăçлă лару-тăрура уçнă çĕре район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев, Мăн Сĕнтĕр ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Лаптев, депутатсен районти Пухăвĕн депутачĕ В. Кожанов хутшăнчĕç.

– Районта пĕчĕк хуçалăх формисене аталантарасси тĕллевлĕ пулса пырать. Экономикăри йывăрлăхсене пăхмасăрах район территорийĕнче уйрăм предпринимательсен хастарлăхĕпе суту-илӳпе обществăлла апатлану предприятийĕсем уçăлаççĕ. Вĕсем халăх валли вуншар хушма ĕç вырăнĕ туса параççĕ. Тавах вĕсене район пурнăçĕнче активлă вырăн йышăннишĕн тата пирĕнпе çума-çумăн пулнишĕн, – терĕ Ростислав Николаевич магазин умне пухăннă çынсем умĕнче А. Кузнецова тав тунă май. Хăйĕн сăмахĕнче вăл предпринимательство аталанăвĕ районта тăтăш шыравра пулнине тĕслĕхсемпе палăртрĕ.

– Нумай тар юхтартăр, анчах тăрăшни сая каймарĕ. Сĕтел-пуканпа суту-илӳ тăвакан «Космос» магазин малашне Мăн Сĕнтĕрĕн илемлĕ вырăнĕсенчен пĕри пуласси пирки иккĕленместĕп, – хутшăнчĕ калаçăва ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Анатолий Владимирович.

Çĕнĕ магазина пĕрремĕш кунах çынсем чылаййăн пухăнчĕç. Апла пулсан кĕтнĕ вĕсем «Космос» уçăласса. Тĕрлĕ сĕтел-пукан ассортиментĕ вĕсен ыйтăвĕсене туллин тивĕçтересси пирки кунта пĕр иккĕленӳ те çук.

Пĕчĕк бизнес аталанăвĕнче сĕтел-пукан сутассипе хăтлă та пысăк магазин уçăлни Муркаш районĕ хăйĕн аталанăвĕнче тепĕр утăм малалла тунине çирĕплетрĕ тесе шутлатăп. Виçĕ çул кĕтрĕç Мăн Сĕнтĕрсемпе Муркашсем ăна. Тинех кĕтни пурнăçа кĕчĕ. Ял çынни малашне инçе çула каймасăрах хăйне тĕспе те, калăпăшпа та, хакпа та тивĕçтерекен сĕтел-пукана Мăн Сĕнтĕрти «Космос» магазинрах туянма пултарĕ. Тавар туянакана ăна килех çитерсе парасси те Кузнецовсем пуçăннă ĕç-хĕлĕн сервисĕнче. Районта пурăнакансем çывăх вăхăтрах «Космос» магазина çитсе курасса, унпа паллашса кирлĕ тавар туянасса кашниех шанатпăр. Кунта çакна хушса каламалла, магазин уçăлнă кун таварсен пĕр пайĕ хăйĕн хуçисене тупрĕ те ĕнтĕ.

– Муркаш ен пуçаруллă çынсем пулнипе республикăра яланах ырă ятлă. Ку вăл пире савăнтарать. Вĕсен тăрăшулăхĕпех районта пĕчĕк тата вăтам предпринимательство сумлă çул уçса пырать. Ку вăл – экономика тĕлĕшĕнчен çирĕп аталаннă малашлăх никĕсĕ, – терĕ «Космос» магазина официаллă лару-тăрура уçса хĕрлĕ хăю татнă май депутатсен районти Пухăвĕн депутачĕ В. Кожанов.

– Кашни ялтах пурнăç вĕресе тăмалла. Ял çыннин хула çыннисенчен нимĕнпе те катăк пулмалла мар. Ялсенчи çĕнĕрен çĕкленекен кил-çуртсене хăт кĕртме вара ятарлă сĕтел-пукан кирлĕ. Ку ыйтупа Муркашсемпе Мăн Сĕнтĕрсен ыйтăвĕсене вырăнтах тивĕçтересси – пирĕн ĕç тĕллевĕ. Манăн шухăш çапла. Ăна пурнăçа кĕртессипе юлашки çулсенче мăшăрăмпа пĕрле çĕрне-кунне пăхмасăр тимлерĕмĕр, – калаçа парать уçăлнă магазинри хăтлă та илемлĕ сĕтел-пукан хушшипе иртнĕ май Алексей Алексеевич.

Унăн амăшĕ – ака уйăхĕн 13-мĕшĕнче 80 çул тултарнă Мария Алексеевна – ывăлĕ 16 çултах предпринимательство ĕçне кӳлĕннине тата çак ĕçре малтанхи вăхăтра Мускавран банан турттарса килсе сутнине, Ирина мăшăрĕ те упăшкипе пĕр урапа çинче пулнине савăнăç куççулĕ витĕр палăртрĕ.

А. БЕЛОВ.

Сăн ӳкерчĕксенче: магазинти илемлĕ диван пĕрремĕш куннех хăйĕн хуçине тупрĕ. Унăн хăтлăхĕ кил-çурта илем кӳресси пирки иккĕленӳ çук; сĕтел-пуканпа сутă тăвакан «Космос» магазин хуçи А. Кузнецов, Мăн Сĕнтĕр ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Лаптев, район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев (сăн ӳкерчĕкре сулахайран сылтăмалла).

Автор сăн ӳкерчĕкĕсем.

Мăнкун ячĕпе – саламлă сăмахсем

ХРИСТОС ЧĔРĔЛНĔ!

Сире, Муркаш районĕн çыннисене, пурсăра та çак чи савăнăçлă праçник ячĕпе чун-чĕререн саламлатăп.

Христос вилĕмрен чĕрĕлсе тăрса пирĕн ĕмĕрхи вилĕме пĕтерчĕ, тамăк вăйне пĕтерчĕ. Христос вилĕмрен чĕрĕлсе тăчĕ те пире те вилĕмрен чĕрĕлме пачĕ, пире çĕтмах алăкне уçса пачĕ. Христос вилĕмрен чĕрĕлсе тăчĕ те пире çĕр çинчен пĕлĕт çине кусма çул пачĕ, ĕмĕрлĕх савăнăç килчĕ.

Çавăн пек таса Мăнкун пĕрре анчах, çак кун – праçниксенĕн праçникĕ, савăнăçсен савăнăçĕ. Эй, тăвансем, вилĕмрен чĕрĕлсе тăнă Христос Турра мухтаса юрлар, Çĕлакан Турăшăн савăнса тăрар.

Мăнкун праçникĕ 40 куна тăсăлать. Çав кунсенче эпир пĕр-пĕрне ырă сунса: «Христос чĕрĕлнĕ!» – тесе саламлатпăр. Саламлакана хирĕç: «Чăн чĕрĕлнĕ!» – тетпĕр.

Мăнкун эрнинче чиркӳре ытти кунсенчен уйрăм аван, илемлĕ кĕлĕсем пулаççĕ. Çав эрнере кашни кунах чиркӳ йĕри-тавра турăшсем, чиркӳ ялавĕсем йăтса çавранаççĕ (крестный ход). Чиркӳре патша алăкĕ эрнипех уçă тăрать.

Сире пурсăра та сывлăх, килĕшӳ, юрату сунатăп. Чĕрĕлсе тăнă Христос Хăвачĕ Сирĕнпе яланах пултăр.

Христос чĕрĕлнĕ! – Чăн чĕрĕлнĕ!

Йӳçкассинчи чиркӳ настоятелĕ Сергий атте.

Хаçатра çырнă хыççăн

Пусăсене юшкăнран тасатнă

Район хаçачĕн апрелĕн 20-мĕшĕнчи номерĕнче «Сăн ӳкерчĕк айăплать» рубрикăпа «Муркашра тапать «çăл куç» корреспонденци пичетленнĕччĕ. Сăмах унта Муркашри сĕт завочĕпе юнашарах вырнаçнă тимĕрбетон пусăсем юшкăнпа тулса ларни, таса мар шыв çиеле тухса çырмана юхни пирки пырать.

Район администрацийĕн пуçлăхĕн çумĕ – капиталлă строительство тата обществăлла инфраструктурăна аталантарассин управленийĕн пуçлăхĕ Владимир Никитин пĕлтернĕ тăрăх асăннă пусăсене тасатнă, кунтан халĕ таса мар шыв тасатмалли сооружение йĕркеллĕ кайса тăрать.

Çавна та каласа хăвармалла. Кунти пусă урлă таса мар шыв Чапаев урамĕнчи нумай хваттерлĕ 59-мĕш çуртран тата Муркаш райповĕн «Бриз» каферен каять. Пусăсем юшкăнпа тулса ларни канализаци пăрăхĕсен тайлăкĕ пĕчĕккрех пулнине çыхăннă. Çавăнпа çитес вăхăтра канализаци системине çĕнетес ыйту тăрать.

Спорт

Шупашкарта та, Элĕкре те палăрнă

Апрелĕн 27-мĕшĕнче Шупашкарти «Олимпийский» стадионта хăвăрт утассипе Чăваш Республикин кубокĕн иккĕмĕш тапхăрĕ иртрĕ. Унта пирĕн районти В. Егорова ячĕллĕ спорт шкулĕнче вăй хуракан В. Киселев тата С. Васильев тренерсен воспитанникĕсем те хутшăннă, вĕсенчен виççĕшĕ медальсем çĕнсе илнĕ. 3 çухрăмлă дистанцире Стас Николаев (Çатракассинчи уйрăм) ылтăн медале тивĕçнĕ, çакăн пек дистанцирех Роман Куликовпа Сергей Белов (Муркашри уйрăм) хăйсен ӳсĕмĕнче иккĕмĕш тата виççĕмĕш вырăнсене тухма пултарнă.

Майăн 3-мĕшĕнче Элĕк салинче пысăк ăмăрту иртнĕ. Хăвăрт утассин юхăмĕ 60 çул тултарнине тата Чăваш Республикин физкультура тава тивĕçлĕ ĕçченĕ В. Семенов 80 çул тултарнине халалланă ăмăртăва 200 ытла хăвăрт утакан хутшăннă. Вĕсен йышĕнче – пирĕн районти çамрăк спортсменсем те.

Çӳлерех асăннă тренерсен хавхалантарăвĕпе Муркашсем лайăх кăтартусемпе тавраннă. Хăйсен ӳсĕмĕнче тупăшса Сергей Белов (ăмăртăвăн тепĕр тупăшăвĕнче 2-мĕш вырăн та çĕнсе илнĕ) тата Роман Куликов 1-мĕш вырăнсене тивĕçнĕ. Стас Николаев, Лилия Степанова 2-мĕш вырăнсем çĕнсе илнĕ, Анжела Федорова 3-мĕш вырăна тухма пултарнă.

Конкурс

Район юбилейне халалланă

Районта 2013 çулхи апрелĕн 22-мĕшĕнчен тытăнса декабрĕн 30-мĕшĕччен сăн ӳкерчĕксен «Тăван тавралăхран лайăххи çук» конкурсне ирттерме палăртнă. Ăна районăн 70 çулхи юбилейне халалланă. Конкурс тĕллевĕ – шкулсенче вĕренекенсен тата районта пурăнакансен граждан, общество тата пултарулăх активлăхне ӳстересси, пĕчĕк Тăван çĕр-шыва юратассине, ялта ĕçлесе пурăнассин, патриотизм туйăмне аталантарассин, сăн ӳкерессин искусствине халăх хушшинче сарасси.

Конкурса районта пурăнакан кирек кам та хутшăнма пултарать. Çын миçе çулта пулни, ăçта пурăнни, ĕçлени пĕлтерĕшлĕ мар. Çак ӳкерчĕксен конкурсне çак номинацисенче ирттерĕççĕ:

– «Кивĕ сăн ӳкерчĕк мĕн çинчен каласа парать?»;
– «Çăкăртан асли çук»;
– «Хамăн тăван кĕтесе юрататăп»;
– «Манăн мăнаçлăх»;
– «Сăн ӳкерчĕк-прикол».

Конкурс ĕçĕсене район администрацийĕн информаципе тивĕçтерекен пайне 2013 çулхи декабрĕн 30-мĕшĕччен тăратмалла.

Конкурс условийĕсем пирки тĕплĕнрех район администрацийĕн сайтĕнче паллашма пултаратăр.

Аслă Çĕнтерӳ тунăранпа – 68 çул

Фестиваль иртрĕ

Апрелĕн 30-мĕшĕнче Муркашри Культура çуртĕнче пысăк йыш пухăнчĕ. Кунта Тăван çĕршывăн Аслă вăрçинче çĕнтернĕренпе 68 çул çитнине халалласа район шайĕнчи «Эпĕ ас тăватăп! Эпĕ хăпартланатăп!» ятпа пĕрремĕш фестиваль пулчĕ.

Фестиваль район администрацийĕн культура тата архив ĕçĕсен пайĕ, Муркаш районĕнчи ял тăрăхĕсем хушшинчи культура центрĕ МБУК, ветерансен канашĕ, «Единая Россия» партин Муркаш районĕнчи уйрăмĕ, район администрацийĕ çумĕнчи çамрăксен ертӳлĕхĕ йĕркеленипе иртрĕ. Ырă пуçару Тăван çĕр-шыв историне, паттăрлăхне упрассинче, патриотла юрра-кĕвве пропагандăлассинче, пултарулăх ушкăнĕсене куракан умне ытларах кăларассинче пысăк пĕлтерĕшлĕ.

Фестиваль тĕрлĕ номинаципе иртрĕ. Программăри кашни сăвă, юрă, ташă Аслă Çĕнтерӳпе, Тăван çĕр-шывпа – иртнĕ кунпа çыхăннă. Çапла вара 300 ытла юрă-кĕвĕ ăсти сцена çине тухса пултарулăхпа паллаштарчĕ. Кунта ача сачĕ çулĕнчисемпе тивĕçлĕ канăва тухнисем те пулчĕç. Фестивальте уйрăмах палăрнисене майăн 9-мĕшĕнче иртекен гала-концертра курăпăр.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Пирĕн пата çыраççĕ

Хавас юрри – пире валли

2013 çул Тавралăха хӳтĕлемелли çултапăк пулнине «Березка» ача садĕнчи воспитательсемпе унта çӳрекенсем яланах асра тытаççĕ. Иккĕмĕш çул ĕнтĕ садикри «Пулăсем» ушкăн çурхи кунсем çитсен шăнкăрч вĕллисем туса çакасси çине пысăк тимлĕх уйăрать.

Ачасем тăрăшнипе тата вĕсен ашшĕ-амăшĕ пулăшнипе кăçал та шăнкăрчсем валли вĕллесем хатĕрлерĕмĕр, вĕсене паркри йывăççем çине çакса тухрăмăр. Халĕ вара ачасем кайăксем çунат çапса юрласа хăйсене тав тунине пăхса савăнаççĕ.

Ача сачĕн воспитателĕсем, «Пулăсем» ушкăн членĕсем пĕрле килĕштерсе ĕçленĕшĕн ашшĕ-амăшĕсене тав сăмахĕ калаççĕ.

Л. ФЕДОРОВА.

Чăваш халăх ывăлĕ

И.Я. Яковлев çуралнăранпа 165 çул çитнине халалласа

Чăвашра çуралнă ывăл
Кушкă ялĕнче.
Ячĕ халĕ асра унăн,
Чапĕ – тĕнчипе.

Ăслă çын пулма пилленĕ,
Тӳснĕ нушине.
Кĕнеке вăл парнеленĕ
Чăваш ачине.

– Вырăспа телей туптанĕ, –
Шаннă ĕненсе.
Алфавит çырса хăварнă
Çутлăх пиллесе.

Халь тĕнче пĕлет ăсчахăн
Сумлă ĕç(ĕ)сене.
Яковлев сутта кăларнă
Чăваш халăхне.

С. ФЕДОРОВА.

Çатракассинчи вăтам шкул.

В. ИВАНОВ: «Шкулти тӳлевсĕр вĕренĕве саккун шантарать»

Ыйтусене министр хуравлать

Пĕтĕмĕшле вĕренӳ модернизацийĕн комплекслă мерисене пурнăçласа пирĕн районта пĕлтĕр шкулсенче юсав ĕçĕсем пурнăçлама, вĕсене пурлăх енчен пуянлатма май пулчĕ. Çакăн валли федераци бюджетĕнчен 8400,7 пин тенкĕ, вырăнти бюджетран 1829,10 пин тенкĕ уйăрнă. Федераци бюджетĕнчен уйăрса панă укçа-тенкĕрен 1373,6 пин тенкĕлĕх шкулсене çĕнĕ спорт оборудованипе тивĕçтернĕ. Укçа-тенкĕпе туллин усă курнă.

Модернизаци программипе килĕшӳллĕн районти шкулсене вĕрентӳпе производство оборудованийĕ 953,7 пин тенкĕлĕх, компьютер оборудованийĕ 6693,6 пин тенкĕлĕх, медицина пулăшăвне йĕркелемелли оборудовани 505,2 пин тенкĕлĕх, ачасене турттарма 5 единица çĕнĕ транспорт хатĕрĕ 5590,0 пин тенкĕлĕх, тĕрлĕ литература 2211,8 пин тенкĕлĕх килнĕ.

Муркашри вăтам шкула пирĕн районти сывлăх тĕлĕшпе хевтесĕр ачасем çӳремелли база шкулĕ тесе çирĕплетнĕ. Çапла вара «Доступная среда» федераллă программăпа килĕшӳллĕн 2 миллион ытла тенкĕ уйăрса панă. Ятарлă пӳлĕмсем йĕркеленĕ, кирлĕ оборудовани вырнаçтарнă.

Вĕрентекенсемпе воспитательсен, хушма педагогсен ĕç укçи ӳсрĕ. Акă кăçалхи пĕрремĕш кварталта учительсен вăтам ĕç укçи 15810 тенкĕпе танлашнă, воспитательсен – 14566 тенкĕпе.

Кăçал та юсав ĕçĕсем пысăк калăпăшпа иртмелле: 5359,3 пин тенкĕлĕх. 2004 çулта туса кăларнă шкул автобусĕсене çĕнетме палăртаççĕ. 6 шкулти апат блокĕсене юсаса çĕнетме 1508,66 пин тенкĕ уйăрма пăхнă. Кунсăр пуçне Мăн Сĕнтĕрти вăтам шкула та «Доступная среда» программăпа килĕшӳллĕн федераци бюджетĕнчен 1 миллион та 100 пин тенкĕ, çавăн чухлех республика бюджетĕнчен килмелле.

Юлашки çулсенче Чăваш Енре вĕренӳ сферинчи модернизаци пирки нумай калаçаççĕ. Ку таранччен мĕн пурнăçлама май килнĕ, пирĕн шкулсене малашне мĕн кĕтет? Çак тата ытти ыйтусем çине ЧР вĕренӳпе çамрăксен политикин министрĕ Владимир ИВАНОВ хуравлать.

– Владимир Николаевич, пĕтĕмĕшле вĕренӳ системине модернизацилеме палăртнă комплекслă мерăсем иккĕмĕш çул пурнăçланаççĕ. Çак вăхăтра мĕн улшăнчĕ?

– Чăваш Енре вĕренĕве модернизацилесси чи малтанах учительсен ĕç укçине ӳстерессипе тата шкулсене çамрăк специалистсене явăçтарассипе çыхăннă. Ĕç укçине ӳстерни вĕрентӳ шайне хăпартма май паракан тĕп факторсенчен пĕри пулса тăрать. Чăваш Ен Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев çак ыйтăва кĕске вăхăтра татса парасси Правительствăшăн пĕлтерĕшлĕ утăмсенчен пĕри пулмаллине каларĕ. Ку енĕпе чылай ĕç пурнăçланă ĕнтĕ. 2012 çулта шкулти педагогсен уйăхри вăтам ĕç укçи 15655 тенкĕпе танлашнă, кăçалхи пĕрремĕш кварталта вăл 17300 тенкĕпе танлашса регионти вăтам ĕç укçи кăтартăвĕ чухлĕ пулнă.

Михаил Игнатьев учительсен ĕç укçине кăна мар, воспитательсен, музыка ĕçченĕсен, логопедсен, физкультура инструкторĕсен ĕç укçине ӳстерме хушу кăларнине те питĕ пысăк хак памалла. Кăçал ку енĕпе ĕçсем малалла пыраççĕ.

– Педагогсен ĕç укçине ӳстермеллисĕр пуçне модернизаци программине тата мĕн кĕрет?

– Шкулсенчи пурлăхпа техника базине, вĕрентӳпе лаборатори базине лайăхлатма, пирĕн ачасене вĕренме хăтлă условисем туса пама та сахал мар укçа-тенкĕ тăкакланă. Сăмахран, эпир шкул автобусĕсен паркне пысăклатрăмăр тата вĕсене ГЛОНАСС системипе çыхăнтартăмăр кăна мар, 2002–2003 çулсенче туяннă техникăна çĕнетрĕмĕр. Пур шкула та хальхи вăхăт ыйтакан компьютер оборудованийĕпе тивĕçтернĕ, шкул библиотекисем самаях пуянланчĕç.

Пĕлтĕр вĕренӳ учрежденийĕсене тĕпрен юсама пурĕ 271,1 миллион тенкĕ уйăрнă. Чылай шкулта çивитти, санузелсем юсанă, чӳрече блокĕсене улăштарнă, аварисене хирĕç кĕрешмелли мероприятисем ирттернĕ тата ытти те.

Шкулти апатланăва лайăхлатассипе, хевтесĕр ачасен вĕренĕвне дистанци мелĕпе йĕркелессипе те ĕçсем пыраççĕ.

Паянхи кун вĕренӳ сферинче пулса иртекен ĕçсем пĕтĕмпех вĕрентӳ пахалăхне ӳстерессипе çыхăннă.

– Ку çулталăка хăш ĕçсене приоритетлисем шутне кĕртнĕ?

– Ку çул та, пĕлтĕрхи пекех, шкулсене тĕпрен юсаса çĕнетме пысăк сумма пăхса хунă – 144,200 миллион тенкĕ, вĕрентӳ кĕнекисем туянма – 196,960 миллион тенкĕ. Кунсăр пуçне вĕрентӳпе лаборатори, вĕрентӳпе производство, компьютер тата спорт оборудованийĕсем туянма, шкул столовăйĕсем тата шкул автобусĕсем валли оборудовани туянма та укçа-тенкĕ уйăрнă.

Республика тата вырăнти бюджетсенчен çакна валли пĕтĕмпе 591,7 миллион тенкĕ каять.

Çак кунсенче эпир министерствăпа районсем хушшинче килĕшӳсем тăватпăр. Вĕсене тунă чух вара пĕлтĕр районсем ку енĕпе хăйсен тивĕçĕсене мĕнле пахалăхпа тата калăпăшпа пурнăçланине те шута илетпĕр.

– Владимир Николаевич, самантпа усă курса Сире халăхра сарăлнă «аслă классенче вĕренӳ тӳлевлĕ пулать» тенĕ сăмаха ăнлантарса пама ыйтас килет...

– 2013 çулхи сентябрĕн 1-мĕшĕнче çĕнĕ саккун – «Раççей Федерацийĕнчи вĕренӳ çинчен» Федераллă саккун вăя кĕрет. Çак саккунри 5 статьяра çырса кăтартнă тăрăх пур гражданинăн та, вăл хĕр е ар пулнине пăхмасăр, расăна тата ытти паллăсене пăхмасăр вĕренĕвĕн пур шайĕ те (пуçламăш, тĕп тата вăтам, тепĕр майлă каласан 1–4-мĕш, 5–9-мĕш тата 10–11 классенче) тӳлевсĕр пулмалла, çавăнпа та тĕрĕс мар сăмаха ĕненмелле мар – хальхи вăхăтра та, малашне те аслă классенче вĕренӳ тӳлевсĕрех пулать.

– Тепĕр ыйту – шкулччченхи вĕренӳ пирки. Асăннă çĕнĕ саккунра ашшĕ-амăшĕсем ачи садика çӳренĕшĕн тӳлекен укçа калăпăшне чикĕлемен. Çемье бюджечĕ çинче çак мĕнлерех палăрĕ?

– Чăнах та паян ашшĕ-амăшĕсем ачана садикра тытса тăма каякан укçан 20 процентĕнчен ытла тӳлемеççĕ. Çак тӳлев сумми паян 500–1200 тенкĕпе танлашать – ăçта мĕнле. Тĕрлĕ муниципалитетра тăкаксем тĕрлĕрен – уйăхра 3–6 пин тенкĕ таран. Çак суммăна педагогсен ĕç укçи те, ачасен апатланăвĕ те, коммуналлă тата ытти услугăсем те кĕреççĕ.

Сентябрĕн 1-мĕшĕнчен вара çак 20 процент «чикки» пăрахăçланать. Ашшĕ-амăшĕ тӳлекен укçа калăпăшне çĕнĕлле шутлаççĕ. Унта ача-пăча садне тытса тăнин тăкакĕсене тата педагогсен ĕç укçине кĕртмеççĕ. Çапла майпа ашшĕ-амăшĕсем ачана садикра апатлантарнăшăн, ăна пăхса тăнăшăн çеç тӳлеççĕ.

Кунсăр пуçне компенсаци сыхланса юлать: пĕрремĕш ачашăн – 20 процент, иккĕмĕш ачашăн – 50 процент, виççĕмĕш ачашăн – 70 процент. Ачана садикра тытса тăмалли тăкаксем ӳсеççĕ пулсан вара ашшĕ-амăшĕн тӳлевĕ те ӳсет, кунпа пĕрлех – компенсаци укçи те.

Çемье бюджетĕнчи тăкаксем пысăкланнипе пĕчĕкленни вара – депутатсем татса памалли ыйту. Ачасене садикра тытса тăрассинче ашшĕ-амăшĕн тӳлев калăпăшĕ мĕнле пулмаллине шăпах вĕсем йышăну туса çирĕплетеççĕ.

Спортсменсене валли çулла çитрĕ

Вун пĕрмĕш çул ĕнтĕ майăн 1-мĕшĕ Муркашсемшĕн Çуркуннепе Ĕç уявĕ кăна мар, спорт уявĕ те. Шăпах çак кун пирĕн районта çуллахи спорт сезонне уçасси ырă йăлара. Çулсеренех иртекен çăмăл атлетика эстафетине хутшăнакансен йышĕ пĕчĕкленменни вара кашни çулах ăмăртăва хутшăнакансене те, ăна сăнакансене те хавхалантарать. Çакна палăртса район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев тата Муркаш райпо канашĕн председателĕ Б. Андреев уява пухăннисене саламласа ĕçре те, спортра та ăнăçусем сунчĕç. Эстафета райпо парнисемпе кубокĕсене çĕнсе илессишĕн иртрĕ, çавна май райпо хаклă парне чылай хатĕрленипе пĕрлех вĕри апатлану та йĕркеленĕ.

Ачасене нумай кĕттерес мар тесе малтанах çемьесене старта тăратрĕç. 10 çулччченхи ачипе пĕрле ашшĕ-амăшĕнчен тăракан командăсем дистанцие ыттисенчен малтан тĕрĕсленĕрен ытларах та хумханчĕç пулĕ. Анчах та финиш нумай кĕттермерĕ: Муркаш ял тăрăхĕнчи Смирновсен çемйи унта пĕрремĕш çитрĕ, вĕсем хыççăн – Йӳçкасси ял тăрăхĕнчи Романовсем, Муркаш ял тăрăхĕнчи Лоцмановсем виççĕмĕш пулчĕç.

Хыççăн пурте ветерансен хастарлăхне пăхса киленчĕç. Чăнах та ветеран тени уйрăмах спортра ватă тенине пĕлтермест. Кунта малти вырăнсене Шетмĕпуç ял тăрăхĕнчи Владимир Ивановпа «Моргаушская» МСО-ра вăй хуракан Тамара Миронова çĕнсе илчĕç. МСО ĕçченĕсем çак кун уява йышлăн пухăннăччĕ, ĕçтешĕн çĕнтерĕвĕнче вĕсем хавхалантарнин тӳпи те пулчĕ паллах. Ку ӳсĕмре Йӳçкасси ял тăрăхĕнчи П. Васильевпа И. Платонов тата Р. Любимовăпа В. Суворова та палăрчĕç.

Ăмăртăва хутшăннă чи аслă çулхи ветеран Юрий Спаскин та ятарлă парнене тивĕçрĕ. Чи кĕçĕн çулхи хутшăнаканăн, Муркаш ял тăрăхĕнчи Ирина Смирновăн вара киле тем пысăкăш çăмăл тетте йăтса кайма «тиврĕ».

Аслăрах ӳсĕмри ачасемпе вĕсен ашшĕ-амăшĕсен эстафети те хаваслă иртрĕ. Хорнуй ял тăрăхĕнчи Васильевсен çемйи хăвăртлăхпа палăрчĕ. Иккĕмĕш вырăна Çатракасси ял тăрăхĕнчи Григорьевсем тухрĕç, виççĕмĕш вырăна – Муркашри Беловсем.

Чи массăллă стартсем паллах шкул ачисен пулчĕç. Малтан тĕп шкулсен командисем, хыççăн вăтам шкулсем ăмăртрĕç. Кам кашни кун хатĕрленет, кам хутран-ситрен – кунта пĕтĕмпех палăрчĕ. Ахальтен каламаççĕ ĕнтĕ спортра та ĕçлеслĕх Тур панинчен пысăкрах пĕлтерĕшлĕ тесе. Ярапайкассинчи вăтам шкулти физкультура учителĕ, ачасемпе çамрăксен спорт шкулĕн тренер-преподавателĕ Э. Гордеев палăртнă тăрăх вара ачасен кун йĕрки мĕнле пулни те, вĕсен апатланăвĕ пахалăхлă пулни те питĕ пĕлтерĕшлĕ. «Эпир акă ку эстафетăра иккĕмĕш вырăн йышăнма пултартăмăр. Анчах та командăна паян хĕр ачасем туртса кăларчĕç тесен те йăнăш пулмасть», – пĕлтерчĕ пысăк опытлă тренер. Малти вырăна вара Калайкассинчи вăтам шкулăн команди тухрĕ. Кубока виççĕмĕш çул çĕнсе илнĕрен вĕсем ăна яланлăхах хăварма пултарчĕç. Вăтам шкулсенчен виççĕмĕш вырăна Çатракассисем тухрĕç.

Тĕп шкулсен командисенчен Шетмĕпуççем мала тухнипе вара нумайăшĕ кăмăллă пулчĕ. Вĕсем те кубока хăйсенче яланлăха хăварма пултарчĕç. Физкультура учителĕ С. Степанов ăмăрту умĕнхи эрнесенче пуша ра пула тренировкăсем ирттерме май килменнине палăртнипе пĕрлех ачасем маттурине те пĕлтерчĕ. Ку ушкăнра иккĕмĕш вырăна Сосновкăсем, виççĕмĕш вырăна Кашмашсем тухрĕç.

Ĕç коллективĕсем вара, шел пулин те, эстафетăна нумаййăн хутшăнмарĕç. Апла пулин те вĕсем хушшинче те тупăшу хĕрӳ иртрĕ. «Свобода» хуçалăхăн команди мала тухрĕ, шалти ĕçсен пайĕн районти уйрăмĕ – иккĕмĕш, «Сывлăх» ФСК команди – виççĕмĕш.

Ку эстафета хаваслă та интереслĕ иртрĕ, малта вара çуллахи сезонăн чылай ăмăртăвĕ кĕтет.

Н. НИКОЛАЕВА.

Сăн ӳкерчĕксенче: Шетмĕпуççем кубока хăйсенче хăварма пултарчĕç; Муркаш ял тăрăхĕнчи çемьесем питĕ маттур.

Автор сăн ӳкерчĕкĕсем.

Нумай ачаллă çемьесемшĕн тăрăшса

Ыйтусене министр хуравлать

Демографи лару-тăравĕ кун йĕркинче çивĕч тăракан ыйтусенчен пĕри. Çакна ăнланса тата ăна республикăмăршăн хамăра майлă татса парас тесе Чăваш Енре пĕлтерĕшлĕ ĕçсем туса ирттереççĕ. Акă Чăваш Республикинче икĕ çул ĕнтĕ нумай ачаллă çемьесемшĕн тăрăшса виçĕ е ытларах ачаллă çемьесем валли пурăнмалли уйрăм çурт-йĕр çавăрма, дача тума тата килти хушма хуçалăха йĕркелесе ертсе пыма çĕр уйăрса парас саккун ĕçлет. Унпа килĕшӳллĕн асăннă çĕр лаптăкĕсене граждансене харпăрлăха тӳлевсĕр параççĕ. Асăннă саккун республикăра епле ĕçлени пирки пирĕн корреспондента Чăваш Республикин пурлăх тата çĕр хутшăнăвĕсен министрĕ С. ЕНИЛИНА каласа парать.

– Светлана Александровна, калаçăвăмăр пуçламăшĕнче вулакансене нумай ачаллă хăш çемьен тӳлевсĕр çĕр участокĕ илме ирĕк пурри пирки аса илтерĕр-ха?

– Эсир хускатнă ыйту обществăра тарăн тымарланчĕ темелле. Чăваш Республикин 2011 çулхи ака уйăхĕн 1-мĕшĕнче йышăннă саккунпа 18 çулччenхи виçĕ е ытларах ачаллă çемьесем тӳлевсĕр çĕр участокĕсем илейреççĕ. Асăннă саккунпа Чăваш Республикинче Раççей гражданствиллĕ пĕрле пурăнакан ашшĕ-амăшĕсемсĕр пуçне вĕсенчен пĕри çеç пулсан та, усрама илнĕ ачаллă çемьесем те, опекунсем те усă курайраççĕ.

– Асăннă саккун пирĕн республикăри нумай ачаллă миçе çемьене пырса тивет-ши?

– Чăваш Республикин сывлăх сыхлавĕпе социаллă аталану министерстви пĕлтернĕ тăрăх республикăра нумай ачаллă çемьесем 8 пин ытла. Вĕсенчен 3 пин ытла çемьене вырăнсенчи хăй тытăмлăх управленийĕн органĕсем асăннă саккунпа çĕр илме учета тăратнă та ĕнтĕ. Паянхи куна вĕсен хисепĕ Шупашкарпа Çĕнĕ Шупашкар, Канаш хулисенче, Шупашкарпа Çĕрпӳ, Вăрнарпа Комсомольски районĕсенче ытларах. Муркаш районне илсен çĕр илме учета тăратнă нумай ачаллă çемьесен хисепĕ – 59 çемье. Вĕсенчен 23-шĕ хăйсен ыйтăвĕсене тивĕçтерекен сертификатсене алла илнĕ те ĕнтĕ. Нумай ачаллă çемьесене уйăрса пама 57 çĕр участокĕ йĕркеленĕ.

– Иртнĕ вăхăтра пурĕ миçе çемье саккунпа килĕшӳллĕн хăйсем ыйтакан «соткăсен» хуçисем пулса тăнине пĕлес килет.

– Патшалăх паракан «соткăсене» паянхи куна нумай ачаллă 1144 çемье хăйсен харпăрлăхне куçарчĕ. Вĕсенчен 643-шĕ – пурăнмалли уйрăм çурт-йĕр тума; 456-шĕ – килти хушма хуçалăха йĕркелесе тытса пурăнма; 45-шĕ – дача строительстви валли.

– Нумай ачаллă çемье çĕрпе тивĕçтермелли учета тăрса асăннă «соткăсен» хуçи пулса тăриччен вăхăт самаях иртме пултарать. Çак хушăра аслă ачи 18 çул тултарчĕ пулсан вăл çемьене çĕрпе тивĕçтерекенсен йышĕнчен кăлармĕç-и?

– Çук. Саккунпа килĕшӳллĕн учета тăратнă хыççăн 18 çул тултарни черетрен кăлармаллине пĕлтермест.

– Район администрацийĕ сĕнекен çĕр участокĕпе килĕшмесĕр тăма юрать-и тата?

– Паллах. Нумай ачаллă çемьене вăл е ку çĕр участокĕ хăш-пĕр енпе тивĕçтермест пулсан, çемье сĕннĕ участокпа килĕшмесен те пултарать. Çĕр участокĕ тĕлĕшпе харпăрлăх правине регистрацилесен те унпа килĕшменнине пĕлтерме пулать. Çакна валли ыйтса çырмалла çеç. Кунашкал чух çемьене çĕр ыйтакансен списокне çĕнĕрен тăратаççĕ. Сĕннĕ вăл е ку çĕр лаптăкĕпе виçĕ хутчен килĕшмесен çемьене черетрен кăлараççĕ. Унăн вара заявлени парас йĕркене çĕнĕрен пуçăнма тивет.

– Пуш уйăхĕн вĕçĕнче пирĕн республикăна РФ Президенчĕн Атăл çи федераллă округри Тулли полномочиллĕ представителĕн ĕç ушкăнĕ килсе кайрĕ. Унăн кун йĕркинчи ыйтăвĕсен шутĕнче виçĕ е ытларах ачаллă çемьесене çĕр участокĕсемпе тивĕçтересси те пулчĕ. Мĕнле хак пачĕ-ха комисси республикăри ĕçе?

– РФ Президенчĕн Атăл çи федераллă округри Тулли полномочиллĕ представителĕн ĕç ушкăнĕ ĕçлĕ визитпа пирĕн республикăра пуш уйăхĕн 29-мĕшĕнче пулчĕ. Нумай ачаллă çемьесене çĕр участокĕсемпе тивĕçтересси епле пынипе паллашма вĕсем Шупашкар, Сĕнтĕрвăрри, Çĕрпӳ районĕсене çитсе килчĕç. Комисси вырăнсенче саккунпа килĕшӳллĕн ĕçлесе пынине палăртрĕ.

А. ПЕТРОВ калаçнă.

Район судĕнчен

Çĕнĕ миравай судьясем ĕçе кӳлĕнчĕç

Иртнĕ уйăхăн вĕçĕнче район судĕнче пысăк йыш черетлĕ ларăва пухăнчĕ. Унăн ĕçне асăннă органăн председателĕ Э. Тарасова ертсе пычĕ.

– Пирĕн тивĕç – объективлă тата тӳрĕ чунлă пуласси, право нормисемпе усă курассин практикине тарăн пĕлесси. Çакăнпа вара çын шăпи тӳрремĕнех çыхăннă. Çĕнĕ тивĕçе пурнăçлама пуçлакан ĕçченсем те çакна тĕпе хурса тăрăшасса шанса тăратăп, – терĕ Эльза Леонидовна ларăва пуçланă май.

Ларăва Чăваш Республикин Патшалăх Канашĕн депутачĕ Николай Ванеркин тăсрĕ. Апрелĕн 23-мĕшĕнче республикăра Патшалăх Канашĕн черетлĕ сессийĕ иртнĕ, унта 20 ыйту пăхса тухнă, вăл шутра миравай судьясене пырса тивекеннине те. Çапла вара ятарлă хушупа килĕшӳллĕн Муркаш районĕнчи 1-мĕш номерлĕ суд участокĕн миравай судйи пулма Андрей Сергеевич Николаева шаннă, 2-мĕш номерлĕ суд участокĕн миравай судйи – Анастасия Николаевна Ярусова. Вĕсене çак должноçа виçĕ çуллăх çирĕплетнĕ. Çакăн пирки Николай Григорьевич ятарлă хушăва вуласа пачĕ, çĕнĕ ĕçченсемпе паллаштарчĕ. Вĕсене пысăк тивĕçе тулли вăй-хăватпа пурнăçлама ăнăçу сунчĕ.

– Эпир Раççей Федерацийĕн Конституцийĕн положенийĕсене, суд системин законодательствине, Раççей Федерацийĕн статусне, пĕтĕм тĕнчери право принципĕсене тĕпе хурса ĕçлесе пыма шантаратпăр, – тесе тупа турĕç А. Николаев тата А. Ярусова пухăннисем умĕнче.

Район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев суд ĕçĕ-хĕлĕпе паллашнă хыççăн хăйĕн шухăш-кăмăлне палăртрĕ.

– Никама пăхăнман компетентлă суд ĕçĕсене вăхăтра тата тĕрĕс пăхса тухса тивĕçлĕ йышăну тăвасси, кашни çыннăн правине тĕрĕс тивĕçтересси яланхи пекех тĕпре пулмалла, – терĕ Ростислав Николаевич.

Çавăн пекех саккунлăх хуралĕнче тăракан ытти ĕçченсем тухса каларĕç.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Ыйтусене министр хуравлать

И. ИСАЕВ: «Экологишĕн кашниех яваплă»

Ака уйăхĕнче Чăваш Республикин çут çанталăк министерствин коллегийĕн ларăвĕнче вăрманçăсем 2012 çулхи ĕçсене тишкерсе хак пачĕç, умри тĕллевсене палăртрĕç. Вĕсем пирки хаçат вулакансене ЧР çут çанталăк ресурсĕсемпе экологи министрĕ Иван ИСАЕВ каласа пама кăмăл турĕ.

– Иван Васильевич, черетлĕ çулталăк пуçланнă май паян вăрманçăсен иртнĕ çулхи ĕç ӳсĕмĕсенчен хăшне уйăрсарах хăварнă пулăттăр?

– Вăрмансене сыхласа хăварасси тата çĕнĕрен лартса ӳстересси – Чăваш Республикинчи вăрманçăсен тĕп тĕллевĕ. Ку енпе республикăра иртнĕ çул пысăк калăпăшлă ĕçсем туса ирттертĕмĕр. Вăрман вăл пĕрлехи пуянлăх пулнине эпир самантлăха та манмастпăр. 2010 çулхи шăрăх çу кунĕсенчи пушарсем хыççăн кĕлленнĕ е самай сиенленнĕ вăрмансен лаптăкĕ 6658 гектарпа танлашрĕ. Вĕсен 3740 гектарне тасатрăмăр, 1277 гектарĕ çинче çĕнĕ вăрман лартса хăвартăмăр. Хамăр ума эпир çунăк вăрмансене тасатассипе пуçăннă ĕççене кăçал вĕçлеме тĕллев лартрăмăр. 2016 çулта вăл вырăнсене çамрăк вăрман лартса пĕтерме пăхатпăр.

Юлашки 20 çул хушшинче республикăра вăрман йĕркелĕвĕпе çителĕклех ĕçлесе каяйманран кăçал ку енпе массăллă ĕççене кӳлĕнетпĕр. Сăнавлă, Сĕнтĕрвăрри тата Шупашкар вăрман хуçалăхĕсенче вăрман йĕркелĕвĕ кăçал пĕтĕмпе 90,26 пин гектара пырса тивĕ.

– Вăрмансене пушартан сыхласси чи пĕлтерĕшлĕ ыйту пулса тăчĕ. Çапла мар-и?

– Тĕрĕсех. Çакна ăнланса эпир пысăк калăпăшлă ĕçсем туса ирттеретпĕр те. Ăна пулах иртнĕ çулла Шупашкар вăрман хуçалăхĕнче тухнă пушара вăхăтра сӳнтерсе пысăк тăкаксенчен хăтăлса юлма май килчĕ.

Пĕлтĕр федераллă бюджетран Чăваш Республикин вăрман хуçалăхĕ валли пушар хăрушсăрлăхне ӳстерме 26,5 миллион тенкĕ уйăрни пире пушарпа кĕрешме çĕнĕрен 16 техника единици – 6 автоцистернăпа 10 трактор – туянма май пачĕ. Йĕркелӳпе техника мероприятийĕсене кăçалхи çу кунĕсене хатĕрленсе те çителĕклех пурнăçларăмăр.

– Муркаш районĕнчи лару-тăру пирки пĕтĕмĕшле мĕн калайратăр?

– Сирĕн енре вăрман хуçалăхĕ çине яваплă пăхасси ăруран ăрăва куçса пыракан ырă йăла. Вăрмансене саккуна пăсса касасран сыхланипе пĕрлех вырăнти пушар хуралĕпе тачă çыхăнура пулни халăх хушшинче пушар хăрушсăрлăхĕпе анлă ĕçлеме çул уçса парать. Район хаçачĕ те кунта пире майлă позици йышăнни пĕтĕмĕшле лару-тăрăва çирĕп те шанчăклă алăра тытма пулăшать. Çак ответлă ĕçе вăхăтра тата тивĕçлĕ пахалăхпа туса ирттерни вăрмансем çине паян килене пăхтарать.

Иртнĕ çулсенчи йывăр вăхăтра Ильинка лесничествинчи вăрман хуçалăхне çĕнетсе йĕркелессинче вăл вăхăтра кунта лесничи пулнă Анатолий Яковлевăн тӳпи пысăк. Шăпах вăл ертсе пынă çулсенче лесничествăн базине тĕрекленсе çитрĕ, унăн производство хăвачĕ курăмлă ӳсрĕ. Паянхи лесничи Анатолий Касьянов та лесничество ĕçне тивĕçлĕ шайра тытса пырать, халăхпа ăнлантару ĕçĕсем анлă ирттерет. Çавăнпах Муркаш енре вăрман лартасси те çулленех ыттисемшĕн тĕслĕх шутĕнче. Сирĕн тăрăхри кашни вăрманçă тăван тавралăха пуянлатассипе тата ăна илем кӳрессипе епле ĕçлени паян йăлтах куç умĕнче. Хĕрĕх çул каяллахи сивĕсем юманлăхсене пысăк сăтăр турĕç те юманлăхсем ларттарса чĕртессипе А. Селюшкин, В. Анисов, Н. Пантелеймонов вăрманçăсем таврари ялсенче ырă ят хăварчĕç. Хыççăнхи çулсенче вăрман хуçалăхĕнче ĕçленĕ тата паян та тимлекен Г. Флегонтов, В. Николаев, С. Николаев, И. Игнатьев, В. Голубев, В. Колбасов, М. Моисеев, Л. Николаев вăрман хуçалăхĕн чысĕ пулса тăчĕç.

Пурнăç уттипе тан пырса иртнĕ çулсенче пысăкланнă Ильинка лесничестви паян 10300 ытла гектар çинчи вăрмансене пĕрлештерсе тăрать.

– Иртнĕ çул çут çанталăк ресурсĕсемпе тухăçлă усă курассипе еплерех ĕçлерĕр?

– Вăрмансене пĕтĕмпе 2 миллион та 400 кубла метрлăх каснă. Ку вăл унчченхи çулхинчен 1,6 хут нумайрах. Патшалăх фончĕпе усă курма ирĕк панипе иртнĕ çул Çут çанталăк министерстви 7 аукцион ирттерчĕ. Вĕсен пĕтĕмлетĕвĕпе республика бюджетне 41 миллион та 900 пин тенкĕ чухлĕ пуянлатрăмăр.

– 2013 çул – Тавралăха хӳтĕлемелли çулталăк. Ку енпе республикăра мĕнле ĕçсем пурнăçлама пăхатăр?

– Кăçалхи ĕçсем тĕлĕшпе çирĕплетнĕ ĕç планĕпе килĕшӳллĕн республикăра «Йывăç ларт та ăна упра» Йывăç кунĕ, Пĕтĕм Раççейри çут çанталăк сыхлавĕн пушар хăрушсăрлăх акцийĕ, тăван тавралăха сыхлассипе çавра сĕтелсем, «Чи лайăх эколог» конкурс ирттерессине пăхса хăварнă. Унта шкул ачисене, ĕç коллективĕсене анлă явăçтарасси – пирĕн тĕллев.

А. БЕЛОВ ыйтса пĕлнĕ.

Пултарулăхпа паллаштарчĕç

Культура хыпарĕ

Муркашри Культура çуртĕнче апрелĕн 17 – 18-мĕшĕсенче Орининти информаципе культура центрĕн кунĕсем иртрĕç. Çакă пуриншĕн те пысăк уяв пулчĕ. Программăра Тури чăвашсен музейĕн, «Надежда» психологи центрĕн, «Сывлăх» ФСК ĕçĕ-хĕлĕпе паллашасси тата вĕсен пулăшăвĕпе усă курасси пулчĕ. Çак самант «Орин ен» ветерансен хор коллективĕшĕн чылайччен асра юлĕ. Ĕçе çапла майпа йĕркелени пур енлĕ усăллă.

Чăваш спектакльне кăмăлламан çын çук та пулĕ. Çавна шута илсе Оринин халăх театрĕн артисчĕсем «Тĕпсĕр сăпкари ача сасси» спектакльпе куракан умне тухрĕç.

Анлă программăна халăх ятне тивĕçнĕ икĕ коллектив тата «Пучах» фольклор ушкăнĕ тăсрĕ. Уява вара Оринин ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Волков пĕтĕмлетрĕ. Çавăн пекех ял тăрăхĕнчи ветерансен канашĕн ертӳçи В. Вязов тата район администрацийĕн пуçлăхĕн пĕрремĕш çумĕ В. Ананьев пирĕн ĕçе хакларĕç, малашне те ăнăçусем тума сунчĕç.

Чăваш Республикин культурăн тава тивĕçлĕ ĕçченĕ Альбина Юрату поэт каланă сăмахсем вара чуна хускатрĕç.

– Оринин тăрăхĕнче чăнах та пур енлĕ маттур çынсем пурăнаççĕ. Çакна вара «Шуракăш» юрăпа ташă ансамблĕ тĕнче шайне тухма пултарни те çирĕплетет. Эсир – чăвашлăх управçисем, эсир – тĕслĕхе илмелли ăстасем, эсир ырă сăмаха кăна тивĕç, – терĕ вăл асăннă ушкăн артисчĕсене Турци Президенчĕн Тав çырăвĕсене парса чысланă май.

Г. ИВАНОВА.

Оринин сали.

Калча-хунав туянма пĕлетпĕр-и?

Сад-пахчара

Сад-пахчара калча-хунав лартас тапхăр çитрĕ. Анчах та çак материала тĕрĕс суйласа илме пĕлетпĕр-и-ха эпир? Суту-илӳ точкисем вара туянакана тĕрлĕ пахалăхлă хунав сĕнме пултараççĕ. Чылай чухне кăнтăрти регионсенчен кӳрсе килнисем сутлăхра тĕл пулаççĕ. Паллă ĕнтĕ, вĕсем пирĕн тăрăх валли мар, кунти хĕл тапхăрне чăтаймаççĕ вĕсем, çавна май ӳссе аталанаймасăрах пĕтеççĕ. Апла пулсан калча-хунав суйланă чухне илемне кăна пăхса туянмалла мар, вĕсем пирĕн климатшăн юрăхлă пулни пысăк пĕлтерĕшлĕ.

Çапла вара пасартан, суту-илӳ точкисенчен калча-хунав туяннă чухне чи малтанах сорт тата пахалăх сертификатне ыйтмалла. Асăннă документ çинче культура ячĕ, сорчĕ, категорийĕ тата ытти информаци пулмалла. Енчен те лартмалли материала Раççейĕн ытти регионĕнчен кӳрсе килнĕ пулсан сутуçăран карантин сертификатне ыйтмалла. Унсăрăн хунавпа пĕрле тĕрлĕ чир-чĕр, сăтăрçă ерсе килме пултарать. Тĕслĕхрен, улма-çырла продукцийĕ çинче калифорни щитовки, тымарĕпе тăпри çумĕнче çĕр улмин ылтăн нематоди пулма пултарать. Уйрăмах вара çимĕçшĕн бактери чирĕ (бактериальный ожог) сиенлĕ. Паянхи кун тĕлне çак чир Карачаево-Черкеси, Тамбов, Белгород, Воронеж, Саратов облаçĕсенче анлă сарăлнă. Инфекци пуçаруçи 170 тĕрлĕ улма-çырла йывăç-тĕммине сиенлетет, вĕсем çинче хĕл каçать, сыввисем патне çăмăллăнах куçать. Чир чи малтан чечек тата пĕчĕк суран витĕр, кайран вара талккишпех сарăлать.

Чирлĕ йывăçăн чечекĕсем, папакĕсем шанаççĕ, хăмăр тĕспе витĕнеççĕ. Сиенленнĕ туратсем çинче тумламсем курăнаççĕ, каярах вĕсем юхма пуçлаççĕ. Çулçăсем хуралаççĕ, пĕтĕрĕнеççĕ, анчах та турат çинчен ӳкмеççĕ. Çимĕçсем те хуралса типсе лараççĕ, çапах та татăлмаççĕ. Нӳрĕк те ăшă çанталăкра сиенленнĕ вырăнсенчен шурă тĕслĕ шĕвек сăрхăнать. Çапла вара чирлĕ йывăç вут-çулăмпа çуннă хыççăнхи евĕр курăнать. Ку чир хунавран, йывăç каснă чухне усă курнă инструментран, çавăн пекех хурт-кăпшанкă урлă куçать.

Çавăнпа та сад-пахча ăстисене асăрхануллă пулма ыйтас килет, енчен те йывăç-тĕм çинче паллă мар чир-чĕр асăрхасан Раççейри ял хуçалăх надзорĕн Чăваш Республикинчи управленине пырса е 52-80-29 номерпе шăнкăравласа пĕлме пултаратăр.

Н. СПЕСИВЦЕВА,
Раççейри ял хуçалăх надзорĕн Чăваш Республикинчи управленийĕн патшалăх аслă инспекторĕ.

Объявления

АУ СПО «Новочебоксарский политехнический техникум» Минобразования Чувашии объявляет набор обучающихся на 2013–2014 учебный год по следующим специальностям:

По программе начального профессионального образования на базе 9 классов со сроком обучения 2 г. 5 мес. с получением полного (общего) образования; на базе 11-ых классов – 10 месяцев ПРОФЕССИИ: сварщик, автомеханик, парикмахер, мастер общестроительных работ.

По программе среднего профессионального образования на базе 9 классов со сроком обучения 3 г. 10 мес.; на базе 11 классов – 2 г. 10 мес. СПЕЦИАЛЬНОСТИ: сварочное производство (очная), парикмахерское искусство (заочная).

Нуждающимся в жилье будет предоставлено место в общежитии. По вопросам поступления в техникум можно обратиться по тел.: 73-87-30. Всю интересующую информацию можно получить на сайте техникума info@npth.ru. Адрес техникума: г. Новочебоксарск, ул. Советская д. 3. 1-2.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно.
Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 3-10.

Спутниковое цифровое телевидение высокой четкости FuLL HD. Триколор – 7300 руб.+подарок. Телекарта – 3000 руб. Тел.: 8-906-385-29-30. 8-10.

Теплицы из поликарбоната от производителя.
Тел.: 8-937-384-21-45, 8-927-842-41-15. 1-5.

Итоги проведения публичного слушания по проекту муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка» на территории Москакасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики.

29 апреля 2013 года прошли публичные слушания по проекту муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка».

На указанном выше публичном слушании было принято следующее решение: 1.Одобрить проект муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка».

Об изменении разрешенного использования земельного участка

Изменить разрешенное использование земельного участка с кадастровым номером 21:17:092701:1100 из категории «земли промышленности, энергетики, транспорта, связи, радиовещания, телевидения, информатики, земли для обеспечения космической деятельности, земли обороны, безопасности и земли иного специального назначения», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Москакасинское сельское поселение, с «для строительства автозаправочной станции» на «для реконструкции автомобильной дороги М-7 «Волга».

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:130501:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Кутузова Майя Олеговна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, г. Чебоксары, ул. Складской проезд, д. 14, кв. 35.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:130501:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярославское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Селюшкин Николай Трофимович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с. Юнга, ул. Горная, д. 5. Крылов Вячеслав Владимирович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с. Юнга, ул. Малые Чуваки, д. 80.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:281001:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Васильев Алексей Сергеевич, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Шатьмапосинское сельское поселение, д. Торханы, ул. Мичурина, д. 38.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:281001:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Шатьмапосинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:121301:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Филиппов Валерий Иванович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Милюдакасы, ул. Колхозная, д. 34. Филиппова Дина Ильинична, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Милюдакасы, ул. Колхозная, д. 34.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:121301:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:121301:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Щукин Геннадий Владимирович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Иштереки, ул. Центральная, д. 1. Щукин Владимир Порфирьевич, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Иштереки, ул. Центральная, д. 1. Щукина Августина Гавриловна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Иштереки, ул. Центральная, д. 1. Мартьянова Юлия Федоровна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Вускасы, ул. Запрудная, д. 8.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:121301:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:200701:316, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Семенов Николай Георгиевич, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Тораевское сельское поселение, д. Сяран-Сирмы, ул. Зеленая, д. 32. Харитонов Димитрий Иванович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Тораевское сельское поселение, д. Сяран-Сирмы, ул. Зеленая, д. 35.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:200701:316. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Тораевское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:180701:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Халадов Владимир Анатольевич, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, с. Акрамово, ул. Овражная, д. 9.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:180701:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:072501:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Васильев Григорий Иванович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, г. Чебоксары, Московский проспект, д. 19, корпус 5, кв. 6.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:072501:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Кадикасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Аргандеев Вячеслав Александрович, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, выселок Первое Мая, ул. Первомайская, д. 13.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Селюшкин Димитрий Николаевич, проживающий по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, д. Сярмыськасы, ул. Мира, д. 68. Селюшкина Клавдия Никоновна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, д. Сярмыськасы, ул. Мира, д. 68.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:021001:316, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Прохорова Клавдия Порфирьевна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д. Апчары, ул. Овражная, д. 39. Амосова Ольга Степановна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д. Апчары, ул. Молодежная, д. 63.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:021001:316. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

АКТУАЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Граждане, получившие в 2012 году доход от продажи имущества (квартир, земельных участков, дач, гаражей, транспортных средств), принадлежащего им на праве собственности менее 3-х лет, от сдачи имущества в аренду и иных доходов, обязаны предоставить в ИФНС декларацию по форме 3-НДФЛ до 30 апреля 2013 года.

Исчисленная сумма налога уплачивается не позднее 15 июля 2013г.

За несвоевременное предоставление декларации предусмотрена ответственность - от 1000 руб.

Со всеми вопросами можете обращаться в ООО «Виктория».

Наш адрес: с. Моргауши, ул. Мира, д.6, офис 119. Тел.: 62-4-43.

для пайщиков
СОДРУЖЕСТВО
КРЕДИТНЫЙ ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ КООПЕРАТИВ
НАМ 10 ЛЕТ
ЗАДАЙТЕ ВОПРОС ПРЕДСЕДАТЕЛЮ ПРАВЛЕНИЯ:
www.sbogdanov.ru
на странице вопрос-ответ
ЗАЙМЫ
ВЕСНА!
% СТАВКИ СНИЖЕНЫ НА ВСЕ ВИДЫ ЗАЙМОВ!
СБЕРЕЖЕНИЯ
• выгодные % ставки
с.Моргауши, ул.50 лет Октября, д.23, 2 этаж
62-6-86, 8 900 333 0001

Продаю: гравмассу; щебень гранитный, доломитовый, известковый; керамзит; бетон; торф; песок речной, карьерный. С доставкой. Недорого. Тел.: 8-927-668-70-15. 7-24.

* * *

Новый магазин «САНТЕХНИКА от А до Я» реализует: насосоы глубинные от 880 руб., скважинные от 3300 руб., водонагреватели, смесители, мойки, трубы, фитинги и многое другое по самым доступным ценам. Мы рады вас видеть в нашем магазине по адресу: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября. Тел.: 8-987-674-37-76, 8-927-665-64-04. 4-4.

* * *

Пĕчĕк пăру, сурăх туянатăп.
Тел.: 8-905-343-60-63. 9-10.

* * *

Продаю кур-молодок, гусят, бройлеров с доставкой. Тел.: 8-909-300-08-18. 8-10.

* * *

ООО АП «Соловьевское» приглашает на работу: водителей, механизаторов, доярок, телятниц, пастухов. Зарплата от 15000 руб. Семейным предоставляется квартира со всеми удобствами. Тел.: 8-961-633-01-20, 8-903-848-92-97, 8(83166)37-5-19. 5-5.

* * *

Требуется менеджер по продажам кирпича с опытом работы. Зарплата достойная. Обращаться по тел.: 8-906-131-02-15, 8-987-578-24-48. 2-2.

* * *

Продаем окна деревянные любого вида и на заказ, двери деревянные (массив).
Тел.: 8-906-388-66-04, 8-905-341-02-86. 3-15.

* * *

Продаю песок, гравмассу, бой кирпича с доставкой. Тел.: 8-905-347-99-15, 67-66-95. 2-4.

* * *

Продаю автомашины: Газ-53 самосвал 1979 года выпуска, Газ-53 самосвал 1980 года выпуска. Обе на ходу. Тел.: 8-960-304-28-68.

* * *

Колхоз «Покров Майданский» Воротынского района Нижегородской области принимает заказы на суточных гусят. Выводок с 23 апреля. Цена 150 руб. за штуку. Оптовикам скидки. Тел.: 8-904-917-92-44. Нина Николаевна. 4-4.

* * *

Срубы – любой размер, готовые и на заказ. Пиломатериалы. Доставка бесплатная. Тел.: 8-937-955-11-00. 3-6.

* * *

Продаем земельный участок 40 соток под строительство в д. Шептак-Моргауши по ул. Новая за 380 тыс. руб. Участок огорожен, есть летний домик, молодой плодоносящий сад. Также продаем оцинкованные листы 100 штук. Тел.: 8-903-066-66-04. 1-2.

* * *

Продается земельный участок 0,15 га под строительство в д. Кораккасы по ул. Новая. Цена договорная. Тел.: 8-927-385-76-46.

* * *

Акмалли пĕр çул тата нумай çул ÿсекен культурăсен тата выльăх кăшманĕн вăрлăхĕсене сутатпăр. Нумай илекенсене леçсех паратпăр. Тел.: 8-906-130-82-51. 2-2.

* * *

Тюкламан утă йÿнĕрех хакпа сутатăп. Пыл хурчĕн çемйине туянатăп. Тел.: 60-1-44.

* * *

Организация продает щебень, песок, гравмассу (ОПГС), асфальт. Возможна доставка.
Тел.: (8352)57-42-81, 57-33-83, 8-903-358-36-23. 1-8.

* * *

Продается сегментная косилка в отличном состоянии. Тел.: 8-919-658-39-38.

* * *

В объявлении о согласовании проекта межеванимя земельного участка Петрова Николая Николаевича, опубликованного в райгазете «Çĕнтерÿ ялавĕ» от 10 апреля 2013 года в № 25 (8091), стр. 4, в 1 колонке, допущена опечатка. Вместо «21:17:021001:316» следует читать «21:17:031001:210».

* * *

Продаю уголь. Цена договорная.
Тел.: 8-927-992-76-92.

* * *

Продаю земельный участок 14 соток под строительство дома, коммуникации есть, на участке 2 сарая, участок огорожен. Тел.: 8-927-994-01-22.

* * *

Апрель уйăхĕнче пĕрремĕш пăруланă хура-шурă тĕслĕ ĕне сутатпăр. Тел.: 8-927-842-04-08.

Объявления

ПРОТОКОЛ
заседания конкурсной комиссии по проведению открытого конкурса на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа по вскрытию конвертов с заявками на участие в открытом конкурсе.

26.04.2013 г. № 1

Конкурс проводит: администрация Моргаушского района Чувашской Республики.

Место нахождения: 429530, с.Моргауши, ул. Мира, д. 6.

Почтовый адрес: 429530, с.Моргауши, ул. Мира, д. 6.

Адрес электронной почты: ukc@morgau.cap.ru.

Номер контактного телефона: (8352) 62-4-39, факс: (8352) 62-1-64.

2. Предмет конкурса. Определение перевозчика на право обслуживания маршрутов регулярных перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа по следующим внутрирайонным автобусным маршрутам:

Лот № 1 по маршруту «Моргауши – Шептаки – 11км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 8 час. 30 мин.; 14 час. 20 мин;
- отправление из д. Шептаки: 8 час. 50 мин.; 14 час. 40 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 2 по маршруту «Моргауши – Мадики – 24,2 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 10 час. 10 мин.; 13 час. 05 мин.; 14 час. 10 мин.; 18 час. 01 мин.;
- отправление из д. Мадики: 7 час.05 мин.; 11 час. 00 мин; 13 час. 30 мин; 14 час. 45 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 3 по маршруту «Моргауши – Юськасы (ч/з Н. Панклеи) – 19 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 45 мин.; 9 час. 30 мин.; 11 час. 40 мин.; 13 час. 30 мин.; 15 час. 30 мин.;18 час. 30 мин.;
- отправление из с. Юськасы: 7 час. 10 мин.; 10 час. 05 мин.; 8 час. 15 мин.; 12 час. 10 мин.; 14 час. 10 мин.; 16 час. 00 мин.; 19 час. 00 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 4 по маршруту «Моргауши – Васькино – 19,8 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 45 мин.; 9 час. 00 мин.; 11 час. 10 мин.; 15 час. 10 мин.; 17 час. 20 мин.; 18 час. 35 мин.;
- отправление из д. Васькино: 7 час. 15 мин.; 8 час. 20 мин.; 9 час. 40 мин.; 11 час. 40 мин.; 15 час. 40 мин.; 17 час. 45 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 5 по маршруту « Моргауши – Тиуши – 18,3 км» (с понедельника по пятницу) :
- отправление из с. Моргауши: 13 час. 01 мин.; 17 час. 26 мин.;
- отправление из с. Тиуши: 6 час. 50 мин.; 13 час. 35 мин.; 18 час. 00 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 6 по маршруту «Моргауши – Хорной – 5 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 55 мин.; 17 час. 20 мин.;
- отправление из д. Хорной: 7 час. 20 мин.; 17 час. 30 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 7 по маршруту «Моргауши – Тренькино – Ильинка – 30,6 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 31 мин.; 10 час. 01 мин.; 12 час. 25 мин.; 16 час. 02 мин.;
- отправление из с. Ильинка: 8 час. 10 мин.; 10 час. 40 мин; 13 час. 05 мин; 16 час. 40 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 8 по маршруту «Моргауши – Б.Карачкино – 30 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 40 мин.; 11 час. 30 мин.; 16 час. 31 мин.;
- отправление из д. Б. Карачкино: 7 час. 20 мин.; 12 час. 10 мин; 17 час. 05 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 9 по маршруту «Моргауши – Кашмаши – 6 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 10 мин.; 17 час. 20 мин.;
- отправление из д. Кашмаши: 7 час. 20 мин; 17 час. 30 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 10 по маршруту «Моргауши – Тойгильдино – 10 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 30 мин.; 9 час. 30 мин.; 12 час.40 мин.;17 час.25 мин.;
- отправление из с. Тойгильдино: 6 час. 45 мин.; 9 час. 40 мин.; 12 час. 55 мин.; 17 час. 35 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

3. Конкурсная документация по проведению открытого конкурса на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа утверждена постановлением администрации Моргаушского района от 15.03.2013 г. № 372, с изменением внесенным постановлением администрации Моргаушского района от 05.04.2013г . № 446.

4. Место, дата, время начала проведения процедуры по вскрытию конвертов с заявками на участие в конкурсе.

Прием конвертов с заявками на участие в конкурсе осуществлялся по адресу: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, д. 6, каб. 206 до 17 часов 00 минут «25» апреля 2013 года.

Заседание комиссии по вскрытию конвертов с заявками состоялось «26» апреля 2013 года в каб. 206, ул. Мира, д. 6, с. Моргауши в 10.00 часов по московскому времени.

При вскрытии конвертов присутствовали представители участников конкурса.

Заявки на участие зарегистрированы в журнале приема заявок.

Желающих отозвать или изменить заявку на участие в конкурсе не оказалось, журнал регистрации закрыт председателем конкурсной комиссии в 10.00 часов 26.04.2013 г.

5. Заседание конкурсной комиссии считается правомочным при присутствии не менее 50% общего числа членов конкурсной комиссии. В состав конкурсной комиссии входят 7 членов. В заседании комиссии приняли участие 6 членов .

Кворум имеется. Комиссия правомочна.

6. Лот № 1

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 1 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

7. Лот № 2

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 2 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

8. Лот № 3

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 3 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

9. Лот № 4

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 4 подана 2 заявки от: 1. Индивидуального предпринимателя Яковлева Леонида Вячеславовича, Моргаушский район, д.Одаркино, ул. Анисмова, д.11.

2.Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

10. Лот № 5

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 5 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

11. Лот № 6

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 6 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

12. Лот № 7

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 7 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

13. Лот № 8

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 8 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

14. Лот № 9

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот № 9 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

15. Лот № 10

Для участия в открытом конкурсе на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, на Лот №10 подана 1 заявка от: индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича: Моргаушский р-н, д. Шептаки, ул. В. Егоровой, д. 6.

16. Конкурсной комиссией вскрыты конверты с заявками на участие в конкурсе и перечислены представленные в конвертах документы. Присутствующие участники конкурса проинформированы о том, что протокол вскрытия конвертов с заявками на участие в конкурсе будет размещён на сайте администрации Моргаушского района Чувашской Республики.

17. Конкурсная комиссия проведет рассмотрение заявок и подведение итогов конкурса в соответствии со сроками, установленными положением о порядке проведения открытого конкурса на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа, утвержденным постановлением администрации Моргаушского района Чувашской Республики от 15.03.2013 г. № 371.

18. Заседание комиссии по вскрытию конвертов с заявками закончилось «26» апреля 2013 года в каб. 206, ул. Мира, д. 6, в 10 часов 37 минут по московскому времени.

17. Протокол подписан членами конкурсной комиссии:

Председатель конкурсной комиссии: Никитин Владимир Германович.

Члены конкурсной комиссии: Спиридонов Алексей Витальевич, Тимофеева Ольга Вениаминовна, Коннов Николай Федулович, Михайлов Андрей Арсеньевич.

Секретарь конкурсной комисси: Филиппова Фаина Алексеевна.

ПРОТОКОЛ
рассмотрения заявок на участие в конкурсе конкурсной комиссией по проведению открытого конкурса на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа

29.04.2013 г. №2

Конкурс проводит: администрация Моргаушского района Чувашской Республики

Место нахождения: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, д. 6.

Почтовый адрес: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, д. 6.

Адрес электронной почты:ukc@morgau.cap.ru

Номер контактного телефона: (8352)62-4-39, факс: (8352)62-1-64.

2. Предмет конкурса. Определение перевозчика на право обслуживания маршрутов регулярных перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа по следующим внутрирайонным автобусным маршрутам:

Лот № 1 по маршруту «Моргауши – Шептаки – 11 км» (ежедневно)
- отправление из с. Моргауши: 8 час. 30 мин.; 14 час. 20 мин.;
- отправление из д. Шептаки: 8 час. 50 мин.; 14 час. 40 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 2 по маршруту «Моргауши – Мадики – 24,2 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 10 час. 10 мин.; 13 час. 05 мин.; 14 час. 10 мин.; 18 час. 01 мин.;
- отправление из д. Мадики: 7 час. 05 мин; 11 час. 00 мин; 13 час. 30 мин; 14 час. 45 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 3 по маршруту «Моргауши – Юськасы (ч/з Н.Панклеи) – 19 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 45 мин.; 9 час. 30 мин.; 11 час. 40 мин.; 13 час. 30 мин.; 15 час. 30 мин.;18 час. 30 мин.;
- отправление из с. Юськасы: 7 час. 10 мин.; 10 час. 05 мин.; 8 час.15 мин.; 12 час.10 мин.;14 час. 10 мин.;16 час. 00 мин.;19 час. 00 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 4 по маршруту «Моргауши – Васькино – 19,8 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 45 мин.; 9 час. 00 мин.; 11 час. 10 мин.; 15 час. 10 мин.; 17 час. 20 мин.; 18 час. 35 мин.;
- отправление из д. Васькино: 7 час. 15 мин.; 8 час. 20 мин.; 9 час. 40 мин.; 11 час. 40 мин.; 15 час. 40 мин.; 17 час. 45 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 5 по маршруту « Моргауши – Тиуши – 18,3 км» (с понедельника по пятницу) :
- отправление из с. Моргауши: 13 час. 01 мин.; 17 час. 26 мин.;
- отправление из с. Тиуши: 6 час. 50 мин.; 13 час. 35 мин.; 18 час. 00 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 6 по маршруту «Моргауши – Хорной – 5 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 55 мин.; 17 час. 20 мин.;
- отправление из д. Хорной: 7 час. 20 мин.; 17 час. 30 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 7 по маршруту «Моргауши – Тренькино – Ильинка – 30,6 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 31 мин.; 10 час. 01 мин.; 12 час. 25 мин.; 16 час. 02 мин.;
- отправление из с. Ильинка: 8 час. 10 мин.; 10 час. 40 мин.; 13 час. 05 мин.; 16 час. 40 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 8 по маршруту «Моргауши – Б.Карачкино – 30 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 40 мин.; 11 час. 30 мин.; 16 час. 31 мин.;
- отправление из д. Б. Карачкино: 7 час. 20 мин.; 12 час. 10 мин; 17 час. 05 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 9 по маршруту «Моргауши – Кашмаши – 6 км» (с понедельника по пятницу):
- отправление из с. Моргауши: 7 час. 10 мин.; 17 час. 20 мин.;
- отправление из д. Кашмаши: 7 час. 20 мин; 17 час. 30 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус резервный.

Лот № 10 по маршруту «Моргауши – Тойгильдино – 10 км» (ежедневно):
- отправление из с. Моргауши: 6 час. 30 мин.; 9 час. 30 мин.; 12 час. 40 мин.;17 час. 25 мин.;
- отправление из с. Тойгильдино: 6 час. 45 мин.; 9 час. 40 мин.; 12 час. 55 мин.; 17 час. 35 мин.

Требования к подвижному составу: 2 автобуса, в том числе 1 автобус автобуса, в т.ч. 1 резервный.

3. Место, дата, время начала проведения процедуры допуска участия к конкурсу.

Допуск к участию в конкурсе осуществлялся по адресу: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, д. 6, каб. 206, с10 ч. 00 мин. до 12часов 00 мин. «29» апреля 2013 года.

4. Заседание конкурсной комиссии считается правомочным при присутствии на нем не менее 50% от общего числа членов конкурсной комиссии. В состав конкурсной комиссии входят 7 членов. В заседании комиссии приняли участие 6 членов.

Кворум имеется. Комиссия правомочна.

5. Комиссия рассмотрела заявки на участие в конкурсе, представленные в конвертах, вскрытых 26 апреля 2013 года (протокол вскрытия конвертов №1) на предмет их соответствия требованиям Положения о порядке проведения открытого конкурса на право осуществления регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом на муниципальных маршрутах в Моргаушском районе Чувашской Республики, организуемых сверх муниципального заказа, утвержденного постановлением администрации Моргаушского района от 15.03.2013 г. № 371 «Об организации регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом на муниципальных маршрутах в Моргаушском районе Чувашской Республики» (далее – Положение) и конкурсной документации с внесением изменений в постановление администрации Моргаушского района от 15.03.2013 г. № 372 «Об утверждении конкурсной документации по проведению открытого конкурса на право обслуживания маршрутов регулярных пассажирских перевозок автомобильным транспортом, организуемых сверх муниципального заказа» от 05.04.2013 г. № 446.

6. Лот № 1.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 1, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

7. Лот № 2.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 2, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

8. Лот № 3.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 3, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

9. Лот № 4.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 4, допустить заявки:

1. Индивидуального предпринимателя Яковлева Леонида Вячеславовича;

2. Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

10. Лот № 5.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 5, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

11. Лот № 6.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 6, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

12. Лот № 7.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 7, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

13. Лот № 8.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 8, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

14. Лот № 9.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 9, допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

15. Лот № 10.

Решили:

К открытому конкурсу на право осуществления регулярных пассажирских автомобильных перевозок, организуемых сверх муниципального заказа по лоту № 10 допустить заявку:

Индивидуального предпринимателя Никитина Ивана Николаевича.

16. Конкурсная комиссия проведет оценку и сопоставление заявок участников, допущенных к конкурсу в соответствии с п.6.1 конкурсной документации в сроки, установленные п.4.6 Положения.

17. Протокол подписан всеми присутствовавшими на заседании членами конкурсной комиссии:

Председатель конкурсной комиссии: Никитин Владимир Германович.

Члены конкурсной комиссии: Спиридонов Алексей Витальевич, Тимофеева Ольга Вениаминовна, Коннов Николай Федулович, Михайлов Андрей Арсеньевич.

Секретарь конкурсной комиссии: Филиппова Фаина Алексеевна.

Кил тата хушма хуçалăх

Улăх-çарана тухма хатĕрленер

Пирĕн интервью

Вылăх-чĕрлĕхе улăх-çарана кăлармалли вăхăт çитрĕ. Мĕн асра тытмалла ку тапхăрта ял çыннин? Çак ыйту çине хурав шыраса хамăр тĕпеле паян вылăх чирĕсемпе кĕрешекен районти станцин ветврач-терапевтне Алина ФЕДОРОВĂНА чĕнтĕмĕр.

– Алина Петровна, ĕнесене улăх-çарана кăларасси – ял çыннишĕн чи ответлă самант. Эсир вылăх-чĕрлĕх тухтăрĕ пулнăран çак тапхăра хатĕрленекен хресчене мĕнле сĕнӳсем пама пултаратăр? Чи малтанах мĕн асра тытмалла ĕнене улăха кăларакан ял çыннин?

– Ĕнесем типĕ апатран симĕс курăк çине кусна май вылăх хуçисен чăн малтанах тимлĕхе малта тытмалла. Ĕнесене улăх-çарана кăларасси – пĕрлешӳллĕ хуçалăхсемпе пĕрлех килти хушма хуçалăх тытакан ял çыннишĕн те питĕ ответлă тапхăр. Вĕсем çак вăхăт хăйсен килти хушма хуçалăх экономикишĕн епле рех пĕлтерĕшлĕ пулнине, вылăхсен сывлăхĕшĕн усăллине, хуçалăхсен тĕрекне вăйлатма мелли-не ăнланаççĕ. Кунсăр пуçне вылăхсем çарана тухсан вите-сарайсене кантарма, вĕсенче юсав ĕçĕсем ирттерсе çĕнĕлĕхсем пурнăçа кĕртме пулать.

Йывăр хĕл кунĕсем хыççăн çăва тухакан ял çыннин чи малтанах картара утă-улăма çăва валли хăварасси пирки шутламалла. Çакă вылăхсене симĕс курăк çине кăларса апатлантарăва улăштарнă вăхăтра уйрăмах пĕлтерĕшлĕ, мĕншĕн тесен нумай чух майракаллă шултра вылăхсем çăва имшертерех тухаççĕ. Çавăнпа та вĕсен çак вăхăтра вар-хырăм ĕçлевĕ пăсăлни сисĕнет… Çакă ĕнесен организмне хавшатма пултарать. Ку вара тĕрлĕ чир-чĕре вăй илме май паракан çул-йĕр пулса тăрать. Пĕрлешӳллĕ хуçалăхсенче пулсан кунти зооветеринари специалисчĕсем кашни вылăхпах диагностика тĕпчевĕ, профилактика прививкисем туса ирттереççĕ. Кунпа пĕрлех вĕсем тĕрлĕ хуртсене эмел парса пĕтерес ĕçсем тата ерекен чирсемпе кĕрешмелли плансемпе килĕшӳллĕн ветеринарипе санитари мероприятийĕсене пурнăçлаççĕ. Çак ĕçсене çывăх вăхăтрах вырăнсенчи ветучастоксен специалисчĕсем ял çыннисен ĕнисемпе те пурнăçлама тытăнĕç.

Майракаллă шултра вылăха улăх-çарана кăларнă вăхăтра çакна та манас марччĕ: ответлă ĕçе хатĕрленнĕ май вылăх хуçисен ĕнесен чĕрнисене тата шĕвĕр майракисене касассине йĕркелемелле. Ку ĕçре ятарлă специалистсенчен йĕркеленĕ ушкăнсен пулăшăвĕпе усă курни вырăнлăрах.

Асра тытмалла, ĕнесене улăх-çарана кăларас умĕн пĕрлешӳллĕ хуçалăхсенче те, ялсенче те тимлĕхе чи малти вырăна кăлармалла. Хуçалăхсен агрономĕсемпе зоотехникĕсен, ялсенче вырăнти депутатсемпе ял старостисен ĕнесем тухакан вырăнсене пăхса тухса актпа хак памалла, пĕрле пулса çарансене темиçе ана çине пайламалла. Вĕсемпе черетпе усă курассине пурнăçа кĕртсен ĕнесем валли тăтăшах çемçе курăк пулĕ.

– Ĕнесем улăха аниччен унта пухăннă ăпăр-тапăра пуçтарса тирпейлесси те пĕлтерĕшлĕ ĕç тесе шутламастăр-и?

– Çакна тума эпир специалистсенчен, ял çыннисенчен тăтăшах ыйтатпăр. Ку вăл хушма тăкаксенчен пăрăнса иртмелли çулйĕр пулса тăрать. Улăх-çарана тĕрлĕ ăпăр-тапăр тулса ларасран тăтăшах пăхса тăмалла, вĕсене вăхăтра тасатмалла. Çур аки иртернĕ май унта наркăмăшлă япаласемпе минераллă удобрени миххисем пуласран питĕ сыхланмалла. Вылăхсем улăха тухмалли çулсене, вĕсем çинчи кĕперсене кая юлмасăр юсамалла, улăхсенчи шурлăхлă вырăнсене паллă тумалла, ĕнесене шăвармалли вырăнсене тирпейлемелле тата унти шыва ĕнесем тухиччен лабораторире тĕрĕслеттермелле, вылăхсен кăнтăрлахи кану вырăнĕсемпе çуллахи лагерĕсене йĕркелемелле.

Çулленхи практика çакна çирĕплетсе парать: ĕнесене хĕллехи рационтан (протеинпа чухăн та клетчаткăпа пуян) çуллахи сĕтеклĕ апат çине кусарнă тапхăрта вĕсен вар-хырăмĕ час-часах пăсăлать. Çавна пула сăвăм, сĕтри çу хисепĕ чакать. Çапла ан пултăр тесен ĕнесене ир-каç утă-улăм çителĕклĕ памалла, микро- тата макроэлементсемпе, тăварпа ытлăçитлĕ тивĕçтермелле.

– Ĕнесене улăх-çарана кăларсан вĕсене çĕнĕ условисене хăнăхтарассипе те хăйĕн йĕркисем пур. Паллаштарăр-ха пире вĕсемпе?

– Ĕнесене улăх-çарана хăнăхтарассине васкамасăр пурнăçламалли ĕç тесе шутлатпăр. Малтанхи икĕ кунĕнче ĕнесене улăхра 2–3 сехетрен ытла çӳретмелле мар. Тепĕр эрнерен çак вăхăта 10–12 сехете çитерсен те юрать. Çак тапхăрта пăру-тынашкасем, пăруламалли ĕнесем, хĕл каçа ытларах начарланнă тата тĕрлĕ чирпе чирлесе иртернĕ вылăхсем тĕлĕшпе уйрăмах тимлĕ пулмалла. Çăва тухнă май вылăхсене симĕс апата майĕпен хăнăхтарса пыни продуктивлăха тивĕçлĕ шайра упраса хăварма пулăшать.

– Вылăхсене улăхра тытас тапхăр çитнĕ май кĕтӳç ыйтăвĕ мала тухать. Кунта сирĕн сĕнӳ-асăрхатарусем еплерех?

– Тĕрĕс палăртрăр. Ĕнесене улăх-çарана кăлармалли вăхăт çитнĕ май хуçалăхсенче кĕтӳçсем хатĕрлесси, ялсенче пурăнакансем вылăхсене черетпе пăхассине йĕркелесси малти вырăна тухать. Çак тапхăрта кĕтӳ пăхакансем ĕнесене пĕрремĕш пулăшу пама пĕлни вырăнлă. Çакна валли вĕсене медицина аптечкипе, троакарпа, ытти хатĕрсемпе тивĕçтермелле тата вĕсемпе усă курма вĕрентмелле. Хăй ĕçне лайăх пĕлекен кĕтӳç – зооветспециалистшăн пысăк тĕкĕ.

Вылăхсене улăх-çаранта çӳретес тапхăр вăл – йӳнĕрех хăйхаклăхпа ытларах продукци илмелли вăхăт. Кунпа пĕрлех çу кунĕсем пĕрлешӳллĕ хуçалăхсенчи пекех килти хушма хуçалăхсенче те вите-сарайсене çитес хĕле хатĕрлеме ăнăçуллă. Çакна шута илсе вылăхсене кĕтĕве е çуллахи лагерьсене кăларсан, пĕрремĕш кунрахах вите-сарайсене çитес хĕле хатĕрлеме пуçламалла. Ăшă çу кунĕсем хăвăрт иртĕç.

А. БЕЛОВ калаçнă.

Эсир пĕлесшĕнччĕ

Хурăн сĕткенне консервлатпăр

Хурăн сĕткенĕ сывлăхшăн усăллă пулнине пĕлетпĕр. Анчах та унăн хăйĕн вăхăчĕ. Ăна килти условисенче консервласа усă курма май çук-ши?

В. ТИМОФЕЕВ.
Çатракасси ялĕ.

Промышленносăра пĕрремĕш çул мар ĕнтĕ консервланă хурăн сĕткенне туса хатĕрлеççĕ. Анчах та унта сахăр нумай – 10 процент таран. Лимон кислотине те 0,6 – 0,8 процент таран хушаççĕ.

Хурăн сĕткенне вара килти условисенчех консервлама май пур. Кунта тĕрлĕ рецептсене асăнма пулать. Чи ансаттисенчен пĕрне сĕнме пултаратпăр.

Продуктсем çак шайлашупа кирлĕ пулаççĕ: хурăн сĕткенĕ 1 литр, сахăр 70 – 100 грамм, лимон кислоти 3 – 6 грамм.

Кастрюле хурăн сĕткенне ярăр, унта сахăрпа лимон кислоти хушăр. Пулнă хутăша вĕреме кĕриччен тата сахăр пĕтĕмпех ирĕличчен вĕрилентерĕр. Анчах та вĕретме кирлĕ мар. Вĕри сĕткене марля витĕр сăрăхтарăр та çуса тасатнă кантăк савăтсене ярса тухăр. Хупăлчапа пăкăланă савăтсене стерилизацилеме 90 градуслă вĕри шывра 15 – 25 минут тытăр.

Хамăр тăрăхри ӳсен-тăран

Усăллă çырла

Терн йывăççи Раççейре анлă сарăлнисен шутне кĕрет. Унăн çимĕçĕ питĕ хитре тĕслĕ, хунавĕ лайăх чĕрĕлет. Çырла тăкăска тутăллă пулнăран ăна пурте кăмăллаймаççĕ. Анчах та вăл питĕ усăллă. Терн чечекĕ, çырли, хуппи тĕрлĕ чир-чĕртен хăтăлма пулăшать.

Çырлинче белок, С, Е витаминсем, кумаринсем, катехинсем, флавоноидсем, минерал тăварĕсем тата ытти те пур. Углеводсем организм хăвăрт йышăнакан сахăрсем – глюкозăпа фруктоза – евĕр. Унра ирĕлмен клетчатка, пектин, пектин евĕрлĕ япала нумай. Çавăнпа та ăна ревматизмпа, сахăр диабечĕпе, гастритпа нушаланакан çынсен рационне кĕртме сĕнеççĕ. Çырла аппетита вăйлатать.

Халăх медицининче терн чечекĕпе анлă усă кураççĕ. Вăл шăк хăвалама, ӳсĕрттерсе кăларма, вархырăма çемçетме пулăшать. Çавăн пекех кăмăл пăтраннине, хăстарнине ирттерет, япаласен ылмашăвне лайăхлатать, нерв тытăмне лăплантарать. Йывăçăн хуппи вара хытă тарлаттарать, тымарĕ ӳт температурине чакарать. Çулçинче С, Е витаминсем, фенолкарбон йӳçекĕсем, антоциансем пур. Çамрăк çулçăран чей вĕретеççĕ, вăл та питĕ сиплĕ. Çулçă настойки уйрăмах ларса ĕçлекенсемшĕн усăллă. Анчах та вăррипе асăрханулла пулмалла, унра наркăмăшлă япаласем пур.

Сиплĕ шыв хатĕрлемешкĕн 1 апат кашăкĕ типĕтнĕ çулçă кирлĕ. Ăна 1 стакан вĕри шыв çине ямалла та 1 сехетлĕх лартмалла, сăрăхтармалла. Шĕвеке çуршар стакан кунне 3 хутчен ĕçмелле. Тымарĕнчен настой хатĕрлеме çур литр шыв илмелле. Унта 15 грамм вĕтетнĕ тымар ямалла. Пăс çинче 15 минут вĕретмелле, сăрăхтармалла, шыв хушмалла. Сиплĕ шĕвеке 150 миллилитр кунне 3 хутчен ĕçмелле.

1 чей кашăкĕ чухлĕ вĕтетнĕ хуппа 1 стакан вĕри шыва ярса лартмалла. Сиплĕскере диуреза вăйлатмашкăн 1-ер стакан кунне 2 – 3 хутчен ĕçмелле. Чечекрен хатĕрленĕ настойкăна пӳрере чул пулсан 0,3 пай чухлĕ кунне 3 хут ĕçма хушмалла.

Вар-хырăм пăсăлсан тернăн 15 – 20 çырлине çимелле (кунне 3 – 4 хутчен). Кунашкал мел геморройран та сиплет. Анчах та ăна кунне 10 – 15-шер çимелле. Сиплев курсĕ пĕр уйăхран кая пулмалла мар.

«Пасара тухаканăн яваплăхĕ пысăк»

Вылăх тухтăрĕпе калаçатпăр

Интервью пуçламăшĕнчех пирĕн калаçăвăн тĕп çул-йĕрне палăртрĕ вылăх чирĕсемпе кĕрешекен районти станцин ертсе пыракан вылăх тухтăрĕ Ирина Яковлева. Ял çынни килти хушма хуçалăха анлă аталантарма тăрăшнă май район территорийĕнчи виçĕ пасара тăтăшах вылăх-чĕрлĕх тата ӳсен-тăран продукцийĕ йышлă тухать. Çуркунне еннелле пушшех те. Ку лайăх, анчах çакăн хыççĕнче халăх сывлăхне сиен кӳме пултаракан хăрушлăх пытанни пирки манмалла мар. Çакна суту-илĕве тухаканăн та, тавар туянма пыраканăн та яланах асрах тытмалла.

– Ирина Николаевна, ку тимлĕхе саккунпа пăхса хăварнă пулĕ ĕнтĕ?

– Çапла. Саккунпа килĕшӳллĕн пасарсене тухакан пĕтĕм апат-çимĕç продукцийĕн санитари тĕлĕшĕнчен пахалăхлă пулнине çирĕплетме обязательнăй тĕрĕслев витĕр тухмалла. Граждансен килти хушма хуçалăхĕсемпе хресчен (фермер) хуçалăхĕсенче тата ял хуçалăх производство кооперативĕсенче вылăх продукчĕсемпе суту-илӳ тăвассин калăпăшĕ пысăк пулнăран кашни ял тăрăхĕнчех патшалăх ветеринари участокĕсем пур. Çакă пĕтĕмĕшле лару-тăрăва çирĕп алăра тытма пулăшать. Пасара тухаканăн апат-çимĕç пахалăхне пăхса тăма ветеринари учрежденийĕсен специалисчĕсене хушнă. Район территорийĕнче виçĕ пасар ĕçлет: Муркашра, Москакассинче тата Мăн Сĕнтĕрте. Кунти продуктсен пахалăхне вылăх чирĕсемпе кĕрешекен районти станцин ветврачĕсем, Мăн Сĕнтĕрти ветлечебница пуçлăхĕ тата Москакасси ветеринари участокĕн ертӳçи пăхса тăраççĕ.

– Ирина Николаевна, мĕн пĕлмелле-ха асăннă пасарсене кил хуçалăхри продуктсемпе сутă тума тухнă чухне? Мĕне тĕпе хумалла?

– Продукцие сутма никам та чармасть. Ăна ытлă-çитлĕ туса илсе çемье экономикине тĕреклетни – тĕрĕс çул-йĕр. Малашлăха пăхакан ял çыннисем çапла тăваççĕ те. Анчах палăртса хăваратăп: вĕсем çак ĕçе саккуна пăхăнса пурнăçлаççĕ. Кирек-хăш пасара та апат-çимĕç продукчĕсемпе сутма тухаканăн чи малтанах çак йĕркене пăхăнмалла:

– промышленносăра кăларнă ашран тунă хатĕр изделисемпе, сĕт тата сĕт продукчĕсемпе, консервăсемпе, чăх çăмартисемпе тата ыттисемпе сутă тума сутуçă аллинче çав продуктсен пахалăхĕпе хăрушсăрлăхне çирĕплетекен документсем пулмалла;

– килти хушма хуçалăхран пусса тирпейлесе сутма илсе тухнă аш-какай тĕлĕшпе сутуçăна вылăхăн сывлăхĕ епле пулнине çирĕплетекен ветеринари справки е клеймеленин свидетельстви кирлĕ;

– килти хушма хуçалăхран е хресчен (фермер) хуçалăхĕнчен илсе тухнă сĕт тата унран хатĕрленĕ продукци тĕлĕшпе вара вылăхăн сывлăхĕ епле пулнине тата вырăнти эпизооти лару-тăрăвне çирĕплетекен ветеринари справки кирлĕ. Сутуçăн çумра çирĕплетнĕ йĕркепе панă медицина кĕнеки те пулмалла;

– килти хушма хуçалăхран е хресчен (фермер) хуçалăхĕнчен пасара сутма илсе тухнă чăх çăмарти тĕлĕшпе те чăхсен сывлăхĕ епле пулнине тата вырăнти эпизоот лару-тăрăвне кăтартакан ветеринари справкине е свидетельстви кирлĕ.

– Ял çынни килти хушма хуçалăха аталантарассипе çанă тавăрса ĕçленине пасарсенче час-часах пыл, пулă, улма-çырла сутниччен те асăрхатăп. Вĕсене те сутă тума ирĕк паракан хутсем кирлĕ-и? Тата мĕнлисем?

– Маларах каларăм ĕнтĕ, пасара вылăх-чĕрлĕх тата ӳсен-тăран продукцийĕпе сутă тума тухакан ял çыннин хăйĕн продукцийĕ сывлăхăшăн хăрушă пулманнине çирĕплетмелле. Ăна эпир мар, саккун ыйтать. Мĕншĕн тесен çав продуктсенче халăх сывлăхне сиен кӳме пултаракан хăрушлăх пытанма пултарни пирки манмалла мар. Çапла вара суту-илĕве илсе тухаканăн пĕтĕм апат-çимĕç продукцийĕн санитари тĕлĕшĕнчен пахалăхлă пулнине çирĕплетмелле, ăна валли обязательнăй йĕркепе тĕрĕслев витĕр тухмалла. Çак йĕрке эсир асăннă продуктсем тĕлĕшпе те вăйра тăрать. Маларах калани çумне хушса çакна пĕлтеретĕп:

– килти хушма хуçалăхсенчен, хресчен (фермер) хуçалăхĕсенчен пасара сутă тума илсе тухакан пыл валли ветеринари справкипе пĕрлех утар тĕлĕшпе тунă паспорт та кирлĕ;

– пулăпа пасара тухса сутă тăвас тесен сутуçă çумĕнче ветеринари свидетельстви (справки) пулмалла;

– пасара кăларакан çĕр улми, пахча çимĕç, улма-çырла, типĕтнĕ улма-çырла, майăр, типĕтнĕ кăмпа тĕлĕшпе патшалăх ветеринари лабораторийĕнчен илнĕ ветеринарипе санитари экспертизи кирлĕ;

– килти хушма хуçалăхсенче е хресчен (фермер) хуçалăхĕнчи теплицăра ӳстерсе тухса илнĕ продукцие пасара тухса суту-илӳ тума ăна ӳсен-тăран продукцийĕн ветеринари тĕрĕслевĕ витĕр тухни пулмалла. Кирлех пулсан лабораторинче тĕрĕслеттерĕç.

– Хăш-пĕр продуктсем тĕлĕшпе пасарсенчи лабораторисен тĕрĕслевĕ те çителĕклĕ тенине илтнĕччĕ. Калаçу мĕнле продуктсем пирки пырать-ши?

– Кирек епле ĕçре те хăйĕн йĕрки пурринне палăртса хăвараççăм килет. Пасарсем те унран айккинче тăрса юлмаççĕ. Вĕсем хăйсем те суту-илĕве тухакан продуктсене тĕрĕслени суту-илӳ йĕркине саккунсене пăхăнса тытса пыма пулăшать те. Çавăнпа та:

– тип çупа (промышленносăра хатĕрлени пулмасан) акмасăр çитĕнекен çимĕçсене, çырла, чĕрĕ кăмпа сутма пасарсенчи лабораторисенчен илнĕ ветеринарипе санитари пĕтĕмлетĕвĕ пулмалла;

– тăварланă-йӳçĕтнĕ, маринадланă çимĕç валли суту-илӳ правилисене пăхăннипе пĕрлех пасарсенчи лабораторисенчен илнĕ маларах асăннă хутсем кирлĕ пулаççĕ;

– таса михĕсене тултарнă е ытти савăтсенчи тырăпа кĕрпене, çăнăха сутма та маларах асăннă йĕркене пăхăнни çителĕклĕ.

Обязательнăй йĕркепе сертификат кирлĕ продукцие вара çав сертификатсен копийĕсемпе те сутма юрать.

Çуркунне çитнĕ май вылăх апачĕ тĕлĕшпе кăртăнкăрах ял хуçалăх производство кооперативĕсемпе килти хушма хуçалăхсем паян утă-улăм нумай туянаççĕ. Кун пек чух сутакансен çумĕнче асăннă продукцин ветеринари хăрушсăрлăхĕ пирки 4-мĕш номерлĕ справка е 3-мĕш номерлĕ ветсвидетельстви пулмалла.

Телепрограмма

с 8 по 14 мая 2013 года

СРЕДА, 08.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.20 «Поле чудес» Праздничный выпуск
19.25 Х/ф «СНАЙПЕР 2. ТУНГУС» 16+
21.00 «Время»
21.25 «Снайпер 2. Тунгус» 16+
23.00 Х/ф «ХРОНИКА ПИКИРУЮЩЕГО БОМБАРДИРОВЩИКА»
0.30 Х/ф «СЛУЧАЙ С ПОЛЫНИНЫМ» 12+
2.20 Х/ф «ОЖИДАНИЕ ПОЛКОВНИКА ШАЛЫГИНА» 12+
3.55 «Маршал Рокоссовский. Любовь на линии огня»

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Право на встречу» 12+
13.50, 16.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.50 «Друзья доктора Рошаля приглашают»
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Т/с «ВСЕ НАЧАЛОСЬ В ХАРБИНЕ» 12+
22.35 «Двадцать историй о любви» Концерт Валерия Меладзе
0.20 Х/ф «БЫЛ МЕСЯЦ МАЙ»
2.40 Т/ф «ОТРЯД СПЕЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ»
4.05 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00-9.45 Мехел. Республиканский конкурс детской чувашской песни. Гала-концерт 1 часть
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15, 1.55 Т/с «ПЕРРИ МЭЙСОН»
12.10 Д/с «Музыка мира и войны»
12.45 «Мировые сокровища культуры»
13.05 Власть факта. «Что происходит с климатом?»
13.45, 21.25 По следам тайны. «В подземных лабиринтах Эквадора»
14.30 «Больше, чем любовь»
15.10 Красуйся, град Петров! Зодчий Юрий Матвеевич Фельтен
15.40, 19.30 Новости культуры
15.50 Владимир Этуш на телевидении. «ОН ПРИШЕЛ» Телеспектакль. Режиссер А. Прошкин. Запись 1973 года
17.05 К юбилею Валерия Гергиева. Д. Шостакович. Симфония №8. Исполняет симфонический оркестр Мариинского театра. Дирижер В. Гергиев
18.25 Юбилейный вечер Элины Быстрицкой в Государственном Кремлевском Дворце
19.45 Главная роль
20.00 «Абсолютный слух»
20.40 Д/ф «Моя великая война. Галина Короткевич»
22.15 Магия кино
22.55 Х/ф «НЮРНБЕРГСКИЙ ПРОЦЕСС»
2.50 Д/ф «Поль Сезанн»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Первая кровь» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.40 «Таинственная Россия: Хабаровский край. Царство драконов?» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.25 Т/с «ПРОВИНЦИАЛ» 16+
0.10 Т/с «КАТЯ» 16+

ЧЕТВЕРГ, 09.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.50, 11.00, 15.00, 18.00 Новости
5.10 «День Победы» Праздничный канал
10.00 Москва. Красная площадь. Парад, посвященный Дню Победы
11.10 Х/ф «ДИВЕРСАНТ. КОНЕЦ ВОЙНЫ» 16+
15.15, 18.15 «Диверсант. Конец войны» 16+
18.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма» Минута молчания
19.00 «Привет от «Катюши» 16+
22.00 «Время»
22.30 Легендарное кино в цвете. «В бой идут одни «старики»
0.00 «Протоколы войны» 12+
1.00 Х/ф «ЛЕТЯТ ЖУРАВЛИ»
2.45 Х/ф «В ДВУХ ШАГАХ ОТ «РАЯ» 12+
4.20 Х/ф «ОДИН ШАНС ИЗ ТЫСЯЧИ» 12+

РТР

5.05 Х/ф «СОРОКАПЯТКА» 12+
6.35 Х/ф «ОТЕЦ» 12+
8.00 «День Победы» Праздничный канал
10.00 Москва. Красная площадь. Военный парад, посвященный 68-й годовщине победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг
11.00 «Пост № 1. Неизвестный солдат» 12+
11.50, 14.20, 19.00, 20.30 Т/с «СМЕРШ» 12+
14.00, 20.00 Вести
18.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма» Минута молчания
22.45 Х/ф «ТРИ ДНЯ ЛЕЙТЕНАНТА КРАВЦОВА» 12+
2.00 Х/ф «ПРИВЕТ С ФРОНТА»
3.25 Т/ф «ОТРЯД СПЕЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ»

ЧУВАШИЯ

11.00-11.50 Вспомни, солдат

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 Х/ф «НЕ ЗАБУДЬ... СТАНЦИЯ ЛУГОВАЯ»
11.25 Клавдия Шульженко. Любимые песни
12.10, 1.55 «Острова»
12.50, 13.40, 15.30, 16.30, 18.30, 20.05 Сергей Смирнов. «Рассказы о героях»
13.20, 2.35 Леонид Утесов. Любимые песни
14.10 Х/ф «ВЕРНОСТЬ»
16.00 Людмила Гурченко. «Песни войны»
16.50 Х/ф «НА СЕМИ ВЕТРАХ»
18.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма» Минута молчания
19.00 Песни войны. Мария Гулегина в программе «Романтика романса»
20.30 Х/ф «ЖДИ МЕНЯ»
21.55 «Больше, чем любовь»
22.35 Булату Окуджаве посвящается... «Переделкино-2013» Концерт в Доме-музее Б. Окуджавы
0.05 Х/ф «ПАРЕНЬ ИЗ НАШЕГО ГОРОДА»
1.30 Марк Бернес. Любимые песни

НТВ

6.00 «Журавли» из документального цикла «Спето в СССР» 12+
7.00, 8.15, 10.20 «Освободители» с Сергеем Маховиковым 12+
8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Сегодня
12.05 Денис Рожков в военной драме «ЧУЖИЕ КРЫЛЬЯ» 16+
13.25 Военная драма «ЧУЖИЕ КРЫЛЬЯ» 16+
18.00, 19.25 Х/ф «В АВГУСТЕ 44-ГО...» 16+
18.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма» Минута молчания
20.35 Х/ф «РЯБИНОВЫЙ ВАЛЬС» 12+
22.35 Х/ф «ОТСТАВНИК-3» 16+
0.25 Т/с «КАТЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+

ПЯТНИЦА, 10.05

ПЕРВЫЙ

6.00, 10.00, 12.00 Новости
6.10 Х/ф «БАЛЛАДА О СОЛДАТЕ»
8.05 Х/ф «БЕЛОРУССКИЙ ВОКЗАЛ»
10.15 Х/ф «ОТЕЦ СОЛДАТА»
12.15 «Протоколы войны» 12+
13.15 Великая война. «Битва за Берлин»
14.10 Т/с «ЯЛТА-45» 16+
17.40 «Марина Влади. «Я несла свою беду...»
18.40 Х/ф «МАТЧ» 16+
21.00 «Время»
21.15 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная России - сборная Финляндии. Прямой эфир из Финляндии
23.30 Х/ф «ДВОЙНОЙ ФОРСАЖ» 16+
1.30 Х/ф «ГОЛУБОГЛАЗЫЙ МИККИ» 12+
3.25 Х/ф «СПЕЦАГЕНТ КОРКИ РОМАНО» 16+
5.00 «Контрольная закупка»

РТР

5.55 Х/ф «ПО ЗАКОНАМ ВОЕННОГО ВРЕМЕНИ»
7.35 Х/ф «ВДОВИЙ ПАРОХОД» 12+
9.35 Ко Дню Победы. Х/ф «ДИВЕРСАНТЫ» 12+
13.15, 14.20 Т/с «1943» 12+
14.00, 20.00 Вести
20.20 Х/ф «ОПЕРАЦИЯ «ТАЙФУН» ЗАДАНИЯ ОСОБОЙ ВАЖНОСТИ» 12+
0.00 Х/ф «ПРИКАЗАНО УНИЧТОЖИТЬ. ОПЕРАЦИЯ «КИТАЙСКАЯ ШКАТУЛКА» 12+
3.40 Комната смеха

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 Новости культуры
10.20, 23.55 Х/ф «КОЛДУНЬЯ»
11.55 «Легенды мирового кино» Марина Влади
12.25 М/ф «Маугли» «Кораблик»
14.15, 1.55 Д/с «Школа выживания в мире насекомых». «Разнообразие дизайна, бесконечность оттенков»
15.10 Государственный академический ансамбль народного танца имени Игоря Моисеева. Концерт в Концертном зале им. П. И. Чайковского
16.25 Х/ф «ХАРЧЕВНЯ В ШПЕССАРТЕ»
18.05 Д/ф «Возрожденный шедевр. Из истории Константиновского дворца»
19.00 Александр Малинин. «Душа моя...» Концерт в Московском международном Доме музыки
20.25 Дмитрий Назаров в телевизионном фильме «АБОНЕНТ ВРЕМЕННО НЕДОСТУПЕН» Режиссер И. Иванов
21.30 «Линия жизни»
22.30 «The Final Cut (Окончательный монтаж)» Хореографическая композиция на музыку группы Pink Floyd
1.30 М/ф «Серый волк энд Красная шапочка»
2.50 Д/ф «Джакомо Пуччини»

НТВ

6.00 Х/ф «ОШИБКА СЛЕДСТВИЯ» 16+
8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Сегодня
8.10, 10.20 «Освободители» с Сергеем Маховиковым 12+
11.10 Х/ф «ЕГОРУШКА» 12+
13.25, 19.20 Т/с «НОВАЯ ЖИЗНЬ СЫЩИКА ГУРОВА. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
1.05 Т/с «КАТЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+

СУББОТА, 11.05

ПЕРВЫЙ

5.50, 6.10 Х/ф «СЮЖЕТ ДЛЯ НЕБОЛЬШОГО РАССКАЗА»
6.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
7.35 «Играй, гармонь любимая!»
8.20 М/ф «Джейк и пираты Нетландии»
8.45 «Смешарики. Новые приключения»
9.00 «Умницы и умники» 12+
9.45 «Слово пастыря»
10.15 «Смак» 12+
10.55 «Идеальный ремонт»
12.15 «Абракадабра» 16+
15.10 Х/ф «БЕЛАЯ НОЧЬ, НЕЖНАЯ НОЧЬ...» 16+
17.00 «Клан Запашных. Свои среди хищников» 12+
18.15 «Угадай мелодию»
18.50 «Достояние РЕспублики: Анна Герман»
21.00 «Время»
21.20 «Сегодня вечером» 16+
23.00 «Yesterday live» 16+
0.00 Сверхновый Шерлок Холмс. «Элементарно» 16+
0.55 Х/ф «АГЕНТ ДЖОННИ ИНГЛИШ» 12+
2.30 Х/ф «РАЗРУШЕННЫЙ ДВОРЕЦ» 16+
4.25 Т/с «ГРИММ» 16+
5.15 «Контрольная закупка»

РТР

4.55 Х/ф «НАД ТИССОЙ»
6.35 «Сельское утро»
7.05 Диалоги о животных
8.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести
8.20 «Военная программа»
8.50 «Планета собак»
9.25 Субботник
10.05 «Молния-убийца. Погоня за шаровой» 12+
11.20, 14.30 Т/с «1943» 12+
20.20 Х/ф «СЛЕДЫ АПОСТОЛОВ» 12+
0.05 Х/ф «КЛИНЧ» 12+
2.10 Горячая десятка 12+
3.20 Х/ф «МОЙ НЕЖНО ЛЮБИМЫЙ ДЕТЕКТИВ»
5.00 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

8.10-8.20 Вести-Чăваш ен
10.05 Для вас, любимые. Концерт по заявкам
10.50-11.00 Солнечный зайчик (на чувашском языке)
14.20-14.30 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 Новости культуры
10.20 Х/ф «СОЛНЦЕ СВЕТИТ ВСЕМ»
11.55 Большая семья. Виктор Раков
12.45 Пряничный домик. «Играй, балалайка»
13.15 Х/ф «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ТОЛИ КЛЮКВИНА»
14.20, 1.55 Д/с «Школа выживания в мире насекомых». «Три жизни в одной»
15.10 К 90-летию со дня рождения композитора. Вечер-посвящение Исааку Шварцу в КЗЧ
16.25 Х/ф «ПРИВИДЕНИЯ В ЗАМКЕ ШПЕССАРТ»
18.05 «Я очень люблю эту жизнь...» Наталья Гундарева
18.45 Х/ф «ОСЕННИЙ МАРАФОН»
20.15 «Белая студия» Александр Лазарев-мл
21.00 Премьера. Большой джаз
23.05 Т/с «КОРОЛИ»
2.45 Д/ф «Гилберт Кит Честертон»

НТВ

6.00 Х/ф «АФЕРИСТКА» 16+
8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Сегодня
8.15 «Золотой ключ» 0+
8.45 «Государственная жилищная лотерея» 0+
9.25 «Готовим с Алексеем Зиминым» 0+
10.20 Главная дорога 16+
10.55 Кулинарный поединок с Оскаром Кучерой 0+
12.00 Квартирный вопрос 0+
13.25, 19.20 Т/с «НОВАЯ ЖИЗНЬ СЫЩИКА ГУРОВА. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
1.05 Т/с «КАТЯ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 12.05

ПЕРВЫЙ

5.45, 6.10 Х/ф «ВОЗВРАЩЕНИЕ «СВЯТОГО ЛУКИ»
6.00, 10.00, 12.00 Новости
7.40 «Служу Отчизне!»
8.15 М/ф «Аладдин»
8.40 «Смешарики. ПИН-код»
8.55 «Здоровье» 16+
10.15 «Непутевые заметки» 12+
10.35 «Пока все дома»
11.25 «Фазенда»
12.15 Среда обитания. «Ремонт как стихийное бедствие» 12+
13.10 «Андрей Вознесенский. Ностальгия по настоящему»
14.05 «Перевал Дятлова. Отчислены по случаю смерти» 16+
15.05 «Перевал Дятлова. «Пусть говорят» 16+
16.55 «Кумиры. Анна Герман» 16+
18.00 «Один в один!»
21.00 «Время»
21.15 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная России - сборная Словакии. Прямой эфир из Финляндии
23.30 Х/ф «СЛИШКОМ КРУТАЯ ДЛЯ ТЕБЯ» 18+
1.30 Х/ф «ХЛОЯ» 18+
3.15 «Шли бы вы в баню»
4.15 «Контрольная закупка»

РТР

6.00 Х/ф «РАССЛЕДОВАНИЕ»
7.30 Вся Россия
7.45 Сам себе режиссер
8.35 «Смехопанорама»
9.05 Утренняя почта
9.40 Х/ф «МАСТЕР И МАРГАРИТА» 12+
11.00, 14.00, 20.00 Вести
11.05 Х/ф «МАСТЕР И МАРГАРИТА» Продолжение 12+
14.15 Х/ф «МАСТЕР И МАРГАРИТА» Окончание 12+
20.20 Х/ф «НЕЛЮБИМЫЙ» 12+
0.05 Х/ф «ЗОЙКИНА ЛЮБОВЬ» 12+
2.20 Х/ф «ЖИЗНЬ СНАЧАЛА»
4.00 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

На канале «Россия 2»
9.45-10.10 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Обыкновенный концерт» с Эдуардом Эфировым
10.35 Х/ф «СТАНЦИОННЫЙ СМОТРИТЕЛЬ»
11.40 «Те, с которыми я... Николай Пастухов» Авторская программа Сергея Соловьева
13.00 Х/ф «ИВАН ДА МАРЬЯ»
14.25, 1.55 Д/с «Школа выживания в мире насекомых». «Как не стать добычей»
15.20 Кубанский казачий хор. Концерт в Концертном зале им. П. И. Чайковского
16.25 Х/ф «ПРЕКРАСНЫЕ ВРЕМЕНА В ШПЕССАРТЕ»
18.05 Олег Погудин. Концерт в Государственном Кремлевском Дворце
19.00 «Искатели» «Клад- призрак»
19.45 Спектакли-легенды. Андрей Вознесенский, Алексей Рыбников, Марк Захаров «ЮНОНА» И «АВОСЬ»
21.10 Д/ф «Андрей и Зоя»
22.00 Легендарные концерты. Мария Каллас в Театре Елисейских полей и Национальной Парижской опере. Записи 1965 и 1958 гг
23.05 Х/ф «КОРОЛИ»
0.25 Владимир Малахов в балете Бориса Эйфмана «Чайковский»
2.45 М/ф «Пилюля»

НТВ

6.00 Х/ф «КРОВНЫЕ БРАТЬЯ» 16+
8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Сегодня
8.15 «Русское лото» 0+
8.45 Их нравы 0+
9.25 Едим дома 0+
10.20 «Первая передача» 16+
10.55 «Чудо техники» с Сергеем Малозёмовым 12+
11.25 «Поедем, поедим!» 0+
12.00 «Дачный ответ» 0+
13.20 СОГАЗ - Чемпионат России по футболу 2012/2013. «Локомотив» - ЦСКА
15.30, 19.20 Т/с «НОВАЯ ЖИЗНЬ СЫЩИКА ГУРОВА. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
23.30 Х/ф «РОДСТВЕННИК» 16+
1.25 Дикий мир 0+
2.15 Т/с «СТРЕЛЯЮЩИЕ ГОРЫ» 16+

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.30, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.30 Т/с «АННА ГЕРМАН» 12+
0.50 Х/ф «ЧРЕВО» 18+
3.05 Х/ф «ЛУЧШИЕ ПЛАНЫ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело Х. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35, 4.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.45 Т/с «КАМЕНСКАЯ-6» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ЛЮДМИЛА» 12+
23.25 «Людмила Зыкина. Бриллианты одиночества» 12+
0.20 «Девчата» 16+
1.00 Вести +
1.25 Х/ф «КОШМАР НА УЛИЦЕ ВЯЗОВ: УЖАС ВОЗВРАЩАЕТСЯ» 16+
3.35 Т/с «ЧАК-4» 16+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия
На канале «Россия 2»
12.00-12.30 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

7.00 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.10, 23.20 Весь этот джаз!
11.20, 1.40 Т/с «ПЕРРИ МЭЙСОН»
12.15 Д/ф «Вся жизнь. Мария Кнебель»
12.55, 18.05 Д/ф «Летний дворец и тайные сады последних императоров Китая»
13.50 Важные вещи. «Духовный регламент»
14.05 Х/ф «СТАНЦИОННЫЙ СМОТРИТЕЛЬ»
15.10 «Пешком...» Москва студенческая
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 Дж. Лондон. Телеспектакль «МАРТИН ИДЕН»
16.55 «Мировые сокровища культуры»
17.15 Родион Щедрин. «Поэтория» Концерт для поэта, смешанного хора и оркестра на стихи Андрея Вознесенского
19.00 «Континент»
19.45 Главная роль
20.00 «Сати. Нескучная классика...»
20.40 «Полиглот» Испанский с нуля за 16 часов! №1
21.25 «Острова»
22.05 «Тем временем»
22.55 «Исторические путешествия Ивана Толстого» «Загадочные преступления»
23.50 Т/с «КОРОЛИ»
0.35 Д/ф «Живопись и кино: предпосылки диалога»
1.15 «Пир на весь мир»
2.30 С. Прокофьев. Сюита из музыки балета «Ромео и Джульетта» Дирижер Ю. Башмет

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Бывает же такое!» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЧЕЛОВЕК НИОТКУДА» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
23.35 Х/ф «МЫ ОБЪЯВЛЯЕМ ВАМ ВОЙНУ» 16+
1.35 Д/с «Наш космос» 16+
2.35 Дикий мир 0+
3.05 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ВТОРНИК, 14.05

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 1.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.30 Т/с «АННА ГЕРМАН» 12+
22.30 «Вечерний Ургант» 16+
23.00 Конкурс «Евровидение-2013» Первый полуфинал. Прямой эфир
1.20, 3.05 Х/ф «ВСЕ БЕЗ УМА ОТ МЭРИ» 16+
3.45 «Владимир Этуш. «Все, что нажито непосильным трудом»

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело Х. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.45 Т/с «КАМЕНСКАЯ-6» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ЛЮДМИЛА» 12+
23.25 Специальный корреспондент 16+
0.30 «Убийцы из космоса» 12+
1.30 Вести +
1.50 «Честный детектив» 16+
2.25 Х/ф «КОЛЬЕ ШАРЛОТТЫ»
3.55 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00-9.45 Утренний гость (на чувашском языке)
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.10, 23.20 Весь этот джаз!
11.20, 1.55 Т/с «ПЕРРИ МЭЙСОН»
12.15 «Сати. Нескучная классика...»
12.55, 18.05 Д/ф «Летний дворец и тайные сады последних императоров Китая»
13.50 «Полиглот»
14.35 Д/с «Испанский след»
15.10 «Мой Эрмитаж»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 Дж. Лондон. Телеспектакль «МАРТИН ИДЕН»
17.00 «Мировые сокровища культуры»
17.15 Концерт-посвящение Николаю Петрову. С. Рахманинов. Концерт для фортепиано с оркестром №3. Солист А. Гаврилюк. Дирижер Д. Лисс
19.00 «Континент»
19.45 Главная роль
20.00 Власть факта. «Две Кореи»
20.40 «Полиглот» Испанский с нуля за 16 часов! №2
21.25 «Больше, чем любовь»
22.10 «Игра в бисер»
22.55 «Исторические путешествия Ивана Толстого» «Загадочные преступления»
23.50 Т/с «КОРОЛИ»
1.20 Э. Григ. Концерт для фортепиано с оркестром. Солист А. Гиндин. Дирижер В. Спиваков
2.50 Д/ф «Талейран»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Бывает же такое!» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЧЕЛОВЕК НИОТКУДА» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
23.35 Х/ф «МЫ ОБЪЯВЛЯЕМ ВАМ ВОЙНУ» 16+
1.30 Главная дорога 16+
2.00 Квартирный вопрос 0+
3.05 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

Пĕлтерўсем. Объявления

"ВИКТОРИЯ-ОКНА"
ЗАМЕР, ДОСТАВКА БЕСПЛАТНО 8-10.
СРОК ИЗГОТОВЛЕНИЯ 3-5 ДНЕЙ
АКЦИЯ БАНКА: весь месяц май кредит на окна без процентов.
ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА
ГАРАНТИЯ КРЕДИТ РАССРОЧКА
МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ДВЕРИ НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ
СКИДКА до 35%
7-е окно в ПОДАРОК
REHAU KBE brusbox ARTEC
Производственный цех, с. Моргауши, ул. Гагарина, 16 а (здание котельной).
Тел.: 62-1-20, 8-917-662-71-64, 8-937-955-33-00.

ООО «ОБРЯД» оказывает следующие виды ритуальных услуг:
изготовление и установка надгробных памятников, также для умерших (после 12.06.1990 г.) участников ВОВ.
Реализует кресты, гробы, ограды, столы, скамейки, венки и пр.
Изготовление портретов на гранитной плите.
г. Чебоксары, переулок Ягодный, д. 4 «А», тел.: 8(8352)35-10-83, 8-903-389-99-29.
с. Моргауши, ул. Гагарина, д. 2, тел.: 8-903-063-41-42. 3-3.

имидж оптика
сеть оптических салонов
СКИДКА 10%
Предъявителю объявления
Уважаемые жители с. Моргауши и Моргаушского района
ПРИГЛАШАЕМ БЕСПЛАТНО ПРОВЕРИТЬ ЗРЕНИЕ И ЗАКАЗАТЬ ОЧКИ
14 и 15 мая с 9.00 до 17.00
в ФСК "Сывлăх"
по адресу: с. Моргауши, ул. Мира, 8
Телефон для справок: 8 961 344 41 44
Лицензия №ФС-99-03-002797 от 11.04.12г. выдана Федеральной службой по надзору в сфере здравоохранения и социального развития

Ремонт стиральных машин-автоматов, с выездом на дом.
Тел.: 8-962-599-04-70, 8-953-010-21-34.

Окна ИДЕАЛ
С нами теплее!
ОКНА И ДВЕРИ ИЗ ПВХ И АЛЮМИНИЕВОГО ПРОФИЛЯ ЖАЛЮЗИ, РОЛЬСТАВНИ
ЗАВОДСКОЕ ПРОИЗВОДСТВО
МОНТАЖ ПО ГОСТУ В ДЕНЬ ЗАКАЗА!*
ОФОРМЛЕНИЕ ЗАКАЗА НА ДОМУ
ПЕНСИОНЕРАМ СКИДКА
БЕСПРОЦЕНТНАЯ РАССРОЧКА 5-10.
* Подробная информация по телефонам:
с. Моргауши, ул. Гагарина, 2, здание бани, 2 этаж, тел. 8(8352)76 58 95
с. Б. Сундырь, ул. Ленина, 23а, ТД „Космос", тел. 8(8352)76-58-97
г. Чебоксары, ул. Хузангая, 14, офис 403, тел. 8(8352)766 788

Цифровое спутниковое телевидение 6-15.
ТРИКОЛОР – 7000 руб.
ТЕЛЕКАРТА – 3000 руб.
Гарантия. Тел.: 8-905-345-77-19.

ООО «Строительный рынок»
с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, 23 около «Моргаушскавтотехсервис»
Тел.: 8-987-578-24-48, 8-906-131-02-47
Огромный ассортимент по ценам заводов-изготовителей
КИРПИЧ силикатный, керамический, шамотный, цветной, лицевой, рядовой
БЛОКИ газосиликатные, пенобетонные, газобетонные, силикатные, перегородочные 4-8.
ЦЕМЕНТ один мешок 50 кг всего за 220 руб.

Продаем пропаренные керамзитобетонные блоки, цемент, керамзит. Адрес: с. Моргауши, «Агропромснаб».
Тел.: 8-905-340-07-78. 2-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 23-30.

ЕВРО Окна
Деревянные, пластиковые от производителя
ПРОИЗВОДСТВО МЕТАЛЛИЧЕСКИХ ДВЕРЕЙ
СКИДКИ !!! деревянные - 10% пластиковые - 25%
СКИДКА !!! на ДВЕРИ - 10%
5-10.
Компания „ВИВАТ"
8-903-346-51-97, 8(83541) 62-5-86

Продаю: кирпич красный одинарный, полуторный; облицовочный всех цветов; двойной керамический; силикатный белый, желтый; КББ р-р 20х20х40; красный половняк; гравмассу; керамзит. Доставка и разгрузка на манипуляторе. Документы.
Тел.: 8-903-358-20-97, 8(8352)44-20-97. 2-10.

ТЕПЛИЦЫ

Тел.: 8-937-372-99-93
8-903-322-45-77
8-919-674-72-73.
7-10.

Организация продает:
- ПРОФНАСТИЛ;
- МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦУ;
- ТРУБЫ:
- СТАЛЬНЫЕ,
- ПРОФИЛЬНЫЕ,
- ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ.
Тел.: 8-927-841-50-69, (8352)51-40-06. 7-10.

ВНИМАНИЮ ЖИТЕЛЕЙ СЕЛА МОРГАУШИ
В период с 1 апреля по 31 сентября 2013 г. СКИДКА на каждое окно Salamander 3000 руб.
ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА, ВИТРАЖИ, БАЛКОННЫЕ РАМЫ, ПЕРЕГОРОДКИ
по минимальным ценам! Москитная сетка в подарок
Срок изготовления от 3 до 5 дней. Германское качество.
Пенсионерам дополнительные скидки
ОКНА сельский вариант от 3500 р. квартира от 5300 р.
КОНДИЦИОНЕРЫ от 13999 р. Продажа. Монтаж. Гарантия.
«ДАНИЛА-МАСТЕР» ул. 50 лет Октября, д. 6а (торговый центр «Универмаг», 2 этаж).
Тел.: 8-927-667-34-38, (8352)37-34-38 4-5.

Мотоблоки СКИДКИ
Навесное оборудование
Мотокультиваторы
Запчасти
Садовый инструмент
Тележки садовые
от 25500р. от 63000р.
Доставка Сборка
с. Моргауши, рынок
Т: 89603091848
киоск № 51
(около м-на «Винный погребок»)
с 8-00 час. до 16-00 час.
от 15000р. от 8000р.
7-10.

Магазин «СТРОЙМАТЕРИАЛЫ»: цемент М-400 40 кг от 175 руб.; трубы профильные и квадратные от 35 руб.; уголок металлический от 25 руб.; арматура А 3 от 20 руб.; сетка сварная, сетка кладочная, сетка-«рабица»; гипсокартон от 190 руб.; ДВП, фанера; панели МДФ, ПФХ от 100 руб.; утеплители технониколь; вагонка, хвоя, липа; плинтус, углы хвоя; клей плиточный, штукатурка, шпатлевка; двери межкомнатные простые и с покрытием ПВХ; профнастил оцинкованный и крашеный п/м от 210 руб.; Покупателям свыше 10000 руб. скидка 5%. Тел.: 62-5-86, 8-905-197-25-23.

ТЕПЛИЦЫ

от производителя из сотового поликарбоната 3х6, 3х8 и т. д.
Телефоны:
8-917-651-00-76
8-927-858-28-79.
9-14.

Магазин «ОТДЕЛОЧНИК» реализует: утеплитель «Технониколь» – 530 руб.; гипсокартон – 185 руб.; фанера влагостойкая 9 мм (1,25х2,50) – 555 руб.; профнастил оцинк. 2 м – 400 руб., профнастил крашеный 2 м – 480 руб.; сухие смеси, цемент – 170 руб.; сайдинг; двери, поликарбонат. Тел.: 8-903-322-59-69, 8-961-348-66-36. 3-10.

Продаю ТЕПЛИЦЫ из поликарбоната от производителя 3х6, 3х8. Доставка.
Тел.: 8-927-667-62-02. 4-10.

ООО "Торговый центр"

Широкий выбор бытовой техники, корпусной и мягкой мебели, ювелирных изделий и других товаров
Выгодный кредит. Бесплатная доставка. Скидки.
3-3.
с. Моргауши ул. 50 лет Октября д.6 тел: 8(83541) 62-0-57

ПЕСОК речной, ОПГС (гравмасса), ЩЕБЕНЬ. Доставка.
Тел.: 8-927-668-84-40. 11-43.

БЕТОН, РАСТВОР всех марок. Доставка. Дешево.
Тел.: 8-927-668-87-78. 11-43.

ООО «Металл-строй» изготавливает и продает ТЕПЛИЦЫ, козырьки, металлоконструкции, банные печи, баки из нержавейки, скамейки, ворота, туалеты, кованые заборы, решетки и т. д. Адрес: с. Моргауши, ул. Заводская, д. 14. Тел.: 63-3-38, 8-937-390-73-51. 9-10.

ТЦ «ЛОТОС» реализует: цемент – 195 р., профнастил от 194 р. пог. м., трубы б/у для столбов от 125 р. пог. м. , профиль 20х20, 40х20, 40х40, поликарбонат тепличный – 1300 р., утеплители. Доставка. Заявка по тел.: 8-917-665-27-26, 48-33-46. 4-5.

пластиковые ОКНА
Немецкое качество
Окна STAR
6-камерный профиль ПО ЦЕНЕ 3-камерного
скидки до 35%
подробности по телефонам:
8-9603101816
Пенсионерам доп. скидки
Офис продаж в здании рынка с.Моргауши
Окна стали дешевле...

ООО "ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР" ОБЪЯВЛЯЕТ АКЦИЮ!!!
ПРИ ПОКУПКЕ КОМПЛЕКТА МОТОБЛОКА
СКИДКА В ПОДАРОК

- 5% на мотоблок
-10% на навесное
Подробности акции уточняйте у продавцов магазина.
ООО "Торговый центр" с.Моргауши ул. 50 лет Октября д.6
тел: 8(83541)62-0-57, 62-2-74
3-3.

МОСКВА – ВАХТА!!!
В Москву и Московскую обл. требуются ФАСОВЩИЦЫ, ГРУЗЧИКИ
Питание, проживание — БЕСПЛАТНО.
Вахта. Выезд группами до предприятия.
Гарантии. З/п 27 000 – 35 000 руб.
Тел.:8(8352)29-80-30, 29-50-30. 1-3.

Уют и тепло в доме!
ТОП окна 6-10.
г. Чебоксары, ул. Привокзальная, д. 3
Гарантия качества выполненных работ
2 этаж, офис 11
48-96-40

Прогноз погоды

	среда 8 мая				четверг 9 мая				пятница 10 мая				суббота 11 мая				воскресенье 12 мая				пн 13 м.
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00
Облачность %																					
Осадки мм																					
Температура °C	+5	+12	+16	+13	+10	+14	+15	+9	+6	+14	+19	+16	+16	+18	+16	+13	+12	+13	+16	+13	+13
Давление мм	753	753	751	750	750	752	752	752	751	750	746	743	741	740	741	742	743	745	746	746	746
Влажность %	73	57	46	62	73	48	39	62	77	52	57	59	61	69	84	85	80	84	70	75	74
Ветер м/сек	1	4	6	5	5	5	5	3	1	2	7	6	6	6	2	3	3	2	3	3	1
	З	З	З	С-З	С-З	С-З	С-З	С	З	Ю	Ю-З	З	З	З	С-З	С-В	С-В	С-В	В	В	В
Солнце восход / заход		04:52	20:46			04:50	20:48			04:48	20:50			04:46	20:52			04:44	20:54		04:42
Луна восход / заход		04:09	19:09			04:33	20:18			05:01	21:22			05:35	22:21			06:16	23:12		07:05

СПК-племзавод «Свобода» правленийĕ
Фелицата Алексеевна САВЕЛЬЕВА
пенсионерка, ĕç ветеранĕ вилсе кайнă пирки унăн çемйипе тата çывăх тăванĕсемпе пĕрле чĕререн хурланни çинчен пĕлтерет.

Муркаш райпо коллективĕ кунта товароведра ĕçлекен Н.М. Шурновăн
АМĂШĔ
вилсе кайнă пирки унăн тăванĕсемпе тата çывăх çынсемпе пĕрле чĕререн хурланни çинчен пĕлтерет.

Хаçатăн çитес номерĕ майăн 15-мĕшĕнче тухать.

Муркаш районĕнчи «Çĕнтерў ялавĕ» хаçат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерстви
ЧР Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерствин "Муркаш районĕн «Çĕнтерў ялавĕ» хаçат редакцийĕ" Чăваш Республикин хай тытăмлă учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А çурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăç пайĕ - 62-1-38.
Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru
Çыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикипе – Чăваш Енпе ĕçлекен управленийĕ 2012 çулхи юпа уйăхĕн 11-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00249 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 3,0 пичет листи.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, каялла тавăрса памаççĕ, 2 страницăран пысăкраххисене йышăнмаççĕ.
Рекламăпа пĕлтерўсен чăнлăхĕшĕн вĕсене паракансем яваплă.

ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер дежурнăйĕ Макарова Р.А.
Пичете панă 07.05.2013 ç.
Пичете памалли вăхăт: графикпа – 17 сех. 20 мин, чăннипе – 17 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 4970.

Номер набран и сверстан в АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Çĕнтерў ялавĕ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.